

EMPERYALİZME VE OLİGARŞİYE KARŞI

MÜCADELE

15 Günlük Siyasi Dergi 15 Temmuz-31 Temmuz Yıl:1 Sayı:1 Fiyatı: 2500 T.L. (kdv dahil)

HAKLIYIZ KAZANACAĞIZ

**"DEVİRİMCİ İRADE
TÜM İRADELERDEN ÜSTÜNDÜR"**

İÇİNDEKİLER

Daha Hızlı Koşmalısın	3
"Savaştlar, Tutsat, Döğün, Dündüler, Aramızdalar"	4
Ölüm Orucu Şebketi: Eren Halkların Kararlılık Ve İnanç Sembolüdür	5-6
Devlet Kullanıyor Ve Bu Tenahe Atıyor	7-8
Halkın Hak Arayış Potansiyeline Duyarsız Kalınmamalı Müdahale Etmeliyiz	9
Halkımızın Umuda Olmadı Ellemizdedir	10
Sol İçeride Cinayetleri Sorguladık Doğabilmek Olumsuzlukları Ve Yeni Ölümleri Engelliyoruz	11-12
Başaramadınız 1 Mayıs 1990'da da Kaşanmış Olduk	13-14
Yeni 15-16 Haziran'da Yaşatılmı	15
Sosyal Emperyalizm: Eskiçiler Devrim Yöntem Ve Terminoloji Değildi	16-20
Romanya Netleşiyor: Anarşistleri Hala Hayal Dünyasında	21-22
Oligarşinin Saldırı: Eskiçiler Yeni Parti TBKP	23
"Örevli-Toplu Sözleşme: Kendilik Halkımızı Söyle Söyle: Alacağız"	24
Hak Onu Almadı İçin Mücadele Edendendir	25
Cumhuriyet Erişiminde: Faşist Döğün	26
Alim Müziğini: Eskiçiler Umur Vermeli Mücadele Güçlü Aşlamalıdır	27
Huber/Yorum	28-29
Bir Kitap: Sosyalizm Ve Devrim	30
Şehitler	31

BÜROLARIMIZ

Adana Bürosu: Cevat Günel Cad. A Hilmet İshani No 4-5
Ankara Bürosu: Marjinal Sok. Kırmızı Apt. No 12/17 Bahçe
Bursa Bürosu: Hacılar Caddesi Sok. Asım İshani No 9, 408 Kat 4
Denizli Bürosu: Saraylar Mah. 464 Sok. Şerbetçioğlu İshani No 99
Eskişehir Bürosu: 1. Harpa Cad. Korkmaz İshani Kat 2 P. 24
Kahire Bürosu: 1. Sütlü Çarşı Kat 1 B 59
İzmir Bürosu: Döğün 118/118 Konak
Karşı Bürosu: Karşı Köşeli İshani Kat 2 No 233
Kocaeli Bürosu: İstiklal Cad. Hacı Şerif Sok. Demirsoy İshani Kat 5
Kocaeli Gebze Bürosu: Hacı Halil Mah. 1218 Yasemin Sok. Yunus Emre İshani Kat 1 No 1
Malatya Bürosu: Pak. Karanç İshani Kat 4 No 121-122
Manisa Bürosu: Kale Mah. Orhaniye Geçidi Keleşli Yusuf İshani No 10 Kat 6
Denizli Bürosu: Saraylar Mah. 464 Şerbetçioğlu İshani No 10/17
Amsterdam Bürosu: Oosthoek 274 Amsterdam Hollanda
Basel Bürosu: Döğün Kapı ve Film Kaseri Feldbergstr. 53/4057 Basel İsviçre
Frankfurt Bürosu: Trecker U Folklore e.v. Mainzerland Str. 147/6000 Frankfurt am M. Almanya
Londra Bürosu: Hesam El Day 79 Dunsmure Rd. London N 16 İngiltere
Paris Bürosu: Libranç Özgül Kitabevi 19 rue de l'Échiquier /5010 Paris Fransa

ABONE KOŞULLARI

Yurtiçi Abone: 6 Aylık 27500 TL, 1 Yıllık 55000 TL
Yurtdışı Abone: 6 Aylık 40 DM, 1 Yıllık 80 DM
Hesap No: Gülden 51 51 N. Türkiye İş Bankası Aksaray Şubesi Hesap No 1002300 951/18

ABONE KARTI

Adım:

Mesleğim:

Yaşım:

Adresim:

6 Aylık/1 Yıllık abone bedeli olan 27500/55000 TL'yi Türkiye İş Bankası Aksaray Şubesi'nin 1002300 951/18 Hicli hesabına Gülden 51 51 N. üzerine yatırdım. Banka alındı belgesi ekte dir.

Sahibi: Gülden 51 51 N.

Yz.İş.Md.: Erdiğün Yılmaz Kopan

Baskı: Serdar Matbaası

Yönetim ve Yazışma Adresi: Binbirdirekt Mah. Terzihane Sok. Kabağca İshani No 11

Kat:1 Tel:516 11 11 511 TANIHİMİ 1/51

"MÜCADELE" EMPERYALİZME VE OLİGARŞİYE KARŞI SAVAŞTA ÇIKARI OLAN HERKESİNDİR

12 Eylül'ün baskı ve terörle çizdiği yasal sınırları aşıyor. Oligarşi halkın mücadelesini istediği gibi dizginleyemiyor. Ama halkın kendiliğinden mücadelesi her şeyin yerine konulmamalıdır. Oligarşinin krizi yanı sıra, bu tepkilerin kaynağında örgütlü devrimci mücadele de var. Devrimci politikayla düzenin kurumları ve yasalarıyla çatışma kararlılığı, çatışma bilinci var. Mevcut yasallığı aşan ve çeten eylemlilikler var. Zaman ve zulüm düzenine karşı devrimci bir yaşam tarzı, yeni bir ahlak, adalet, kültür, değer ve gelenekler yaratma mücadelesi var.

Açık baskı ve terörün kurumsallaştığı 12 Eylül Anayasası ve yasaları da artık oligarşiye yetmiyor. Onun için mücadelenin halkın içerisinde boy atmasına katlanı, terör, sürgün ve sansür karamasıyla saldırıya geçti.

Kararname sansür yanıyla, doğrudan sosyalist basını hedefliyor. Böylelikle yaşanan gerçeklerin kitlelere ulaştırılmasının, devrimci çözüm yollarının halka gösterilmesinin önüne geçmek istiyor. Sadece istediği haberlerin çıkmasını, burjuva, faşist ideolojinin halka empoze edilmesini istiyor. Ama boşuna!

Oligarşi başaramayacak. Halkın mücadelesini susturamıyor, susturamayacak. Mücadele yükseliyor, kitleleşiyor. Geniş kitlelere seslenmemizi engelleyemeyerek. Bu süreçte geniş kitlelere daha somut, açık ve güncel politika götürerek, olayların ve gelişmelerin hızını yakalayacak 15 günlük bir gazeteye ihtiyacımız var. Bunun için 33 sayı ve 3,5 yıl boyunca yayın hayatını sürdüren aylık Yeni Çözüm Dergisi görevini ve işlevini tamamladı.

MÜCADELE geniş kitlelere gerçekleri götürmek için çıkıyor.

Bizim kökümüz halktır. Bizi susturmaları için halkı ve mücadeleyi susturmaları gerekiyor. Biz mücadele oldukça susmayacağız. Biz bu ülkede onurlu, namuslu ve halkın mücadelesini omuzlayan dava insanları oldukça susmayacağız.

MÜCADELE halkın mücadelesini anlatmak için çıkıyor.

Hiçbir hak ve özgürlük bizlere lütfedilmedi. Mücadeleyle bedel ödeyerek kazandık. 413 engelini de devrimci mücadeleyle bütünleşen halkın mücadelesiyle aşacağız.

MÜCADELE Devrimci Sol Güçlerin mücadelesinin sesi olmak için çıkıyor.

Bunun için kendisine MÜCADELE ÇİYİM diyen herkes MÜCADELE'yi sahiplenmelidir. Yazı, haber, ilere, eleştirerek, olayları yorumlayarak, mektup yazarak, şiir, öykü, desen vb. göndererek, en geniş biçimde dağıtarak okunmasına ve okutturulmasına aktif biçimde katkıda bulunmalıdır. MÜCADELE'nin yasallığını, meşruluğunu çevresine kabul ettirmelidir.

Vapurda, otobüste, trende, okulda, fabrikada, işyerinde, kısacası her yerde MÜCADELE okunmalı ve konuları geniş bir biçimde tartışılmalıdır. MÜCADELE bulunduğu her alanda insanlarımızı za tartışma alanı açmanın bir aracı olmalıdır. Bunun için halkın bulunduğu her yerde devrimci propaganda ve ajitasyonla birlikte satılabilir, dağıtılabilmelidir.

MÜCADELE işçilerin, yoksul köylülerin, emekçilerin, memurların, devrimci gençliğindir.

MÜCADELE emperyalizme ve oligarşiye karşı olan ezilen, sömürülen tüm halklarındır.

MÜCADELE Devrimci Sol Güçlerindir.

DAHA HIZLI KOŞMALIYIZ

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durum oligarşi açısından hiç de iç açıcı görünmüyor. Sömürü için arzulanan "sükun" ve "istikrar"ı korumak artık eskisi kadar kolay değil. Ülke gittikçe derinleşen bir krizi yaşıyor. 12 Eylül toplumsal muhalefeti bastırarak oligarşi için "güven" ve "huzur"u sağlamış, ulkeyi bir sömürü cenneti haline getirmişti. Ama artık kitleler kendilerine zorla dayatılan gerçekleri reddediyorlar. Faşizmin yalan ve demagojilerine daha fazla inanmaya niyetli değiller.

İşçiler, emekçiler, değişik toplumsal katmanlar kendi talepleri için harekete geçiyorlar. Hak arama eylemleri, örgütsüz ve geri düzeyde de olsa, büyük ölçüde kendiliğinden de gelişse, toplumda genel bir bilinçlenmenin varlığına işaret ediyor. Oligarşinin baskı ve terörü, bu bilinç sızmasını engellemeye yetmiyor. Son dönemde çıkarılan kararnameler, alınan baskı önlemleri, ulusal hareketin bastırılması için olduğu kadar, bu gelişmenin önüne geçmek isteğinin de ürünü. Oligarşi baskı, yasak ve terörden başka bir çözüm üretilmiyor. Aslında buna "çözumsuzluk" üretmek de denebilir. Yoksulluğun, işsizliğin, enflasyonun altında ezilen kitlelerden sesini çıkarmaması, her şeye katlanması isteniyor.

İktidar büyük bir ayırmazlık içinde. Halkla adeta alay ediyor. Her gün TV'de insanların gözünün içine baka baka yalan söylemek, ülkenin içinde bulunduğu duruma ilişkin pembe tablolar çizmek, inanılabilirliği kalmasa da, vazgeçilmez bir tutku haline gelmiş gibi.

Burjuva muhalefeti ise acınası bir durumda. Gücsüz, etkisiz, çaresiz... İktidarın dümen suyunda yapılanları seyretmekten öteye gitmiyor, gidemiyor. Halkın nezdinde hiçbir inandırıcılığı yok. Devrimci muhalefetin ezilmesi için ANAP iktidarına açık destek verenlerin inandırıcı olmaları elbette beklenemez. Onlar sahip oldukları misyonun gereği gibi hareket ediyorlar.

Muhalefetin güçsüzlüğü iktidar partisini daha da cüretli kılıyor ve atak üstüne atak yapmasına neden oluyor. Peş peşe çıkarılan kararnameler, yapılan manevralarla siyasal rejimin bugünü ve geleceğine ilişkin önemli adımlar atıyor. Ülkeyi adeta ilan edilmemiş sıkıyönetimle yönetiyor.

Bugün halk, iktidarlardan olduğu kadar muhalefet partilerinden de umudunu kesmiş durumda. Gelenin gidenden farklı olmayacağını düşünüyor. Burjuva muhalefet partilerine güçlü bir destek vermemesinin nedeni de bu. Hak arama eylemlerinin toplumun değişik kesimlerine yayılması, burjuva partilerine olan güvenin yitilmesinin de göstergelerinden biridir. Kendilerine önderlik edecek bir güç bulamamanın çaresizliğini yaşayan yığınlar yavaş yavaş çarenin bizzat eyleme geçmekte olduğunu kavramaya başlıyor. Kuşkusuz bu, korkunun egemen olduğu bir toplumda oluyor ve bu yüzden hak arama eylemleri geri bir çizgide seyrediyor. Devrimci bir önderliğin olmadığı koşullarda bu doğaldır. Kitlelerin kendiliğinden eylemi hiçbir zaman ekonomizmi aşamaz. Ancak bu eylemlerin baskı ve teröre rağmen gerçekleşiyor olması önemlidir ve bu eylemliliğin zaman zaman toplumsal patlamalar biçiminde derinleşmesi olasıdır. Çelişkilerin her geçen gün daha da derinleştiği ülkemizde, toplumun patlamalara gebe hale geldiğini söylemek hiç de yanlış olmaz.

Oligarşinin ciddi bir açmazı da ulusal harekettir. Tüm burjuva partilerinin açık destek vermesine rağmen, iktidar ulusal hareketi bastırmakta başarısız olmuştur. Bugün hiçbir önlem ulusal hareketin gelişmesini engellemiyor. Baskılar ters tepiyor, bir süre sonra sahibini vuran bir silah haline geliyor.

Burjuva partilerinin bir araya gelip anlaşması, sürgün kararnamesi çıkarılması, her türlü baskıya başvurulması vb. hiçbir önlem çare olmamıştır. Çünkü ulusa öncülük eden yurtsever devrimci bir güç vardır. Devrimci-yurtseverlerin varlığı koşullarında faşizmin kalıcı başarısız, kazanması mümkün değildir. Halk her türlü eziyete, aşağılanmaya, kültürel değerlerinin, geleneklerinin çiğnenmesine, yerinden yurdundan edilmesine, kısaca yaşam hakkı tanınmamasına karşın, yine de susmamaktadır. Bunun anlamı nedir? Bunun bir tek anlamı vardır. Silahlı eylemliliği sürdüren bir gücün varlığı.

Türkiye solu bu gelişmelerin dışında ve marjinal konumdadır. Her şey kendi dışında gelişmektedir. Halkın içinde bulunduğu durum, kendiliğinden hak arayışlarının gelişmesi, ulusal hareketin desteklenmesi vs. hemen hiçbir şey onu ilgilendirmemekte, dikkat çekici bir sessizlik sergilenmektedir.

Türkiye solu yıllardır halka önderlik etme, devrimci pratiği örgütleme yerine boş sözler etmeyi seçmiştir hep. Küçük burjuva ideolojisinin etkisiyle kendine ve halka güvensiz olmuştur. Mücadele yerine durağanlık, yaratıcı olma yerine kısırlık, geleceğe yönelmek yerine günlük çekişmeler, ideolojik kargaşa onun belli başlı özellikleridir. Bu durum halkın mücadelesinin gerisinde kalmasına yol açmıştır. Yer yer bu aşılma da, genel tablo budur. Artık bu tablo değişmelidir.

Halka önderlik iddiasında olan herkes, reformizmin tüm biçimlerini reddederek, sınıf savaşını ihtilalci bir perspektif ve pratikle yükseltmelidir. Yeraltı örgütlenmesini esas almak, silahlı mücadelede ısrar etmek, kayıplardan korkmamak, halka ve taleplerine yabancılaşmamak gerekiyor. Ulusal hareketin de neysel olarak ispatladığı doğrulara sahip çıkılmalıdır. Devrimciler, yaratıcı kim olursa olsun, olumlu olan her şeye sahip

çıkırlar, çıkmalıdır. Ne yazık ki Türkiye solu böyle bir anlayıştan uzaktır.

Bugün kitlelerin taleplerine karşı duyarsız kalmak düşünülemez. Devrimciler bir an önce halk eylemine öncülük edecek bir konuma sıçramalıdır. Bunun yolu sınıf savaşını silahlı çizgide geliştirmekten geçiyor. Bu, ulusal hareket ile dayanışma içinde bulunma yanında, esas olarak ulusal hareketi Marksist-Leninist rotaya çekme, Türkiye oligarşisini yıkmaya yöneltme çabasının biricik yoludur. Bugün ulusal hareketle dayanışmanın gerekliliği, siyasal bir tavırdan öte, ahlaki bir boyut kazanmıştır.

Bir hareketin çizgisini, taktiklerini yanlış bulabilir, eleştirebiliriz ama bu onunla dayanışma ve destek ilişkisine girilmesine engel olmaz, olmamalıdır. Bugün ancak günlük protestoları aşarak sınıf mücadelesini geliştirip yaydığımız, faşizmin güçlerini parçalayıp zayıflattığımız ve halkı oligarşiye karşı savaştırdığımız ölçüde, ulusal harekete karşı olan yükümlülüklerimizi devrimci anlamda yerine getirebiliriz.

Bunun için örgütlenmede ileri adımlar atmak gerekiyor. Sürecin gerisine düşmek istemiyorsak daha hızlı koşmalıyız. Halkın düzene karşı olan tepkisini devrimci bir kanala akıtabilmek, kitleleri oligarşiye karşı savaştırmak, onları her düzeyde kucaklayabilecek örgütlülükleri de gerekli kılıyor. Her şey örgütlenmedeki beceriye bağlıdır. Bir yanda silahlı savaş her koşulda sürdürebilecek bir örgütlenme, diğer yanda onun kitleler içinde kök salmasını sağlayacak, kitleleri kucaklayacak yığın örgütlenmeleri... Biri diğerinden bağımsız düşünülemez. Kitleleri mücadele içine çekmeyi amaçlayan bir devrimci hareket, çok yönlü örgütlenme becerisi gösterebilmelidir. Hele halkın düzen partilerinden umudunu kestiği, hak arayışları içine girdiği, hak arama bilincinin hızla geliştiği koşullarda, geniş yığınları kucaklayacak örgüt biçimleri yaratmak, her platformu bir örgütlenme zemini olarak değerlendirmek ve uygun örgütlenmeler oluşturmak vazgeçilmez bir önem taşıyor. Kitlelerle canlı ve kalıcı bağlar kurabilmeyi, edilgen değil, aktif bir kitle desteği kazanmanın, kitlelerin mücadeleye fiili katılımlarını sağlayabilmenin yolu buradan geçiyor. Kısaca, geniş kitlelere ulaşabilecek örgütlenmeler yaratmak hedeflenmelidir.

Kuşkusuz, her şey arzulanan gibi olmuyor. Hızlı koşabilmek, bu koşunun gerekli kıldığı insan unsuruna sahip olmaktan geçiyor. Oysa 12 Eylül'ün devrimci saffardaki etkileri hala güçlü. Zaafları sürdürmede şaşırtıcı bir direnç gösteriliyor. İdeolojisine yabancılaşmış, belli ölçüde gizli inanç yitimine uğramış, ruhsuzlaşmış, sorumluluk duygusundan uzak, disiplinsiz insanlarla bir yere varılamaz. 12 Eylül'ün üzerimizde bıraktığı tortulardan arınmak gerek. Her düzeydeki insan kendini yenilemek zorundadır. Bürokratik, hantallık, ertelemecilik, gerekçecilik, konformist eğilimler, ahlaki dejenerasyon vb. yok edilmelidir. Zaaflar meşrulaştırılmaz, statüler dayatılmaz. Bunlarda ayak direyenler kaçınılmaz olarak sürecin dışına düşmeye devam edeceklerdir. Atılım yapmak isteyen bir devrimci hareket, bunun gerekli kıldığı niteliklere sahip insanlarla yola çıkabilir. Devrimci saflığını yitirmemiş, devrime kendini sunma ruhu ile dolu, fedakarlıkta sınır tanımayan insanlar olmadan, ortak bir ruh sağlanmadan hızlı koşabilmek olanaksızdır.

Çürüyen yanları kesip atmada radikal olunmalıdır. Canlı olanı geliştirmek için ilk yapılması gereken budur.

Tempomuz hızlandırılmalıdır. Devrimci bir harekete tembelleşen, miskinleşen değil, düşünen, üreten beyinler gerek. Halk eylemliliğinin ön saflarına geçmek istiyorsak, önce kendimizi düşünsel plandan başlayarak her şeyimizle buna hazırlamalıyız.

Başarmak için kararlı olmak gerek. Kararlıyız. Oligarşinin zindanlarını bir bir yaran "özgürlük eylemleri" bizleri daha güçlü kılıyor. Oligarşi ile adeta alay edencesine gerçekleştirilen bu eylemler, Türkiye devrimi adına önemli bir kazançtır. Uzun tutsaklık koşullarından sonra her türlü icazeti, meşruiyet düşüncesini reddederek sıcak mücadeleye katılma arzu ve iradesi tüm devrimcilere örnek olmalıdır. Onlar, geçilmez denilen duvarları geçtiler. Devrimci iradenin bütün iradelerden daha güçlü olduğunu gösterdiler. Yaratıcılık, çaba ve irade gücünün birleştiği yerde "olmaz" diye bir şey yoktur.

Eğer "olmaz" denileni "olur" kılmak istiyorsak daha fazla çaba harcamalıyız. Hiçbir şey emek harcamadan kazanılamaz.

Küçük dünyaların değil, hepimizin uğruna mücadele ettiği büyük bir dünyanın insanı olma bilinciyle hareket etmeliyiz. Geleceği kazanmak için, önce kazanmaya hazır olmalıyız. ★

"SAVAŞTILAR, TUTSAK DÜŞTÜLER DİRENDİLER, ARAMIZDALAR"

Sezgin TEMEL

"Ve buradan bir kez daha and içiyoruz ki; yapılan hiçbir şey karşılıksız kalmayacak, Türkiye halklarına karşı işlenen tüm suçların hesabı sorulacaktır, and içiyoruz ki, elini devrimci kanına bulayan tüm katiller yedi kat yerin dibine de girseler, çıkarılıp devrimci adalete teslim edileceklerdir; and içiyoruz ki, biz Devrimci Sol savaşımları mutlaka ama mutlaka zaferle sonuçlanacak olan Türkiye halklarının kurtuluş mücadelesinde kanımızın son damlasına kadar çarpışacağız; and içiyoruz ki, sınıfsız toplumu kurana kadar bileğimizi gücü, yüreğimizin ateşiyle en ağır yüklerin altına girmekten kaçınmayacağız. Ve tüm bu sözlerimiz yerine gelene kadar son sözümüz olmayacak."

KAHROLSUN OLİGARŞİ YAŞASIN DEVRİMCİ SOL!

Biz konuşmaya devam edeceğiz ama siz buyrun bu davadaki son sözlerinizi söyleyin."

13 Nisan 1990 tarihli Devrimci Sol duruşmasında okunan "Son Sözler"den.

Oligarşi çok iyi biliyordu... "Kaçacaklar isim isim belliydi.", "Fırar hazırlığı içindeydiler." Onlar 12 Eylül mahkemelerinde açık açık "Fırar her devrimci tutsağın hakkıdır. Özgürlük ellerinizdedir." dediler. Oligarşinin sözcülerinin mühendislik haritası diye niteledikleri tünelleri son anda bulunduğunda "Bir gün mutlaka oligarşinin zindanlarını yarıp çıkacağız." sözleri de onlara aitti

"Nasıl kaçıyorlar akıl sır ermiyor"du.

"Bankı yer yarılıp içine girmişler"di.

Oligarşi şaşkın!

Adalet Bakanı "Fırarlar bizim bakanlığı da, İçişleri Bakanlığını da delik deşik etti." diyor.

Oligarşi aciz ve çaresiz!

Oligarşi devrimci irade, inanç, beceri ve yaratıcılık karşısında bir kez daha yenilgiyi tadıyor.

Onlar her zaman ülkelerinin bağımsızlığı, halklarının kurtuluşu için savaşmışlar.

12 Eylül 1980

Amerikancı faşist cunta halka, devrimci güç ve örgütlere savaş açmış durumda... Geri çekilme, mültecilik, sınıf mücadelesinden kaçışın, teslimiyetin türlü çeşitli kol geziyor...

Ama onlar emekçi halkın iyi gün dostları değil, açık faşizm koşullarında da mücadele bayrağının onurlu taşıyıcıları oldular. Haklarında vur emirleri çıkarıldı. Yine de onlar savaşın ön cephesinde, vatan toprağında, halkın içindeydiler.

Ve onlar "Cunta 45 Milyon Halkı Teslim Alamayacak" diyerek mücadele bayrağını yükseltenler olarak ateş hattında tutsak düştüler.

Zindanlarda direnişlerde, açlık grevlerinde, ölüm oruçlarında onlar da vardı.

12 Eylül zindanlarına atıldılar. Amaç sadece onları halkın mücadelesinden koparmak, özgürlüklerini kilit altına almak değildi. Devrimci inanç ve ideallerini teslim almak istediler. Onları beyinleri dumura uğramış, pişman, af dileyen, kendilerini suçlu gören kişilere dönüştürmek istediler. Böylece halka "İşte sizin mücadelezini savunanların halii!" diyeceklerdi. Kendilerinin ne kadar "haklı" olduklarını göstereceklerdi.

Bunun için 12 Eylül boyunca siyasi poliste, cezaevlerinde, mahkemelerde iki irade, iki anlayış, iki yaşam tarzı çatıştı. Bedelsiz savaş kazanılmazdı. Çok iyi biliyorlardı, "Savaşta en gelişmiş silahtan daha etkili tek bir şey vardır. O da inançlı

ve kararlı insan." Bu savaşta da inançlı ve kararlı birer insan olmasını bildiler.

İşkencelere, baskılara, yasaklara fiili direnişlerle, açlık grevleriyle, ölüm oruçlarıyla karşı koydular. Ölüm Orucunda Apo, Haydar, Fatih, Hasan'ın yanbaşıyla ölüm yatanlar içinde onlar da vardı.

Onların iradeleri her zaman özgürdü. Siyasi kimlik ve onurla, kendi örgütlü kolektif ilişkilerini kurup geliştirerek, sınıf mücadelesinin bu alanında üzerlerine düşen devrimci görevleri yerine getirerek yaşadılar. Zindanlarda direnerek yaşamalarını öğrendiler, direnerek yaşamalarını öğrettiler. Onlara güvenen, inanan insanların yüzlerini kara çıkarmadılar.

Onlar 12 Eylül yenilgisini zindanlarda zafere dönüştüren Marksist-Leninist politikalarının neferleriydiler.

12 Eylül mahkemelerinde oligarşiyi yargılayan, hesap soran Marksist-Leninistler arasında onlar da vardı.

Onlar 12 Eylül mahkemelerinde oligarşinin sahnelediği teslim alma oyununun af dileyen figüranları olmadılar. 12 Eylül mahkemelerini devrimci direnişin sahnesine çevirenlerin arasındaydılar.

12 Eylül'ün hukukuyla, anayasasıyla, tüm adaletsiz, keyfi uygulamalarıyla, baskı, işkence ve terörle yargılanmasında pay sahibi oldular. 12 Eylül'ün gerçek suçlularını ve halkın adaletinin er ya da geç gerçekleşeceğini ortaya koyanlarla aynı sıraları paylaştılar. Yapılarını, mücadelelerini, halk için yaptıklarını savunmaktan onur duyduklarını haykırdılar. Hiçbir hukuki kaygı duymadan, idamlara meydan okuyarak, karşı-devrimin kürsülerinden devrim ve sosyalizm ideallerinin gerçekleşeceğini ve bundan sonra da nerede olursa olsun, bu uğurda, her şeyleri-

le savaşacaklarını haykırdılar.

"Haklıyız Kazanacağız" diyenler arasında onlar da vardı.

İdamları onay beklerken "Bu son tavirde, oligarşiye hak ettiği cevabı vermeliyiz. Bu şanlı geleneği sürdürmeli ve bizden sonra taburelerini tekmeleyecek olan yoldaşlara devrim bayrağını yere düşürmeden vermeliyiz." dediler.

Sınıf mücadelesinin iki uzlaşmaz kutbunun çatışması yaşandı mahkemelerde. Bu mahkemelerde faşizm yargılandı, mahkum edildi. Mahkeme salonlarında mücadelenin kazanılmasında onlar da vardı. Bu çatışmada da inançlı ve kararlı birer insan olmasını bildiler.

Onlar devrimci direnme geleneklerine eklenen özgürlüğü kendi elleriyle kazanma geleneği zincirinin parlak bir halkası oldular. Onlar da diğer yoldaşları gibi, 12 Eylül zindanlarındaki, mahkemelerindeki savaşı kazandılar. Sıra devrimin kazanılmasındadır diyerek özgürlüğe açıldılar.

Onlar devrimci dayanışma geleneklerini sürdürdüler.

Onlar için her zaman devrimin genel çıkarları önde geldi. Yaratıkları olanakları devrimci yurtseverlerle paylaşmayı ilke edindiler.

Oligarşinin acizliği ve çaresizliği devam ediyor...

Onların sadece kaçtığını biliyor...

Yolları kesiyor, mahalleleri sarıyor, evleri basıyor, aramalarını yoğunlaştırıyor. Fırar yenilgisini halka gözdağı vererek gizlemek istiyor.

Onlar halkın mücadelesinin içine karıştılar. Engin bir suda balık oldular şimdi. Onların suyu halk. Halkın arasındalar.

Onlar aramızdalar. Omuz başımızdalar. Mücadelemizdeler.

Onlar 12 Eylül zindanlarında ve mahkemelerinde sınıf mücadelesi sınavını başardılar. Şimdi devrimin kazanılması için sınıf mücadelesinin diğer alanlarında olacaklar.

Onlar gerçek özgürlüğün ülkelerinin ve halkın özgürlüğü olduğu bilinciyle yine ateş ortasındalar. Savaş ve zafer naraclarını haykırmaya devam edecekler. ★

Geçtiğimiz günlerde Bayrampaşa Cezaevi'nden gerçekleştirilen fırar eylemi sonrası Devrimci Sol imzasıyla dergimize gönderilen bildiriye aşağıda yayınlıyoruz.

HALKIMIZA

Devrimci Sol savaşımları ve önderleri, oligarşinin tüm tedbirleri ve gözdağına karşın, birer ikiye ve grup olarak zindanları yarıp çıkıyor, kaçacaklar.

Oligarşinin zora ve işkenceye dayalı politikası karşısında, yıllarca süren evrensel boyutlarda direniş örnekleri gösteren Devrimci Sol savaşımlarının, özgürlük için, bağımsızlık ve sosyalizm için sürdürdüğü mücadeleyi hiçbir güç engelleyemez.

Devrimci Sol savaşımlarının, on binlerce devrimci yurtseverin, oligarşinin faşist yollarından ve mahkemelerinden beklediği bir şey yoktur. Devrimcilerin oligarşinin yargısını reddetmeleri, tutsaklığı kabul etmemeleri ve özgürlüklerini kendi elleriyle sağlamaları mesrudur.

Örgütümüz, savaşımlarını sıcak mücadeleye katmak ve özgürleştirmek için bundan sonra da elinden geleni yapacaktır.

Devrimci irade tüm iradelerden üstündür. Bu üstünlük sonucudur ki, "olmaz" denilen koşullarda fırar eylemleri gerçekleştirilmiştir.

Son özgürlük eylemimizle Devrimci Sol savaşımlarından Aslan Tayfun Özkök, Aslan Şener Yıldırım, İbrahim Erdoğan, Ali Kırangıç ve yurtsever devrimci örgüt TKP-ML TİKKO savaşımları Baba Erdoğan özgürlüklerini kazanmışlardır.

Eylem cezaevindeki hiçbir personelin yardımı ve işbirliği olmadan tamamlanmıştır. Ve tamamen örgütümüzün ve yoldaşlarımızın çaba, olanak ve yaratıcılıkları ile gerçekleşmiştir.

**YAŞASIN YOLDAŞLARIMIZIN ÖZGÜRLÜK EYLEMİ!
KAHROLSUN FAŞİZM, YAŞASIN MÜCADELEMİZ!**

• Özgürlüğü ellerine alırlar. Mücadelemizdeler.

Dev-Sol'un 4 lideri daha kaçtı

"Bu cezaevinden kimse kaçamaz!"

Cezaevi

kevgir gibi

Adamlıklar aramızda

Fırar film gibi

Dev-Sol liderleri fırdılar

Büyük fırarın esra

hala çözülemedi

Firarilerin sadece

kaçtığı biliniyor

kaçaklardan dördüncü

gün de "iz" yok

Bakan Sungurlu şaşkın
"Nasıl kaçıyorlar akıl sır ermiyor"du.

Dev-Sol ve TKKK mensubu bir idareci Bayrampaşa'dan nasıl kaçtı

Dev-Sol'un 4 lideri daha kaçtı Bayrampaşa Cezaevi'nden kaçan Dev-Sol'un 4 lideri daha kaçtı. Onlar 12 Eylül mahkemelerinde tutsak düştüler. Amaç sadece onları halkın mücadelesinden koparmak, özgürlüklerini kilit altına almak değildi. Devrimci inanç ve ideallerini teslim almak istediler. Onları beyinleri dumura uğramış, pişman, af dileyen, kendilerini suçlu gören kişilere dönüştürmek istediler. Böylece halka "İşte sizin mücadelezini savunanların halii!" diyeceklerdi. Kendilerinin ne kadar "haklı" olduklarını göstereceklerdi.

Bunun için 12 Eylül boyunca siyasi poliste, cezaevlerinde, mahkemelerde iki irade, iki anlayış, iki yaşam tarzı çatıştı. Bedelsiz savaş kazanılmazdı. Çok iyi biliyorlardı, "Savaşta en gelişmiş silahtan daha etkili tek bir şey vardır. O da inançlı

ÖLÜM ORUCU ŞEHİTLERİ EZİLEN HALKLARIN KARARLILIK VE İNANÇ SEMBOLÜDÜR

Ezilen halkların emperyalizme ve faşizme karşı mücadelesi ödenen ağır bedelle sürüyor. Bu kavgada tutsak düşen on binlerce savaşçısı var halkların. Ve şehitleri var halkların, mücadele bayrağını zindanlarda da yükseklerde tutan. Bizim de şehitlerimiz

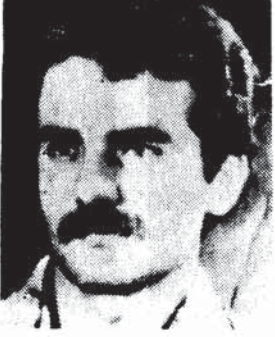
var, İrlanda, İspanya, Filistin halklarının olduğu gibi. Zafer şehitlerle kazanılıyor ancak. Siyasi kimlik, devrimci onur ve idealler zindanlarda da ölüm bedeli savunuluyor. Açlık grevleriyle, Ölüm Oruçlarıyla tecritler kırılıyor, siyasi tutsaklık hakları oligarşilere ka-

bul ettiriliyor.

Onlar kavganın ortasına her bir hücresiyle sürdükleri bedenleriyle, olağanüstü kararlılık ve inançlarıyla hep aramızda, sıramızda, yanımızda olacaklar. Mücadelemizde yaşayacaklar. Onları Ölüm Orucu şehitlerimiz Abdullah Me-

ral, Haydar Başbağ, Fatih Öktülmüş ve Hasan Telci'nin şahsında saygıyla anıyor, dünyanın dört bir yanında emperyalist gericiğin, faşizmin zindanlarında onurlu direnişlerini sürdüren devrimci yurtsever tutsakları selamlıyoruz.

ABDULLAH MERAL

"Bu yüce görevde tereddüt edenler bizlerin varlığı ile bu tereddütlerini silip atacaktırlar. Devrim bayrağını zindanlarda da oligarşinin ölümcül noktalarına dikmek için daha fazla kızıştıracakız... Ben ve arkadaşlarım şuna inanıyoruz ki, bizler ölecek ama bizlerin yerini alacak binlerce yoldaş çıkacak."

HAYDAR BAŞBAĞ

"Onlarca şehidiyle Türkiye halklarının tartışmasız önderi olduğunu dosta düşmana kanıtlamış Devrimci Sol'un bir militanı olarak, bu görevin gereğini yerine getirmenin bundan daha iyi bir yolu olmadığına inanıyorum. Bu görevi yerine getirmenin büyük bir coşku, kararlılık, fedakarlık gerektirdiğinin bilincindeyim."

FATİH ÖKTÜLMÜŞ

"Türkiye devriminin geleceğini tayin edecek büyük günde aranızda olacağımızı ve hep birlikte engin bir sevgi ve coşkuyla yumruklarımızı sıkıp ant içtiğimizi düşündükçe içim içime sığmıyor. (...) Devrim, sosyalizm ve sınıfsız toplum yolunda üstümüze düşen görevi yerine getirmekten mutluluk duyuyorum."

HASAN TELCİ

"Ölümü coşkuyla kucaklayacağım. Ve son sözüm olarak da tüm yoldaşlarıma şunu bir kez daha hatırlatmak isterim. Bu mücadele içinde bizler ne ilk, ne de son olacağız. Hepimiz onurlu kavgamızda karşılaşacağımız güçlükleri göz ardı etmemeliyiz. Kendimizi buna göre hazırlamalıyız."

Baskı ve zorbalığın hakim olduğu her yerde zindanlar ve zindanlarda direnenler, ezilen halkların, ulusların direnme sembolü olanlar mutlaka olacaktır. Tıpkı İRA'lı, FKÖ'lü, İspanyalı tutsaklar gibi.

Evrensel boyutta bir direnme örneği olan '84 Ölüm Orucu eylemi şehitlerimizin 6. yıldönümlerinde, Sinn Fein (İRA'nın legal politik örgütlenmesi) Genel Sekreteri Tom Hartley, FKÖ Türkiye Basın Ataşesi Favez Halil ve şu anda İspanya'da Ölüm Orucunda bulunan politik tutsakların avukatlarıyla dergimizin yaptığı röportajları yayımlıyoruz:

İRLANDA

SINN FEIN'LE RÖPORTAJ

Kriminalizasyon (adi suçlu yaratma -bn-) politikasının asıl amacı tutsakları halk desteğinden tecrit etmek ve özgürlük mücadelesine karşı kesin bir zafer kazanıldığı ilan etmeye çalışmaktır. İngiltere'nin en büyük hatası tutukluların politik statüsünün fiziksel şartlarını değiştirmekle kriminalizasyonun uygulamaya konulabileceğini düşünmektir. Bu hata, cezalarda yarı yarıya varan indirimleri öngören kanunla (aslında cezaları iki katına çıkaran bir kanun) tutuklu devrimcilerin bu kriminalizasyon programlarına uyabileceklerini tahmin etmekte.

İngilizlerin kendini bağışlamış aptalca tavırları, fanatik tutumları ve bunun devamında 10 kahraman İrlandalı gencin şehit olması ve onların katliamlarıyla gelişen politik sonuçlar sarıca kriminalizasyon programının amaçlarını etkisiz hale getirmekle kalmadı. (Aynı zamanda, süreç içerisinde 1920'lerden beri İrlanda'da böyle keskin davranışlara şahit olmanın) İrlanda'da bölünme politikasının iflasına ve ateşli politik taraftarların çoğalmasına neden oldu.

Binlerce ve on binlerce insan gösterilere katılmış ve tutuklulara destek kampanyaları yapmışlardır. Tahminen yüz bin insan Bobby Sands'in cenaze töreninde ona olan saygılarını göstermeye ve on ulusal kahramanı bağrılarına basmaya gelmişlerdir.

Yapılan seçimlerde 30 binden fazla oyla, Nisan'da Bobby Sands'i ve onun ölümünden sonra da, artan bir çoğunlukla Owen Carron'u anayasanın temsilcileri olarak seçiyorlardı.

Bobby Sands'in seçilmesiyle 30 bin insan kriminalizasyonun temel amacını -İRA'nın izole edilmesini- tamamen yok etmiş oluyordu.★

MÜCADELE: 1981 yılında İrlanda kurtuluş savaşçıların, cezaevlerinde hangi koşullarda Ölüm Orucuna gittiklerini ve isteklerini söyleyebilir misiniz?

SINN FEIN: Ceza ve tutuklevlerindeki İrlanda kurtuluş savaşçıları siyasi tutuklu olarak tanınmaları için Ölüm Orucuna gittiler. Ulusal kurtuluş mücadelesini bir suç ve savaşçıları da birer suçlu olarak gösterme girişimlerine bir tepkiydi bu.

Cezaevi direnişçilerinin isteklerini şöyle sıralayabiliriz.

- 1- Tek tip elbise giyilmeyerek
- 2- Cezaevlerinde çalışılmayarak
- 3- Koğuşlar arası serbest görüşme
- 4- İnfaz indirimi
- 5- Ziyaret ve mektup yasağının sona erdirilmesi, cezaevinde eğitici çalışmalar yapılması için olanak sağlanması.

MÜCADELE: İngiliz hükümetinin, mahkumların siyasi kimliklerine karşı saldırıları ve mahkumların açlık grevi öncesi direnişleri hakkında bilgi verebilir misiniz? Bu aşamada açlık grevi (Ö.O.) kaçınılmaz mıydı?

SINN FEIN: İngiliz hükümeti siyasi kimliklerini korumak için savaşan siyasi mahkumlara en zalim saldırılarda bulundu. Mahkumları günlerce çıplak olarak hücrelere kapattı. Hücrelerde tuvalet yoktu. Kendi pisliklerini duvarların üstüne sil-

mek zorunda kaldılar. Hücrede 3 tane battaniyeden başka bir şey yoktu. Birçok savaşçı bu koşullarda 5.5 yıl yaşadı. Bu aşamada kendi iradeleriyle açlık grevine (Ö.O.) başlamaya karar verdiler.

MÜCADELE: Eylem nasıl sürdürüldü? Eylem süresince İngiliz hükümetinin ve cezaevi yetkililerinin tepkileri nasıl oldu?

SINN FEIN: Her Ö.O. direnişçisi, kendisi ölse bile geride kalanların yaşamlarını kurtaracağı bilinciyle eyleme başladı. Diğer 3 mahkum yaklaşık 2 haftalık aralarla Ö.O'ya başladılar. Bundan sonra, her ölen direnişçinin yerini bir başkası aldı.

İngiliz hükümeti grevi kırmaya çalıştı. Cezaevi yetkilileri grevcilere karşı daha kötü davranmaya başladı ve Ö.O'yu psikolojik olarak yenmeye çalıştı. Bunu yaparken, Kuzey İrlanda politikacılarının ve Katolik Kilisesi'nin etkin işbirliğine sahipti.

MÜCADELE: Ülkede ve yurtdışında Ö.O'ya karşı tepkiler nasıl oldu? Ö.O. direnişçilerinin ölmesi üzerine halk nasıl tepki gösterdi?

SINN FEIN: Ö.O. tüm ülkede ani ve geniş yankı uyandırdı. Binlerce insan sokaklara dökülüp Ö.O. direnişçilerini ve destekleyen sloganlar atıldılar. Direnişçilerden Bobby Sands ve Kieran Doherty parlamentoya seçildiler. ★

30 Kasım 1989'da İspanyol politik tutsakların başlattığı Ölüm Orucu ilk şehidini 176. gününde verdi. Şu anda 45 tutsağın sürdürdüğü eyleme karşı İspanya hükümeti zorla besleyerek yaşatma politikasını sürdürüyor. José Manuel Sevillano Martin 176. günde ölümlerini, zorla beslenme politikasına direnen diğer eylemciler Ölüm Orucunda 7. aylarını doldurdular. Eylemcilerden F.Fernandez, J.Simon ve J.Arcones ölüm sınırındalar. Mücadelelerini sonuna dek sürdüreceklerini tekrarlayan tutsakların ailelerinin dünya kamuoyuna yayınladıkları ve dergimize de gönderdikleri bildirilerini kısaltarak yayınlıyoruz.

Sen, bu sayfayı okuyan! Sen bile önemsiz bir nedenden dolayı cezaevinde bulabilirsin.

Ya adı bir politika hatasından ya hak-sızlığa başkaldırdından ya da düzene karşı olmaktan.

Bizim dayanışmamız tüm ezilen ve baskı gören ve özellikle bu yüzden cezaevinde olanlar içindir.

Şimdi cezaevlerinde mücadele eden tutuklular var. KİKE, İspanya Komünist Partisi ve GRAPO'lu politik tutuklular 30 Kasım 1989'dan beri bir araya gelmek talebiyle açlık grevinde.

Tüm bu örgütlerin ortak talepleri içerisinde cezaevinde bir arada bulunmak (aynı koşullarda olmak), daha iyi yaşam şartlarının oluşturulması ve politik mücadelenin gelişimini bireysel ve kolektif olarak garanti altına almak yer alıyor.

Şu anda Fransa ve Almanya'daki politik tutuklular yaptıkları açlık grevleriyle İspanya'daki politik tutuklularla dayanışma içerisinde.

Devlet 1992 perpektifiyle, hiçbir zaman ne hapisane'nin içinde, ne de dışarıda mücadeleyi gelişmesine tahammül etmiyor.

NATO'nun anti-terörist komitesi 1988 yılında açıklama yaparak şunu söylemişti: "Cezaevlerinde politik ilişkileri olanları izole etmek ve rehabilitasyon için acele etmeliyiz. Ya düşünce değişikliği ya ölüm."

Bu amaçla İspanya Sosyalist Partisi sokakta ve hapisanede baskıları artırıyor. Cezaevlerinde açlık grevinde bulunan politik tutukluların direnişini kırmak için zorla serum vermeye çalışıyor.

Devlet bildiri dağıtarak, zorla olan beslenmeyi (mugica) "Biz onlara besin veriyoruz ama onlar kabul etmiyorlar" diyerek açıklıyor. İşkence ve baskıları örtmeye çalışarak kendine insancılık maskesi takıyor.

Dayanışma bir silahtır! Bu çirkin politikayı içeride ve dışarıda değiştirmek, İspanya'daki politik tutukluların açlık greviyle dayanışmadan geçer. ★

İSPANYA

TUTSAK AVUKATLARIYLA RÖPORTAJ

İspanya'daki politik tutsakların bugün 200'lü günlere gelen Ölüm Orucuyla ilgili olarak, tutsakların avukatlarıyla yaptığımız söyleşi:

MÜCADELE: 30 Kasım 1989'da başlayan ve halen sürmekte olan, siyasi tutsakların Ölüm Orucu (Ö.O.) eyleminin talepleri hakkında bilgi verir misiniz?

- Siyasi mahkumlar aynı cezaevinde bir arada, insanca ve onurlu koşullarda yaşamak istiyorlar.

MÜCADELE: Ö.O. eylemi öncesi süreci ve siyasi tutsakların böyle bir eylem biçimine başvurmaları gerektiren koşulları anlatır mısınız?

- 1981'de, İspanya Devrimci Komünist Partisi üyesi olan Juan Jose Crespo Galande adlı siyasi mahkum, hücrelerdeki tecrite karşı mücadele etmek için yaptığı bir açlık grevinde can verdi. Siyasi mahkumlar bu olaydan 1989'a kadar birlikte kaldılar ancak bu tarihten sonra 22 cezaevine dağıtıldılar.

30 Kasım 1989'dan itibaren 62 siyasi mahkum yeni bir açlık grevine başladılar. Halen 45 mahkum açlık grevine devam ediyor.

MÜCADELE: Ö.O. eyleminin kamuoyunda yarattığı tepkiler ve geline aş-

mada sınıf mücadelesine etkileri açısından bir değerlendirme yapar mısınız?

- Açlık grevinin kamuoyu üzerinde siyasi bir etkisi vardır.

MÜCADELE: Tutsak ailelerinin mücadelesi, avukatlar olarak sizlerin ve demokratik kitle örgütlerinin süren eyleme destek girişimleri hakkında bilgi verir misiniz?

- Aileler Madrid ve Bilbao'da Kızılhaç'ı, Santiago de Compostela'da Katedrali (Kilise) işgal ettiler. Adalet Bakanlığı, cezaevleri ve hastanelerin önünde gösteriler yaptılar. İnsan hakları örgütleriyle ilişkiye geçtiler. Avukatlar, mahkum haklarının ihlalini, özellikle grevcilere zorla yemek yedirme olayını mahkemelerde, yazılı ve sözlü basında teşhir ettiler.

MÜCADELE: Sosyalist bir dergi olarak, İspanyol politik tutsakların direnişini destekliyor ve selamlıyoruz. Son olarak, dergimiz aracılığıyla Türkiye halklarına ve dünya kamuoyuna söyleyecekleriniz var mı?

- Direnmek yenmektir. ★

FİLİSTİN

FKÖ RÖPORTAJ

MÜCADELE: Tutsak düşen Filistinli savaşçıların siyonist zindanlarda davasını her koşulda savunma, onurunu koruma uğrunda çeşitli direniş biçimlerine başvurduklarını biliyoruz. Filistin savaşçılarının mücadeleyi tutsaklık koşullarında sürdürme konusuna nasıl yaklaştıklarını açıklar mısınız?

FKÖ: Şu anda İsrail zindanlarında 80 bin tutsak bulunmaktadır. Bu tutsaklar Nakap Çölü'nde tutulmaktadır. Çok kötü şartlar altındalar. Yaşlı, genç, 5 yaşındaki çocuklara kadar aynı kamplara gönderiliyorlar.

Tutukevlerinde sürekli açlık grevi yapmaktadırlar. Bütün tutuklular katliamla ilgili 15 gün açlık grevi yaptılar. Bilhassa Filistin temsilciliklerinde dayanışma için açlık grevleri yapıldı.

Koşulları çok zor. Ziyaretler engelleniyor. Altı aydan bir yıla kadar mahkemeye çıkartılmıyorlar. Dergi, gazete verilmiyor, akraba ziyaretleri yok. Aileler tutsakların nerede olduklarını bile bilmiyorlar. Bütün bu hakları almak ve İsrail hükümeti üzerinde psikolojik baskı yapmak için açlık grevi yapıyor. Tutukluların çok olmasından dolayı açlık grevlerine katılım da fazla.

İsrail'in psikolojik baskıları tutsakların dini, namusu ve şerefi üzerinde yoğunlaşıyor. Tutsakların direnişi karşısında, İsrail hükümeti şaşkınlık içinde. İsraili gardiyanlardan bu haksızlıklara dayanamayıp intihar edenler oluyor. Filistin halkı ister dışarıda olsun, ister içeride olsun tutsak... İçeride olanlar da, dışarıda olanlar da mücadele ediyor. Zindanlara girişler sürekli ve topluca olduğu için artık dışarıyla içerisi arasında öyle fazla bir fark yok. Dışarıda Filistinli insanlar sokaklarda kurşunlanıyor. İçeride ise anlatığımız yöntemlerle yok edilmeğe çalışılıyor. Mücadele bir bütün olarak sürüyor.

MÜCADELE: Bildiğimiz kadarı ile siyonizmin zindanlarında Ölüm Orucu eyleminde sakatlar ve şehitler verildi. Bu eylemlerden ne amaçlanıyordu?

FKÖ: Ölüm Orucu propaganda ve insanca yaşama haklarını alma çerçevesinde, yapılan baskıları protesto etmek, baskılar karşısında yılmadan mücadele edeceklerini, azim ve kararlılıklarının bitmediğini göstermek için yapıldı. İsrail hükümetine Filistin halkını mücadeleden vazgeçirmek ve boğmak yönünde yaptığı baskı-

nın fayda vermeyeceğini göstermek için Ölüm Orucuna gidildi. 1977 yılında dört tutsak mahkemeye çıkarılmaları, hasta tutsakların hastaneye kaldırılması ve doktorların hastalara müdahale etmesini sağlamak için başlatılan Ölüm Orucunda şehit düştüler. Ölüm Orucu sürecinde, İsrail hükümeti Ölüm Orucu eylemini kırmak için dayak atma politikasını izledi. Ölüm Orucuna giden tutsakları eylemlerinden vazgeçirmek için olmadık yöntemlere başvurdu. Zindanlardaki direniş bütün kamplara da yayıldı.

MÜCADELE: Ölüm Orucu eyleminin Filistin halkının kurtuluş mücadelesindeki yerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

FKÖ: Bizim için esas olarak mücadele dışarıda sürüyor. İçeride mücadele biçimleri sınırlı olduğundan, başvurulacak eylem biçimi açlık grevleri ve Ölüm Orucu oluyor.

İmkanların sınırlı olduğu koşullarda hakların alınması için insanlar ölümü göze alabilmektedir. Ve Filistinli tutsakların da yaptığı budur.

MÜCADELE: Bugün İsrail zindanların-

da tutsak savaşçılara yönelik hangi baskılar var? Buna karşı tutsakların direnişi hakkında bilgi verir misiniz?

FKÖ: İçerideki mücadele çetin şartlarda sürüyor. Tutsakları direnişten koparmak için değişik yöntemler uygulanıyor. Örneğin, saatlerce güneş altında tutma, susuz bırakma, 4-5 kişilik hücrelere 20-30 kişi koyma, her gün dayak ve kemik kırmalar meydana geliyor. Gerekli durumlarda fiili karşılık veriliyor. Tutsakların moral değerini yüksek tutmak için Filistin marşları söyleniyor. Cezaevlerinde belli bir örgütlülüğümüz vardır. Yeni bir insan tutsak olarak içeriye girdiği anda belli bir örgütlülükle karşılaşır, bu örgütlülük içinde eğitilir, bilinçlendirilir ve dışarıya daha bir azim ve kararlılıkla çıkar.

MÜCADELE: Teşekkür ederiz. ★

(*) Röportajı yaptığımız FKÖ Türkiye Basın Ataşesi Faye Halil, Türkiye ile olan diplomatik ilişkileri gereği, ülkemiz zindanlarında gerçekleşen Ö.O. eylemlerine ilişkin ayrıntılı cevap verme durumunda olmadığını belirtti.

KOLOMBİYA

KOLOMBİYA CEZAEVLERİNDE ÖLÜM ORUCU SÜRÜYOR

1979'dan beri Kolombiya'da cezaevleri dolup taşıyor. Yönetim ve güvenlik güçleri köylülüğün, sendikaların, gerillaların, bütün halkın özgür ve onurlu yaşam mücadelesini boğmaya çalışıyor.

Şu an cezaevlerinde işkence altında tutulan on bin siyasi tutsak var.

1986 sonunda siyasi tutsaklar için genel bir af ilan eden yönetim bu tarihten beri taktik değiştirdi. Tutuklamaların yeri-

ni siyasi liderlerin katledilmesi aldı. Geçtiğimiz yıl köylü, sendikacı, rahip, öğrenci ve yerlilerden oluşan 15 kişi katledildi.

Kolombiya cezaevlerinde bulunan siyasi tutsaklar üzerinde baskı ve işkence olanca hızıyla devam ediyor. Bunları protesto etmek ve siyasi tutsak olarak tanınmak amacıyla 200'e yakın tutuklu Mayıs 1990'dan itibaren Ölüm Orucuna başladılar.

Yönetim mevcut durumu değerlendireceğini belirtti. Fakat savunma özgürlüğü, dosyaların incelenmesi ve haberleşme her türlü engelle karşılaşıyor. Ayrıca aileler üzerinde her türlü baskı sürdürülüyor.

Uluslararası Af Örgütü dünya kamuoyuna bir çağrı yaparak Kolombiya'daki siyasi tutukluların haklarının savunulmasını istedi. ★

İSTANBUL BAROSU BAŞKANINA AÇIK MEKTUP

Sayın Turgut Kazan,
13 Haziran 1990 tarihli Milliyet Gazetesi'nde şahsınız adına çıkan demeci okuyunca şaşkırdık gerçekten. İnaniyoruz. aynı şaşkınlığı başkaları da yaşamıştır bizim gibi. Haberi yayınlayan bir açıklama da yapmadınız. Aksi-ne, İstanbul Barosu Başkanlığı adına bir gün sonraki Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınladığınız ilanla demecinizi doğruladınız. Tutuklulara yönelik baskı ve işkencele-
rin, yaptırımların, hak gasplarının sorumlu-su, planlayıcısı ve uygulayıcısı, devrimcile-
rin ölümüne neden olan adi bir katil, bir 12 Eylül işkencecisi, Durmuş Akşen'in ce-
zallandırılmış olması, anlaşılan sizi çok üz-
müş olmalı. Yoksa, niçin "üzüntünüz son-
suz" olsun, "aziz meslektaşınız"a "allahtan
rahmet" dileyesiniz! Üstüne üstlük, 12 Ey-
lül generalleriyle cenazesine katılmışınız. Herhalde orada, onu cezalandıranlara bol
bol lanet de okudunuz.

Sayın Kazan,
Sizin bu tutumunu-
zu anlamak zor değil
ama "demokratlık"la
bağdaştırabilmek
gerçekten çok zor
Şaşkırdık dedik ama
aslında şaşırılmamak
gerekliyor. Siz ki, Yu-
nanistan'da yaşayan

Türklerin hakları için "kazan" kaldırıp baro-
yu seferber ederken, yanibaşınızda boğaz-
lanan mazlum bir halk için kılınızı kıpırdat-
mayan birisiniz. Bir 12 Eylül işkencecisi
için üzülmediğiniz, gözyaşı dökmüşsü-
nüz, çok mu?

Tavrınızı, taktığınızı "demokrat" etiketi ile
bağdaştırmamak da anlayabiliyoruz ama
bir işkenceci için nasıl olur da "sevilen bi-
riydi" diye biliyorsunuz? Onu kim seviyor-
du Sayın Kazan, hiç düşündünüz mü? İs-
tambul cezaevlerinde yıllarca yatan binler-
ce tutsak onun hakkında ne düşünüyor-
du, hiç merak ettiniz mi? Binlerce tutuklu
yakını, ana, baba, eş, kardeş ne diyor, hiç
sordunuz mu?

Siz, işkence seslerinin arşalaya yüksel-
diği bir ülkede, işkencelerden sorumlu biri-
ne sahip çıkmanın ne anlama geldiğini dü-
şündünüz mü hiç? İnsanları bile bile ölü-
me yollayan bir katili aklamamanın manevi
sorumluluğu nedir, aklınıza geldi mi hiç?

Siz, don-atlet saatlerce soğukta bekletil-
menin nasıl bir şey olduğunu biliyor musu-
nuz?

Siz, tek tip elbise giymeyi reddettiği için
iki buçuk yıl boyunca her türlü hakkı gasp
edilmiş olarak 2x4 metrelik hücrelerde ya-
şamaya mahkum edilmenin ne demek ol-

duğunu biliyor musunuz? İki buçuk yıl bo-
yunca ailenizi, avukatınızı görememenin,
havalandırmaya çıkamamanın, ayağında
naylon terlik, üzerinde don-atlet yaşama-
nın nasıl başardığını merak ettiniz mi hiç?

Siz, mahkemeye çıkmadan "yargılanıp"
yılları bulan hapis cezası almayı hangi hu-
kuk anlayışına sığdırıyorsunuz?

Siz, onurunu ve siyasi kimliğini koru-
mak için bedenini ölüme yatıranların hü-
cre hücre ölmesinin ne demek olduğunu
düşündünüz mü hiç?

İşte, "sevildiğini" söylediğiniz kişi, tüm
bunların ve daha sayamayacağımız kadar
çok suçun sorumlusudur Sayın Kazan.

Böyle biri mi çok seviliyordu, söyler mi-
siniz? Kim seviyordu onu Sayın Kazan,
açıklar mısınız?

Sizin sevdiğinizi öğrendik artık ama söy-
leyin, başka kimler? 12 Eylül generalleri,
cunta şakşakçıları dışında kimler? İlerici-de-
mokrat insanlardan kimler?

BAŞSAĞLIĞI
Baromuzun 14331 sicil sayısında kayıtlı
AVUKAT
DURMUŞ AKŞEN
12.6.1990 günü silahlı bir saldırı sonucu vefat etmiştir.
Cenazesi 13.6.1990 günü kaldırılan aziz meslektaşımıza
rahmet, ailesine, yakınlarına ve Baromuz mensuplarına
başsağlığı dileriz.
İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI

Bir işkenceciye sa-
hip çıkan tavrınızla
şimdi çok daha iyi
anlıyoruz, işkenceci-
lerin, katillerin, de-
mokrat bir yönetime
sahip olduğu söyle-
nen baroda nasıl ba-
rınabildiğini, niçin
haklarında soruştur-

ma açtırılmadığını. Oysa sizin göreviniz,
Durmuş Akşen'in adli müşavirlik yaptığı
süre içinde neler yaptığını ortaya çıkar-
mak ve yargılanmasını sağlamak olmalı-
dı, öyle değil mi? 12 Eylül hukukuna ve
onun temsilcilerine karşı çıkmadan hukukçu
olunabilir mi Sayın Kazan, siz söyleyin?

Ve bir kez daha düşünün kimden yana
olduğunuzu. Ve karar verin, sizi baro baş-
kanlığına seçenlerin mi, yoksa "hukuk"u
katleden "hukuk cellatları"nın mı avukatı ol-
duğunuz... İşkencecilere sahip çıkarak,
başkanı olduğunuz baronun onurunu yü-
celtmediğinizi de bilin! Ve tutumunuzla,
demokratlık iddianızdan geriye bir şey bi-
rakmadığınızı da bilin!

İşkencecilerle, 12 Eylül generalleriyle
aynı safta yer alarak demokrat olunmaz
Sayın Kazan. Eğer demokrat biri olmak id-
diasındaysanız, bir işkencecinin cezalandırıl-
ması sizi rahatsız etmemelidir. Eğer adale-
ti savunan biriyse, halkın adaletinin uygu-
lanmasından rahatsızlık duymamalısınız.

Ve son olarak, ne kadar üzölürseniz
üzölün, bilmeniz gerekir ki, hak edenler hak
ettikleri cezaya çarptırılacaklardır! Rüzgar
ekenler fırtına biçeceklerdir! Çaresiz!

Devrimci Sol Davası Tutsakları

KAZAN İŞKENCECİLERİ SAVUNUYOR

istanbul Barosu Başkanı Turgut Kazan'ın 13 Haziran 1990 ta-
rihli Milliyet Gazetesi'nde yer alan demeci ve 14 Haziran
1990 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde, İstanbul Barosu
Başkanlığı adına verilen ilan üzerine, İstanbul Barosu'na
kayıtlı avukatlar olarak, demokrat savlı baro yönetiminin, 12 Ey-
lül yargıçlarına sahip çıkma anlamına gelen tavrını protesto edi-
yoruz.

12 Eylül'ün insanlık dışı cezaevi politikalarının uygulayıcısı ve uy-
gulatıcısı Durmuş Akşen'e sahip çıkmak, ilerici-demokrat iddiasın-
da olan hukukçuların tavrı olamaz. Şiddete karşı olmak ya da mes-
lektaşına sahip çıkmak gibi içi boş gerekçeler, bu sahip çıkma tavrı-
nı haklı kılamaz.

Durmuş Akşen'e sahip çıkmak, onun temsil ettiği 12 Eylül ideolo-
jisi ve uygulamalarına destek vermek anlamına gelir objektif olarak.
Baro yönetiminin tavrını protesto ediyor ve gösterilen tavrın bir açık-
lamasını yapmasını bekliyoruz.

DEVRİMCİ MÜCADELEDE AVUKATLAR

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞINA

Sayın Turgut Kazan,

İstanbul 1 No.lu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi eski Adli Müşavi-
ri Emekli Albay Durmuş Akşen'in öldürülmesi ile ilgili, 13 Haziran
1990 tarihli Milliyet Gazetesi'nde yayınlanan demecinizi ve ardından
14 Haziran 1990 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde İstanbul Barosu
Başkanlığı olarak yayınlanan ilanınızı tepkiyle karşılıyoruz.

İstanbul Barosu ne zamandan beri 12 Eylül'ün işkencelerden,
ölümlerden, hukuk dışı uygulama ve yargılamalarından sorumlu ha-
kimlerine sahip çıkmaktadır?

Durmuş Akşen, yasadışı tek tip elbise uygulaması gerekçe göste-
rilerek, siyasi tutukluların tüm haklarının 25 yıl süreyle gasp edilme-
sinin birinci dereceden sorumlularındandır.

Durmuş Akşen, tek tip elbise giymedikleri için siyasi tutuklulara
uygulanan işkencelerin sorumlularındandır.

Durmuş Akşen, yıllar süren aile ve avukat görüşü, havalandırma,
kitap, gazete yasakları ile cezaevlerini ortaçağ zindanlarına dönüş-
türen 12 Eylül faşist cuntasının mağdurlarındandır.

Durmuş Akşen, bu insanlık dışı uygulamalar karşısında siyasi tu-
tukluların siyasi kimlik ve onurlarını korumak için başlattıkları Ölüm
Orucunda dört devrimcinin ölümünün sorumlularındandır.

Ve siz, Sayın Kazan, basına verdiğiniz demeçlerle, gazete ilanla-
rıyla Durmuş Akşen'e sahip çıkıyorsunuz.

Kime ve neye sahip çıkıyorsunuz Sayın Kazan?

12 Eylül'ün işkencelerine, hak gasplarına, hukuk dışı, insanlık dı-
şı uygulamalarına mı?

Durmuş Akşen'in Hukuk Fakültesi diploması sizi haklı kılmıyor
Sayın Kazan.

Durmuş Akşen'in İstanbul Barosu'na kayıt yaptırmış olması sizi
haklı kılmıyor. Bizler, 12 Eylül savcı ve yargıçlarının, 12 Eylül'ün gö-
nünlü savunuculuğunu yapmış kimseferin İstanbul Barosu'na kayıt yap-
tırmalarını tepkiyle karşılıyoruz. Oysa siz, onlara sahip çıkıyorsunuz.

Aynı meslekten olmak tavrınızı haklı kılsaydı, doktorların da tari-
hin Mengele'lerine sahip çıkması gerekirdi.

Eğer şiddete karşı iseniz, her gün şiddet kullanılıyor, mazlum bir
halk üzerinde zulüm politikası uygulanıyor bu ülkede. Şiddete karşı
iseniz, 1 Mayıs'larda öldürülüyor, sakat bırakılıyor insanlar. Bu uy-
gulamalara tavır alarak gösterin demokratiğinizi.

Hümanistliğinizi göstermek için tavır alabileceğiniz sayısız uygu-
lama örnekleri yaşıyoruz her gün bu ülkede. Bunlara karşı tavır
alın. Ülkemizde yaşanan bunca hukuk dışı uygulama varken, 12 Ey-
lül'ün işkencecilerine sahip çıkan bir baro yönetimi demokrat da
olamaz. hümanist de.

DEVRİMCİ MÜCADELEDE AVUKATLAR Adına
Av. Fethiye Pekşen

HALKIN HAK ARAYIŞI EYLEMLERİNE DUYARSIZ KALMAMALI MÜDAHALE ETMELİYİZ

Halk muhalefeti 12 Eylül'le sıkıştığı köşeden kurtulmaya başlıyor. Suskunluk sessiz kalmamaya dönüşüyor. Oligarşi önce baskıya, teröre, katliama rağmen, kendi kabuğundan dışarı çıkmaya cesareti olmayan, tek tip düşünen, tek tip davranan, tek tip konuşup elleri göğsünde zama, zulme, sömürüye karşı "duacınızım" diyen bir toplum yaratmayı başaramamanın çaresizliğini yaşıyor. Postallı, paletli "güzel günlerini" yad etmesi bundan. Kitlelerin zamlara, keyfiyete karşı olan tepkileri gündemi kaplamaya başladı. Bu tepkiler kendiliğinden gelişse de, tepkileri ortaya çıkaran dinamiklerin örgütlü mücadelemizin yarattığı sonuçlar olduğu da unutulmamalıdır.

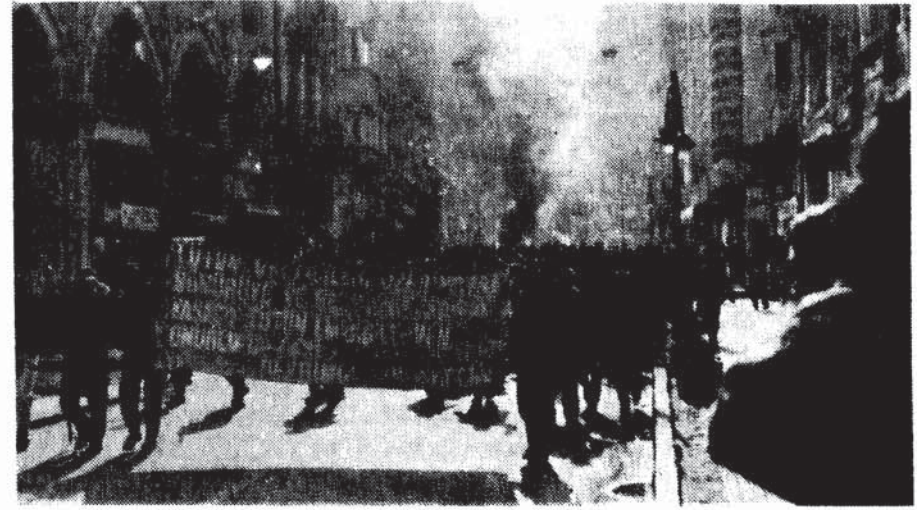
Çeltekte maden işçilerinin, Ege'de tüttün emekçilerinin, yoksul köylülerin direnişini yaşadık. Emperyalist tekellerin, yerli işbirlikçileriyle el ele vererek sıradan olaylar haline getirmek istedikleri keyfi zamlara karşı Cola boykotu biçiminde gelişen eylemler yaşadık. Belediye işçilerinin örgütlü direnişleriyle kazandıklarını gördük.

Egemen sınıfların sömürüsüne, dizginsiz kâr hırsına, haksız ve gayri meşru kazancına karşı halkımızın artık tahammülü kalmadı. Kitlelerin kendi özdeneyimleriyle gerçekleştirdikleri eylemlere tanık oluyoruz. Oligarşi de tehlikenin farkında. Önünü alamadığı, giderek derinleşen sosyal, siyasal, ekonomik krize çare bulamıyor. O yüzden de, son dönemde "boykotlar" biçiminde gelişen halkın tepkisini kendi potasında eritmeye çalışıyor. Cola boykotunda olduğu gibi, kendini zım politikasının dışında göstermek, boykot tavrını dejenere edip sulandırmak, tepkileri düzen sınırları

içinde boğmak istiyor. Hak arama eylemlerinin siyasal iktidara yönelik bir potaya akmasını, devrimci mücadeleyle bütünleşmesini engellemeye çalışıyor. Direnme geleneğinin yaratılıp yaygınlaştırılmasının önüne geçmek istiyor. Oligarşi, kaçımaya başladığı ipin ucunun elleri arasından kayıp gidebileceği korkusuyla paniğe kapılıyor. O yüzden de Cola boykotu gibi eylemleri, halkın zamlara tepkisini, sanki zım politikasının mimar değilmişcesine, Özal hanedanlığı bile destekler pozlara giriyor, sempatik görünmeye çalışıyor. "Çankaya'ya biz de Cola sokmuyoruz." diyorlar. 24 Ocak kararları altındaki imzalarını unutup, unutturmaya çalışıyorlar. Zım zulüm politikalarının mimarları halkın tepkisi karşısında yaptıklarının üzerini örtme telaşındalar.

24 Ocak kararlarını onaylayıp uygulayanlar zamlara karşı gelişen tepkilere arka çıkamazlar. Bu onların ikiyüzlüklerini gizleyemez. Sömürüye, zulme karşı çıkacak, halka sahiplenecek olanlar devrimcilerdir, yurtseverlerdir, yıllardır "Bağımsız Türkiye" diyenlerdir. Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin sömürü düzenine karşı can bedeli mücadele edenlerdir.

Öyleyse sürece müdahale edilmeli, mevcut tepkileri açığa çıkartıcı politikalar üretilmeli, açığa çıkmaya başlayan tepkiler örgütlü mücadeleye dönüştürülmelidir. Kendiliğinden eyleme dönüşen tepkiler desteklenmeli, gelişmelere karşı duyarlı olunmalıdır. Yaşanan dönemin ihtiyaçlarına cevap verecek, günlük gelişmeleri zamanında yakalayıp müdahale edebilecek, halkın nabzını elinde tutacak yeni örgütlenme biçimleri ve mücadele araçları yaratmak zorundayız. Bu

● Halkın kendiliğinden eylemleri desteklenmeli, tepkileri bilinçli, örgütlü hale dönüştürecek yeni örgüt biçimleri yaratılmalıdır.

noktada tekdüzellikten, tekrarlana tekrarlana kısırlaşan eylem biçimlerinden kurtulmalı, yaratıcı eylemler ve yaratıcı örgütlenme biçimleri bulup uygulayabilmeliyiz. Örgütlenme biçimlerimizden eylemlerimize, eylemlerimizden sloganlarımıza kadar sürekli olarak kendimizi yenileyebilmeliyiz. Oluşan tepkilerin oligarşinin değil, devrimin potasına akmasını sağlamanın yolu, pratiğimizi zenginleştirmek.

örgütlülüğümüzü güçlendirerek yaygınlaştırmaktan geçiyor. Oligarşiye ve emperyalizme karşı mücadelenin başarıya ulaşması için halkın ekonomik-demokratik talepli mücadelesini siyasal mücadeleyle birleştirebilmeliyiz.

Boykotların, direnişlerin gündemi kapladığı bu süreçte, sol tüm olan bitene tepeden bakıyor. Duyarsızlık, izleme, tavırsızlık, marjinalite öne çıkıyor. Sol, gelişmelere küçük dağları ben yarattım havasıyla yaklaşıp "önemli" siyasal gelişmelere müdahale edeceği günleri bekliyor... Halkın güncel sorunlarına, taleplerine kayıtsız kalıyor. Sınıflar mücadelesini geliştirmenin yolunun halkın güncel sorunlarının örgütlenip, dile getirilebilmesinden geçtiğini göz ardı ediyor. Cola boykotunda olduğu gibi, zamlara karşı gelişen tepkiler karşısında sessiz kalmayı tercih ediyor. Sol bu tavrıyla, oligarşinin kitlelerin taleplerini kendi istediği kalıba dökmesine seyirci kalıyor.

Hak arama eylemleri daha büyük tepki ve patlamaların ilk belirtileridir. Dipten güçlü bir dalga geliyor. Ülkemiz yeni direnişlere gebe. Bunu ortaya çıkarabilmek için daha çok devrimci çalışma, daha fazla örgütlülük gerekiyor. Başka seçeneğimiz yok... Gelmeye başlayan halkın hak arama bilinci bizi buna zorluyor... ★

ÖZGÜRLÜĞÜNE DÜŞKÜN(!) BASIN 413'DE DEVLETLE ANLAŞTI

Evet, sözde özgürlük aşığı burjuva basın 413 ile üzerine koyulan sansür duvarı karşısında tam bir mesleki onursuzluk, ilkesizlik örneği sergiledi. 413 ile getirilen yasaklamalar basın özgürlüğü kavramıyla nasıl bağdaşabilir? Basın buna karşı ne yapmalıydı? Ne yaptı?

Bu sorulara genel olarak burjuva basın açısından verilen cevapların hepsi olumsuz. Basın, burjuva anlamda özgürlüklerini bile yok eden faşizmin 413 sayılı karamamesiyle uzlaştı. H.Kozakçıoğlu'nun kapalı kapılar ardında yapılan toplantıda söylediklerine onay verdi. Göstermelik bile olsa, protesto sesini yükseltmedi. Kabullendi ve daha da kötüsü, sansüre destek verdi.

Basın bu tavrıyla "basın özgürlüğü"nü savunucusu olduğuna kimi inandıracaktır? Birkaç gün boş çıkma, susma hakkını kullanma gibi protesto biçimleri bir yana, san-

sürü teşhir edici yayın yapma işini bile yerine getirmeyen, tersine, kendi kendine sansür uygulayan basın hangi yüzle özgürlüklerden, demokrat olmanın erdemlerinden söz edecek? Hangi yüzle objektif olduğunu, dördüncü güç olarak halkı aydınlatma görevini yerine getirdiğini söyleyecek?

Bunların hiçbirine hakkı yoktur. Çünkü basın 413'ün sansürü karşısında burjuva demokrat tutum bile almamış, sansüre evet diyerek basın mesleğinin onur ve ilkelerinin ayaklar altına alınmasına seyirci kalmıştır.

Biz yine de, basını oligarşinin dayattığı onursuzluğu reddetmeye, objektif habercilik anlayışını savunmaya, iktidarın suç ortağı olmaktan vazgeçmeye ve her şey bir yana, demokratça bir tutum almaya çağırıyoruz. İnaniyoruz ki, istendikten, meslek onuru ve ilkelerine sahip çıkıldıktan sonra yapacak çok şey vardır. Yeter ki suç ortağı olunma, istenmesin. ★

HALKIMIZIN UMUDU OLMAK ELLERİMİZDEDİR

Haydar ÖZGÜR

Düzenin krizi her geçen gün derinleşirken, oligarşi çözümsüzlüğüne çare arıyor. Elinde fazlaca kozu yok. ANAP artık iflas etmiş durumda. Türkiye genelinde işçisinden memuruna, esnafından köylüsüne, öğrencisinden aydınına kadar tüm halk kesimlerinin artan muhalefeti karşısında daha da saldırganlaşmaktan başka yol bulamıyor. Sorun ANAP'ın boyunu aşmıştır. Bu nedendir ki, iktidar gücü esas olarak Milli Güvenlik Kurulu (MGK)'nda toplanmıştır. 413 sayılı kararnamenin çıkarılmasında görüldüğü gibi, bugün oligarşinin halka yönelik saldırısının ana karargahı, faşist devlet örgütlenmesinin odağını oluşturan MGK'dır. Sorunun yakalanması gereken esas halkalarından bir tanesi budur.

Parlamento tam anlamıyla göstermelik ve işlevsiz bir kurum durumundadır. SHP ve DYP'nin muhalefet olma adına yaptıkları ise ikiyüzlülükten öteye anlam taşımıyor. "MGK ne güne duruyor?", "Ne gerekiyorsa yapalım." diyenlerin, Çankaya'daki "Terör Zirvesi"ne yeminlerini bozup çıkarılan 413 sayılı kararnameye ilişkin söyleyeceği hiçbir şey yoktur. SHP ve DYP, sadece sansür ve sürgün yanına sözde karşı çıkarak aynı suça doğrudan ortak olmaktan kurtulamayacaklardır.

İnönü ve Demirel kararname sonrası bölgeye yaptıkları gezide, suç ortaklıklarının cevabını bizzat halkın kendilerinden aldılar. Düzen partileri buradaki köklerini yitirmişlerdir artık. Ne SHP'nin "kültürel özerklik" benzeri program taslağı, ne de düzen sınırları içinde halka sunulabilecek reçeteler kendi kaderini ele alma bilincini yitirebilir.

Gelişmeler Kürt sorunuyla sınırlı değildir. İşçi ve emekçi sınıflar da kendilerine kaybettirilenleri artık fazlasıyla geri istiyorlar. Ege'de tütün üreticilerinin kendiliğinden patlayışının ve düzenin sınırlarını zorlayıp aşmasının ardından, Yeni Çeltik katliamı karşısında işçi sınıfının örnek dayanışma eylemleri, 1 Mayıs'da oligarşinin terör ve sindirme politikasını iflas ettiren, 1 Mayıs'ı ve 1 Mayıs Alanı'nı 4 bin gözaltı, yaralanmalar ve tutsaklıklar pahasına meşrulaştıran kararlı kitlesel eylemler, halkımızın zam politikasına Cola, et boykotu gibi geniş katılımı verdiği cevap ve öğrenci gençliğin 1 Aralık, 2 Mart direnişleri, paralı eğitime karşı boykotlar ve çeşitli eylem biçimleriyle

le sürdürdüğü mücadelesi, halkın tüm kesimlerinin hak arama, hakkını mücadele ederek kazanma bilincinin geliştiğini gösteriyor.

1973-77 döneminde oligarşinin "umut" olarak halkın önüne sürdüğü CHP varken, bugün aynı işlevi görebilecek bir düzen partisi yoktur. SHP ve İnönü'nün ne olup olmadığı daha bugünden halk tarafından anlaşılmıştır. 20 yıllık yıpranmış Demirel'in de halka vaat edebileceği bir şeyi kalmamıştır. Onun içindir ki, 26 Mart seçimlerinde 12 Eylül'cü ANAP kaybetmiş ama ne SHP, ne DYP kazanmıştır.

Peki, umut kimdir? Kim olacaktır? Halkın özlennene, taleplerine cevap verebilecek, onun umudu olabilecek tek güç devrimcilerdir. Bu noktayı kafamıza, bilincimize iyice kazımalıyız. Israrla vurguluyoruz, düzen çürüken ve çürümenin kokusu artık her tarafta duyulmaya başlanmışken, halkın devrimci enerjisini açığa çıkartacak, halkın umudu olabilecek tek güç devrimcilerdir. Bu durum Devrimci Sol Güçleri önemli görevlerle karşı karşıya bırakmaktadır. Devrimci Sol Güçler halkın hak arayışları biçiminde gelişen muhalefetinin en önünde yürüyerek, kendiliğinden eylemleri bilinçli, iradi kitlesel eylemlere dönüştürmek zorundadır. Atalete, cesaretsizliğe, örgütsüzlüğe yer yoktur. Bugün her zamankinden daha fazla örgütlenmeye, örgütlenmeye ve yine örgütlenmeye ihtiyaç vardır. Devrimci Sol Güçler örgütlüdür. Fakat bugünkü örgütlülük bizim için yeterli olmamalıdır ve yeterli değildir. Halkın mücadelesi büyüyor, yaygınlaşıyor. Her koşulda halkın taleplerine cevap verebilecek, ona önderlik edebilecek, nabzını eline alacak örgütlenmelere ihtiyaç vardır. Süreç bizi daha geniş düşünmeye ve büyük oynamaya, cesaretle öne atılmaya zorluyor. Örgütlülükler süratle güçlendirilmek, yeni kitle örgütleri yaratılmak ve müdahale alanlarımız genişletilmek zorundadır. Ya statüleri cesaretle parçalayıp ileriye atılacağız ya da olduğumuz yere çakılıp kalacağız ve çürüyen düzen toplumu da çürütürken, bizlerin de halkın devrimci enerjisini açığa çıkarmayı, var olan tepkileri bilinçli, iktidara yönelik eyleme dönüştürmeyi başaramayan, günlük pratikte boğularak giderek saçılacak, bürokrataşan geleneksel soldan farkımız kalmayacak. Halkın düzen dışı umudu olmak istiyorsak, üçüncü bir seçenek yoktur. Çakılıp kalmak, gelişen karşısında geriye düşmek, olayların peşinden sürüklenmek, yaşamın canlılığı içinde ölü-

mü seçmektir.

Halk kendi deneyimleriyle mücadeleyi öğreniyor. Bizim de halktan öğreneceğimiz ve halkla bütünleşen mücadelemiz içinde zenginleştirerek halka öğreteceğimiz çok şeyler var. Sınıf mücadelesinin her geçen gün gelişen güçleri bizi beklemeyecektir. Kendini Devrimci Sol Güçler içinde gören herkes bu bilinçle üzerine düşeni yapmak, gelişenden yana kendini yenilemek zorundadır. Yenilenmek, düzen bağlarını koparıp atmak, kendini her seviyeyle mücadeleye vermektir. Düzendeki tümüyle kopamayanların halkın mücadelesini düzenin dışına taşıma iddiasının içi boştur.

Yerimiz mücadelenin sığ suları değildir. Geleneksel sol sığ sularda kulaç atmaya devam ediyor. Onların açık denize açılma cesaret ve güçleri yok. Mücadeleye öncülük etmek diye bir derterli de yok. Halkın mücadelesinin peşinden sürükleniyorlar. Geleneksel solculuktan burjuva demokratiğine terfi eden TBKP gibileriyse halktan başka herkese gülücükler dağıtıyor. Demokrasiyi, demokratik hak ve özgürlükleri düzenin içinde, düzen partilerinde arayanların emekçi yoksul halkımıza vereceği bir şeyi olamaz. Onlar halkı, mücadeleyi değil, düzeni, çürüyeni, uzlaşmayı seçti. Bu yanı sıra oligarşi demokrasiçilik oyununda kullanabileceği bir "sol" parti kazandı. İşte bu koşullarda, özgücümüze güvenerek derin sulara azgın dalgalarla boğuşmaya hazır olalım. Çüretkarlık ve mücadele, uzlaşmazlık geleneğimizdir. Geleneklerimiz ve halkın örgütlü gücüyle bütünleştirdiğimiz devrimci mücadelemizle kazanacağız.

Yaşanan sürecin tablosu budur. Bu tablo içinde ya halkın düzenden yana tükenen umutlarının yerine biz umut olacağız ya da halkın tükenen umutlarıyla farklı arayışlara girmesine seyirci kalacağız. Öyleyse iktidar perspektifiyle düşünmek, iktidar perspektifiyle hareket etmek zorundayız. Bizim alternatif olmayı beceremediğimiz durumda, unutmayalım ki halkın tepkileri saman alevi gibi sönecek ve halk umutsuzluk içinde ister istemez düzen partilerinin peşinden gitmeyi sürdürecektir.

Evet, halka önderlik etmeliyiz. Halka önderlik etmenin yolu halkın içinde olmaktır. Halkın içinde olmayan yaşayamaz. Halk hareketi halkın derinliklerine inerek yaratılır. Mücadelemizi halkın örgütlü gücüyle birleştirelim. ★

DANIŞIKLI DÖVÜŞ

HALKA SAVAŞ AÇANA BARIŞ ÖDÜLÜ

Geçtiğimiz günlerde TDTK (Türk Dil ve Tarih Kurumu) tarafından Evren'e "Uluslararası Atatürk Barış Ödülü" verildi. İşin ilginç tarafı, Atatürk Barış Ödülü'nün Atatürk'ün mirası TDK (Türk Dil Kurumu) ve TTK (Türk Tarih Kurumu)'yu lağveden ve yerine TDTK'yı kuran ve yöneticilerini atayana verilmiş olmasıydı. Bu, bahşedilen koltuklar karşılığı bir sadakat gösterisiydi. Evren barış ödülünü nasıl hak etmişti?

'61 Anayasasını kaldırıp 146'1'lik süçü işleyerek idam ve ezasının, vur emirlerinin yer aldığı, en temel insan haklarının ve özgürlüklerinin "ama"larla yok edildiği 12 Eylül Anayasasını halka süngü gölgesinde onaylatarak,

Gözaltı süresini 90 günlere, pratikte sonsuza çıkararak,

Sadece resmi rakamlarla yedi yüz bin civarında ilerici, demokrat, yurtsever ve devrimciyi işkenceden geçirerek,

Binlercesini işkence tezgahlarında, idam sehpalarında, pusularda, ölüm oruçlarında katletti.

Ülkeyi açık cezaevine çevirerek, şehirleri, kasabaları tanklarla işgal ederek, so-kağa çıkma yasakları koyarak, on binlerce insanı 1402 ile işten atıp açlığa mahkum ederek, halkın örgütlerine saldırarak, baskı, terör estirerek;

Yani oligarşi adına halka savaş açma suçunu işleyerek.

Ülkemiz gariplikler ülkesidir. Ülkemizde, olması gerekenler değil, olmaması gerekenler geçer akçedir her zaman.

Doğruluk, dürüstlük, onurlu olmak, adalet aramak, insanca yaşamı savunmak, özgürlük, bağımsızlık istemek, sö-

mürü ve soyguna karşı çıkmak devlet katında rağbet görmez. Bunlara baskı, terör, gözaltı, işkence ve cezaevi sunulur. İşkenceciler, sömürücü ve soyguncular, ahlaksızlar, emperyalizmin işbirlikçileri, kendisinin ve ülkesinin onurunu satışa çıkaranlar rağbet görürler.

Fuhuş sektörünün patronu Sümül Hanım'ların vergi rekortmeni olarak örnek gösterildiği.

Ülkeye döviz kazandıracak diye havalı ihracatçıların, her türlü kaçakçılığı meslek edinmelerin, Horzum ve Çevik gibilerinin baş tacı edildiği, adaleti satın aldığı, adaletle alay ettiği.

"Benim memurum işini bilir." diyen, rüşvet ve avantayı meşru görenlerin Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturtulduğu.

İşkencecilere, işkencedeki başarıların

dan dolayı, bakanlar ve başbakanlar tarafından altın kol saatleri dağıtıldığı, en iyi mevkilere layık görüldükleri;

Yüzlerce insanın işkencede öldüğünü dünya alem bilirken, işkencede bir kişinin öldüğünü söyleyerek herkesin gözünün içine baka baka

yalan söyleyenlerin İçişleri Bakanlığı görevinde bulundukları,

MIT'in, istihbarat adına yatak odaları gözlediği, Hande olayında olduğu gibi DGM savcılarıyla birlikte Dallasvari kompolar tezgahladığı.

Avukatken 22 dava alıp 21'ini kaybeden, birini kazandığı halde kaybetmeye alış-

tığı için Yargıtay'a başvuran Akbulut gibilerinin başbakan olduğu bir ülkedir Türkiye.

Sistem hızla çürüyor, kokuşuyor diye boşuna denilmiyor. Atatürk Barış Ödülü de bu sistem içinde gerçekten hak edene veriliyor. ★

● UNUTULDU MU!

Sol içi çatışma konusunda geçmişin olumsuzlukları günümüze taşınmak isteniyor. Son olarak yaşanan ve kendilerini Devrimci Yol'cuymuş bir grup provokatörün devrimci sol güçlere yönelik saldırılarının bunlara bir örneği. Konuya ilişkin Devrimci Sol Güçleri imzasıyla dergimize gönderilen iki bildiriyi ve Devrimci Sol imzasıyla gönderilen ÇAĞRI'ya aşağıda yayınıyoruz.

DÖRT ARKADAŞIMIZ KENDİLERİNE DEVRİMCİ YOL'CU DİYEN KİŞİLER TARAFINDAN FALÇATA VE BİÇAKLARLA ÖLDÜRÜLMEK İSTENDİ

16.6.1990 günü Gaziosmanpaşa ve çevresinde hareketlenmiş aleyhine sürekli yalan üreten, spekülasyon yapan ve o çevrede Devrimci Yol'cu olarak bilinen (...) isimli kişiye, yalan üretmemesi, sol içi olumsuzluklar yaratmaması için uyarıya ve bunların özeleştirisini vermesi gerektiği söylenmeye gidildi. Bir arkadaşımızı bu şahsı evden dışarı çağırarak "Devrimci Sol bölündü, parçalandı. Şunlar şunlar ayrı." vb. sözlerinin yalan olduğunu söyleyerek uyarıda bulunup, devrimci anlayışın ne olması gerektiğini tartışmak istedi. Bu arada DY'li kişi söylediklerinin doğru olduğunu vurgulayarak "Devrimci Sol da kim ki, siz serserisiniz, ben size özeleştiril vermem, Hürriyet Gazetesi'nde yazıyor, git oku." şeklinde tahrik edici konuşmasını sürdürüyor. Arkadaşımızın kendisini devrimci gibi tartışmaya davet eden uyarılara rağmen, küfür ve hakaretlerine devam ediyor ve arkadaşımıza saldırıyor. Bu sırada içeriye de seslenerek "Silahları, balta'yı getirin" diyor. Bu çağrı üzerine içeriden çıkan beş kişi, falçata ve bıçaklarla arkadaşımıza saldırıyorlar. Arkadaşımız yere düşüyor. Bunu gören ve konuşmaya katılmayan üç arkadaşımız durumu müdahale ediyor. Üç defa içeriden çıkan (...), (...) adlı DY'li falçata ve bıçaklarını arkadaşlarımızı da sapslamaya başlıyorlar. Doğrudan arkadaşlarımızın canına kast eden, gözünü dövmüş, devrimci kanına susamış bu lumpen, ayyaş güruhunu, devrimci tavır takınmaları için ısrarla uyarılarına rağmen devrimci kanı dökmeleri engellenemiyor.

Tartışmaya giden arkadaşımız kalbinin üzerinden, yüzünden, boynundan ve sırtından ağır yaralar alıyor. Diğer bir arkadaşımızın karnına, aldığı yaraları kapatmak için otuz üç dikiş atılıyor. Öteki arkadaşlarımız da falçata ve bıçakla değişik yerlerinden yaralanıyorlar.

Artık tartışılmak istenen, uyarılmak istenen

kişilerin devrimcilikle hiçbir ilgisi olmayan, provokatör serseriler olduğu açığa çıkıyor. Arkadaşlarımız yaralı bir şekilde olay yerini terk ediyorlar.

Günlerce Devrimci Yol'cuların bir açıklama yapmasını, devrimci kanı dökmekten ne anlam geldiğini izah etmelerini bekledik. Ama onlar suskun kalmaya tercih ettiler. Bu konuda susanlar, tartışmaya neden olan konuda yalanlarına, serseriliklerine devam ediyorlardı.

DY'nin en sorumlu bilinen, DY adına konuşan, röportaj yapan kişisine gidildi. Devrimcileri öldürmeye teşebbüs eden, sokak serserileri gibi falçata ve bıçakla devrimcilere saldırarak birbirini tek tek adları sayarak, bu şekilde kendilerini bağlayıp bağlamadıkları konuşuldu. Verilen cevap ilginçtir. Aradan dört gün geçmesine karşın, "Bilmiyoruz, hem DY'li, hem değil, kimse kimseyi bağlamıyor, araştıralım." gibi kuyruk, sorunun üstünü kapatmak isteyen bir yaklaşım gösterdiler. Onlar için devrimci kanının akması, onlarcasının katledilmesi hiç önemli değildi. Çünkü onlar 12 Eylül öncesinde birçok devrimciyi katletmiş, onlarcasını öldürmeye teşebbüs etmiş ve yaramışlardı. Siyaset yasakları koyma, hotzotçuluk yapma, devrimcileri öldürme onların göreviydi. Bu anlamda, bir duyarlılık beklene mezdi. Tam bir ikiyüzlülükle, sözde sol içi çatışmaya karşı çıkarken, pratikte kadro ve taraftarlarını özellikle Devrimci Sol'a karşı kemikleştirmek için her gün bir yalan üretiyorlardı. Bölündüğümüz, parçalandığımız, yok olduğumuz vb. gibi alçakça spekülasyon ve karalamaları hiç bitmiyordu.

Defalarca uyarıldılar ama sonuç alınamıyordu.

Niçin?

Çünkü DY, 12-Eylül'den sonra ideolojik, pratik, ahlaki olarak her şeyiyle tükenmiş bir harekettir. Ve Devrimci Sol'un gelişimini düşmanca izlemektedirler. Öyle ki, Devrimci Sol

düşmanlığı on iki yıl öncesinden bugüne gidecek büyümlü ve onları planlı programlı bir şekilde devrimci katletmeye teşebbüse kadar götürmüştür.

12 Eylül'den bu yana tam on yıl geçti. Ve DY hiçbir varlık gösteremediği gibi, her gün bölünüp parçalandı. İçinden sivil toplumcular, yeşiller çıkardı, iyice şekilsizleşti. Kimin neyi savunduğu, ne adına savunduğu belli değildi. Hatalarını, zaafalarını Türkiye halklarına ve taraftarlarına açıklama, özeleştiril yapma yerine, taraftarlarını Devrimci Sol'a karşı kemikleştirmek ve Devrimci Sol'un gelişimini engellemek için provokatif yöntemlere başvurmayı tercih ettiler. Öyle ki, kendi arkadaşları Aydın Erol'u öldürdüğünde, bunu Devrimci Sol'a yıkmaya çalıştılar. Ne yazık ki (!) kendi arkadaşını öldüren DY'li tüm gerçeği açıkladı.

Özellikle Devrimci Sol'un mücadelesinin yükseldiği koşullarda provokasyon yaratmayı alışkanlığı haline getirdiler. Her şeyiyle tükenmiş, falçata taşıyan, ayyaş, ahlak düşkünü serserileri bile yanına toplayan bu DY'li çevre, şimdilerde de Devrimci Sol'cu kanı dökmek ve bizi oligarşi yerine kendileri ile uğraştırmak için provokasyonlar düzenliyor.

Devrimci Yol'cuları uyanyoruz!

Devrimcileri öldürmeye teşebbüs eden, falçata ve bıçakla faşist serseriler gibi saldıran (...) adlı beş kişiyi ve devrimcileri öldürmeye teşebbüs ederek yarattıkları provokasyonu tüm halka ve devrimcilere açıklamalı, özeleştiril yapmalıdırlar.

Taraftar ve kadrolarının neden devrimcilere faşist yöntemlerle saldırdıklarını, yalan ve spekülasyonlarla siyaset açıklamaya çalıştıklarını, müddesi nedenleri ile açıklamalıdır.

Falçatalı, bıçaklı, dilinden en rezil küfürler eksilmeyen bu ayyaşların gerçek niteliklerini halka ve devrimcilere açıklamalıdır.

Tüm Devrimci, Yurtsever ve İlericiler!

Biz sol içi çatışmaya hep karşı olduk. DY

DY'CI OLDUĞUNU İDDİA EDENLERDEN DÖRT DEVRİMCİYİ ÖLDÜRMEYE TEŞEBBÜS ETMELERİNİN HESABINI TÜM İLERİCİLERE, DEVRİMCİLERE VE HALKA VERMELERİNİ İSTİYORUZ.

VE ONLARCA DEVRİMCİ VE YURTSEVERİ KATLEDENLERİ, GERÇEKLERİ AÇIKLAMAYA ÇAĞIRIYORUZ.

PROVOKASYONLAR VE DEVRİMCİ MASKELİ SERSERİLER MÜCADELEMİZİ ENGELLEYEMEZ!

KAHROLSUN SOL İÇİ ÇATIŞMAYI YARATANLARI!

FAŞİZMİN ÖNÜNDE DİZ ÇÖKENLER DEVRİMCİLERE KURŞUN SIKIYOR

Devrimci Yol'cular devrimci kanı akıtmaya devam ediyor.

Gaziosmanpaşa'da Devrimci Yol'cuların dört arkadaşımızı falçata ve bıçakla yaralamalarını teşhir eden bildiriyi dağıtmak için 24.6.1990 günü Kocasinan Halkevi'ne giden arkadaşlarımızı ateş edildi. Bir hayran arkadaşımızın şakağına silah dayanarak, devrimci kanı dökenler savunuldu ve gerekirse burada da kan dökmekten, can almaktan çekinmeyecekleri sözle ve tavırlarla gösterildi. Demoralize olmuş, devrimci faaliyetten yoksun, zamanının çoğunu meyhanelerde geçiren bu ayyaş güruhu şişeleri kırarak saldırıya geçti. Yavuz hırsız rolündeydiler. Devrimcilere saldırarak, öldürecekler, yaralayacaklar ve hiçbir özeleştiril yapmayacaklar, yaptıkları yanlışları kâr kâfak! Bunu istiyorlar...

Kendilerine Devrimci Yol'cu diyen bu provokatörler sol kamuoyuna ve halka teşhir edilmeli, gerçek yüzleri gösterilmelidir. Devrimci katili, düzenle uzlaşmış, çürümüş ve etrafa pis kokular yayan bu güruh gelişmemeyi, siyasi arenada var olmamayı hazmedemiyor. Tüm hücrelerine yerleşmiş olan küçük burjuvalık, bençillik, rekabet duygusu onları iyice dengesizleştiriyor. Falçata, şişe, bıçak ve silahla devrimcilere saldırarak gerçek niteliklerini ortaya koyuyorlar. Bu karakterin teşhir edilmesini hazmedemiyorlar.

Yine 26.6.1990 günü, Üsküdar Halkevi'nde herkese açık bir toplantı düzenlediler. Arkadaşlarımız da halkın önünde gerçekleri açıklamak için bu toplantıya gittiler. Ama korkak, devrimci ahlak ve düşünceden uzak Devrimci Yol'cular arkadaşlarımızı yine bıçak, falçata ve sopalarla

ve benzerleri gibi devrimci kanı dökmek. Ama bilinen bu tavrımızdan dolayı, başkaları "...Saldırırım, kan dökerim, nasıl olsa bir şey yapamazlar." düşüncesiyle hareket etmeye başlarsa, "Hz. İsa tavrı" göstermeyeceğimize açıktır.

Faşist yöntemlerle devrimci kanı akıtanlara, devrimci hareketin genel çıkarları düşünülerek lavir alınacaktır.

Devrimci, sosyalist olduğunu iddia eden hiç kimse, sorumsuzca, tam bir serseri gibi hareket edemez. Etmeye devam ettiği noktada, onun serseriliğini, provokatörlüğünü, faşist yöntemlerini etkisizleştirmek görev haline gelir.

Yıllardır tüm sola çağrı yapıyoruz. "Gelin, 12 Eylül öncesi sol içi çatışmaları tartışalım, nedenlerini bulalım. Kim, nerede, hangi anlayışla ne yapmış, açığa çıkartalım. Eleştiril ve özeleştiril yapılsın ve bir daha sol içi çatışma olmasın." diyoruz. Ne yazık ki, başta DY olmak üzere, devrimci kanı akıtanlar susuyorlar. Ve şöyle dedik: "...Sustukça bu olaylar yeniden ve daha boyutlu olarak tekrarlanacaktır." Bugün bunun ilk adımları görülmüyor. Ve ilginçtir, yine devrimci kanı akıtan, 12 Eylül öncesi birçok devrimciyi öldüren, onlarcasını yaralayan, siyaset yasakları koyan DY'lilerdir. Bir örgüt, bir ideoloji, bir güç sahibi olmayan DY'liler bugün devrimin çıkarlarını düşünmüyorlar. Yıllardır hiçbir şey başaramamanın yarattığı kompleksle, hiçanlıkla, sadece kendi küçük burjuva gururlarını kurtarmak için, her türlü burjuva yöntemlerini kullanmayı, sokak serserilerine özgü davranışları meşru görmektedirler.

Biz sol sonu yoktur. Devrimci kanı akıtarak siyasi arenada var olmaya çabalamak yerine, emperyalizme ve oligarşiye karşı savaşmalıdır. Bunu yapmadıkları sürece, Devrimci Sol düşmanlığı ile şartlandırılan insanların bir gün kendilerini vuran bir silah haline geleceği bindirilmelidir.

Sol İçi Çatışmaları Mahkûm Edelim, Provokasyonlara Alet Olmayalım...

"Maocu faşistleri 1 Mayıs alanına sokmayacağız" diyenler ne kazandınız? Dönüp dünden bugüne bakıldığında ideolojik politik tutarlılığın, ilkel olmanın ne restisizdir? Dün "Maocu Boskurt" ne "göçistler" kimler kendinizi dünyanın merkezine oturturken bugün kimlerle iktidarı halinde ve kime karşı savursunuz? Hep birlikte söz ederken, geçmişteki "Maocu Boskurt", "göçist", "karşı devrimci" biçiminde gelişen faşizme karşı mücadele eden, çok devrimci karşı savaşmayı ilke edinerek kaba, ilkel, mekanik tutumunuzun hesabını halka ve devrimcilere vermeyi düşününüz.

"Sosyal-faşist", "Rusya'nın beşinci kolu" diyerek, "Sosyal-faşist barikatları parçalamaya andi içerek, oligarşinin demagogilerine malzeme verenler, sol içi çatışmayı oligarşist meşrulaştırarak olarak, M.L'leri, devrimcileri bu ilkel, siğ ve seker görüşlerine adapte etmedikleri, so-

memiş gibi, "geçmişte en doğru bendim" diyerek veya geçmişte ilgilist olmayan, tam tersi görüşleri hiçbir özeleştiril yapmadan savunmak, olgunluk olarak görülüyor. Yine hemen herkes, "en doğru bendim", "dindim ayak tayı", "savaşıyoruz" sözlerine karşı, çeşitli platformlar da eylem ve gi., birlikleri yaratmak için, burunla beraber, siyasi grupların dünden bugüne biriken önyargılarını ve güvenliliklerini ortadan kaldırmak için hiçbir çaba sarfetmeyerek olumsuzlukları biriktirmek devam ettiriyor. "Varolma" ispatı her şeyin ölüme geçiyor. Ve doğal olarak grupçuluk ne henmerkesci, çarpık, işahı güç tavrı ve görüşler geçer akçe oluyor.

Yıllardır süregelen çağrımızı yitirdik: "Sol birliğini le çağırıyor" demagogisinin egemen gülere vermemek için düşüne farklılıklarımız olsa da, emperyalizme ve faşizme karşı birleşileceğimiz ortak noktalar olabileceğine inanarak, eylem ve giç birlikleri yaratarak, giderek daha iler birlikler hedefleyerek devrime yürüydik.

Her devrimci, ilerici, yurtseverin bir değer olduğuna inanarak, devrimcilerin birliğine karşı saygılı ve güven duyarak geleceğini geliştirelim.

Tüm bunlar için gelin 8 yıl sonra da olsa Türkiye'nin soluna kara bir lekeli olan sol içi cinayetleri hep birlikte sorgulayalım. Nedenlerini, niçinlerini hiç çekinmeden ortaya koyalım.

Ruşkusuz yılların çarpık ve sağlıksız düşüncelerinin, kastlaşmış yapılarının bir anda düzeleceği hayalini kurmayo-

lun birliğini savundukları için, solun birliğiyle savaşması yerine faşizme ve emperyalizme karşı savaşılmasını istedikleri için "orta yolcu", "revizyonizmin dünden ayunda" diyerek suçladınız.

Sadece bu anlayışınız yüzünden doğan olumsuzluklarla dolu ve asla olumlanamayacak olayları sorguluyor, nedenlerini bulup halka hesap vermeyecek mistisiz?

"Sosyal-faşist", "Maocu faşist", "göçist" türü nitelikler ve bir takım basit siyasi grupların daha çarpık, dağınık ve çocukça denilebilecek anlayışları nedeniyle onlarca devrimci ve yurtsever emperyalizme ve oligarşiye karşı savaşmaya yerine sola karşı savuşturulup topağa düşürülürken, hâlâ 8 yıl önce gururla savunduğunuz "sosyal faşistlere" ya da "Maocu faşistlere" karşı savaşarak şehit oldu diye mi yazacaksınız tarihimize?

Bunların dışında sol içi çatışmayı meşru gönenler, sol içi sorunları ideolojik mücadele yerine mafya yöntemleriyle çözmeyi yeğleyenler, 8 uzun yıl geçti, hâlâ aynı yöntemlerde ısrar edebilecek mistisiz?

Hâlâ emperyalizme ve oligarşiye karşı kadece yolu mu seçecek mistisiz?

Bugün Türkiye'nin büyük bir kesimi hayatın içinde "varolamamanın" sancılarını yaşıyor ve bu "varolamama" telaşıyla hırcın, dengersiz, basit tavrıla sevgiliyoruz. 17 yandan radikal görüşler töpülenip sağa savrulma revaçta olurken, öte yandan sanki hiçbir şey olmamış, 8 yıl geç-

miş. Ama mutlaka milyonlarca emekçiyi yönetme sorumluluğuyla samimi ve radikal adımların atılması gerektiğine inanıyoruz.

Bunun için sol grupların siyasi temsilcilerinden oluşan bir komisyon oluşturulmalıdır. (*) Bu komisyon, geçmişten bugüne sol içindeki cinayetleri araştırmalı, sorgulamalı, temsil ettiği insanları eğitmeli, sağlıksız anlayışları halka anlatmalı ve olumsuzlukları teşhir etmelidir. Sorumsuz tavırlarının özeleştirilini yapmamakta ısrar eden gruplara karşı caydırıcı müeyyideler uygulanmalıdır. Sağlıksız anlayışların kısa sürede ortadan kalkmayacağını bilerek, bu komisyon devrimci bir anlayış yerleşene kadar görevini yapmaya devam etmelidir. Ve herhangi bir siyasi grubun diğer gruba saldırısı karşısında çatışmaya engelleyici ve olumsuz taraflı özeleştiril davet edici ve caydırıcı bir fonksiyon görmeyi programına almalıdır. Kısaca, bugünden doğması muhtemel olumsuzlukları önlemek için solun sınırları çizilmeli, fonksiyonları belirlenmiş bu tür bir örgütlenmeye ihtiyacı olduğuna inanıyoruz.

1 Mayıs Birlik ve Dayanışma gününde sol içi olumsuz adımların atılması umudumuzla koruyoruz. □

(*) Bu öneri 1980 baharında M.L. Hareketi tarafından benzer biçimde iki sol grubun çatışması öncesi yapılmıştı. Ama ne yazık ki, o koşullarda gerekli devrimci sorumluluğu duymayan beşinas grupcu anlayış sahteleri bu öneriyi dikare almayarak çatışmaları devam ettirmekte kendince fayda gördüler.

Türkiye'de 12 Eylül öncesi çeşitli sol örgütler arasında onlara devrimcinin ölmesine, yaralanmasına neden olan yaygın çatışmalar yaşandı. Bu çatışmaların nedenleri sorgulanarak dersler çıkarılacağı ve bir özleştirme sürecine girileceği yerde, sol, genelde suskun kalmayı yeğledi. Sol içi çatışmalarda sorumluluk taşıyanlar, bunu açık yüreklilikle ortaya koymak ve sol içi ilişkilerde devrimci bir anlayışın egemen kılınmasını sağlamak gibi bir çaba içine girmediler. Dahası, kimi sol gruplar, 12 Eylül öncesinden bugüne yaklaşık 15 yıldır devrimci kanı dökmeye devam ediyorlar.

Emperyalizme ve oligarşiye karşı savaşı yükseltmek, halkların mücadelesine önderlik etmek yerine, sol içi çatışma yaratarak, devrimci öldürerek, yaralayarak, siyaset yasakları koyarak devrimci varlığını sürdürmek istemenin ne anlama geldiği, halka ve devrimcilere nasıl zarar verdiği kavranıp bilince çıkarılmadıkça, dünden bugüne sol içi çatışmalar tek tek ele alınıp nedenleri bulunmadıkça ve halka özleştirme yapılmadıkça, bu çerçevedeki tüm olumsuzluklar açık ve net bir dille mahkum edilmedikçe çatışmalar bitmeyecek, devrimci kanı akmaya devam edecektir.

Nitekim bugün solun bu olumsuz mirası yeterince sorgulanamadığından, olumsuzluğu yaratan nedenler üzerinde durulmadığından, '80 öncesi yaşananların yeniden gündeme geleceğinin belirtileri görülmeye başlandı. Kimse çatışmaların doğru olduğunu, halk içindeki çelişkilerin şiddetle dayalı olarak çözüleceğini söylemiyor, en azından teori düzeyinde bunu savunmuyor ama pratikteki tutum hiç de savunulduğu belirtilen anlayışa uygunluk taşıyor.

Devrim için halk yığınlarını seferber etmek, mücadeleyi yükseltip geliştirmek iddiasında olan her siyasi hareket, taşıdığı devrimci sorumluluk gereği, her alanda devrimci bir gelenek oluşturmak gibi bir misyonla yüklü olmak zorundadır. Bugün sol içi ilişkilerdeki olumsuzluğu aşmak ve devrimci bir gelenek oluşturmak görevi ancak tüm sol hareketlerin ortaklaşa çabaları sonucu başarılabılır. Bunun ilk adımı geçmiş olumsuzlukları bütün nedenleriyle sorgulayarak özleştirme yönelmekten geçiyor.

Sol İçi Çatışmaları Hep Engellemek Çabası İçinde Olduk

Devrimci hareket olarak, 12 Eylül öncesi başlayarak, bugüne kadar her türlü tartışmaya açık olduk ve sol örgütler arası ilişkilerin devrimci bir anlayış temelinde geliştirilmesi, çatışmalara son verilmesi için çaba ve çağrılarla bulunduk.

Örneğin, 1979 yılı Ocak ayında bir sol örgütlerle birlikte kaleme alınan ve tüm sola yönelik olarak yapılan ortak açıklamada şunları söylüyorduk

"Sosyalist hareket içinde kimse kimsenin söylediğine kulak asmamakta, ideolojik mücadele yerine kör dövüşü sürmekte, ayrılıklar körüklenmekte ve bunları çatışmalara varmaktadır. (...) Sosyalistler arası kör dövüşünün ortadan kaldırılması, kadrolar ve sempatanlar arasındaki kemikleşmenin, düşmanlığın ortadan kaldırılması, pratik temeline dayalı ideolojik mücadele platformundan geçecektir. (...) Siyasi hareketler (...) ideolojik mücadele yerine düşmanlığı körükleyen davranışları teşhir ve mahkum etmelidirler. 'İlkelerde Savaş, Devrimci Kardeşlik' şiarını hayata geçirmelidirler."

Kuşkusuz bu çağrı ile yetinilmedi. '80 öncesi hemen tüm sol örgütlerle diyaloga girildi ancak yapılan toplantılarda olumlu adımlar atılmadı. 1980 baharında, iki sol grubun çatışmasının sürdüğü bir kesitte, tüm sol hareketlerin siyasi temsilcilerinden oluşan bir komisyonun kurulması, bu komisyonun sol içi tüm çatışma ve öldürme olaylarını araştırması, sorgulaması,

SOL İÇİ CİNAYETLERİ SORGULAYALIM, DOĞABİLECEK OLUMSUZLUKLARI VE YENİ ÖLÜMLERİ ENGELLEYELİM

her hareketin kendi insanını eğitmesi, olumsuzlukları halka anlatması, sorumsuz tavır sergileyenlere, eğer özleştirme yapılmaz ve aynı tavırda ısrar ederse caydırıcı müeyyideler uygulanması gibi pek çok görevi kapsayan bir öneri yapıldı.

Solun yaklaşımı yine olumsuzdu. Bütün bu çabalar ve çağrılar ne yazık ki sonuç vermedi. İlkel, bağnaz ve grupçu anlayış içindeki kimi sol gruplar adeta birbirleriyle vuruştular. Herkes bildiğini yapmaktan vazgeçmedi. Öyle ki, zaman zaman biz de bu saldırıların doğrudan hedefi olduk. Yoldaşlarımız katledildi. Ama her defasında devrimci sorumluluğumuzun gerektirdiği bilinçle hareket ettik. İntikam duygularıyla misilleme yoluna gitmedik.

12 Eylül Sonrası Hareketimizin Yaptığı Çağrılar da Yanıtsız Kaldı

12 Eylül'le birlikte Türkiye solu bir yenilgi süreci yaşadı. Hemen tüm örgütlerden merkez komite ya da ileri düzeyde kadrolar cezaevine düştü. '80 öncesi yaşanan bu olumsuzluğun muhasebesinin yapılabilceğini umarak - bir arada olmanın avantajı da vardı - 1985'de, 1 Mayıs vesilesi ile, cezaevindeki yoldaşlarımız tüm devrimci güçleri, sol içi çatışmaları tartışmaya çağırdı. Amaç sol içi çatışmaların oligarşiye ne ölçüde yarar sağladığını, sol güçlere ne ölçüde zarar verdiğini ortaya koymak, herkesin kendi payına bir özleştirme süreci ne girmesini sağlamak ve bundan devrimci-ilerici güçlerin birliğini pekiştirici, geleceğe dönük dersler çıkarmaktı. Ama bir örgüt dışında kimseden ses çıkmadı. Onlar da kendi olumsuzluklarının hatırlatılmasından duydukları rahatsızlığı dile getirmekten öteye geçemediler.

Suskunluk sürüyordu...

Evet, devrimci güçler arasında işlenen dizilerce cinayeti açıklamak ve nedenlerini bulmak gerekiyordu. Gerçeklere sırt çevirmekle, üzerini külemeye çalışmakla bir yere varlamazdı. Aynı çağın 1986 1 Mayıs'ında, cezaevi platformunda bir kez daha yinelendi. Bu çağrıda şunlar dile getiriliyordu:

"Devrimci güçler arasında işlenen dizilerce cinayeti birbirimize açıklamak ve nedenlerini bulmak gerekiyor. Gerçeklere sırt çevirip üzerine sünger çekilerek bir yere varlamaz."

"Bugün, 12 Eylül öncesi devrimci-ilerici güçler arasındaki birliği baltalaması ve halk kitlelerini sınıf mücadelesinden soğutucu bir işleve sahip olmasından hareketle, hemen tüm sol güçlerce yenilginin önemli nedenlerinden biri olarak sol içi çatışmaların gösterilmesi, bu konunun hayati öneminin genel kabul gördüğünü gösterir. Solun yenilgisinde sol içi çatışmanın payı varsa -en azından bu tespiti yapanlar varsa - neden bugün bu sorunun üzerine yürüyerek kaynağını kurutmak gibi bir tarihi ve siyasi görevden kaçınıyor? Biz bu konunun üzerine gidilmesinin zamanının çoktan gelip geçtiği inancındayız. İçinde bulunulan koşullarda bu konunun sorumluluğunun bilincinden olan devrimci siyasetlerce -sol içi çatışmaya karşın veya karşısın - zaman kaybetmeksizin sol içi çatışmaların enine boyuna tartışmaya açılmasından yanayız. Bunu devrime ve halkımıza olan sorumluluğumuzun vazgeçilmez ve ertelenemez bir görevi olarak kabul ediyoruz. Devrimci-ilerici güçlere yakışmayan bir çirkinlik olarak gördüğümüz sol içi çatışmalarda kim, ne ölçüde pay sahibi ise ve bu pay hangi anlayışların ürünü ise tartışmalar sonucu ortaya konma-

lı, özleştirme yapılmalıdır. Bu yapılmazsa, yenilginin nedenlerinden biri olarak sol içi çatışmanın konması ciddi ve samimi görülemez, yasak savmaktan başka anlam taşımaz."

Yine susma yolu seçildi...

Bu çağrı da dikkate alınmadı. Oysa çok önemli bir moment yakalanmıştı; sol içi çatışmalarda esas sorumluluğu taşıyanlar bir aradaydı ve başka hiçbir koşulda böyle bir platform oluşturma olanağı kolay kolay bulunamazdı. Üstelik henüz zaman çok geçmemişti ve olaylar belleklerdeki tazeliğini büyük ölçüde korumaktaydı. Sol, hiçbir sorumluluk taşıymıyormuşçasına, yapılan çağrıyı sessizlikle geçiştirme-yi yeğledi.

Biz Çağrı Yapmaktan Bıktık Ama Sol Suskun Kalmaktan Bıkmadı

Benzer bir çağrı, 1988 1 Mayıs'ında (...) dergisinin 6. özel sayısında genel sola yönelik olarak yeniden yapıldı ve şunlar söylendi bu kez:

"Yıllardır süregelen çağrımızı yineliyoruz: 'Sol birliğiyle çatışıyor' demagogisini egemen güçlere vermemek için, düşünce farklılıklarımız olsa da, emperyalizme ve faşizme karşı birleşebileceğimiz ortak noktaların olabileceğine inanarak, eylem ve güç birliği yaratarak, giderek daha ileri birlikler hedefleyerek devrime yürüelim."

"Her devrimci, ilerici, yurtseverin bir değer olduğuna inanarak, devrimcilerin birbirine karşı saygılı ve güven duyma geleneğini geliştirelim."

"Tüm bunlar için, gelin 8 yıl sonra da olsa, Türkiye solunun kara bir lekesi olan sol içi cinayetleri hep birlikte sorgulayalım. Nedenlerini, niçinlerini hiç çekinmeden ortaya koyalım."

"Kuşkusuz, yıllann çarpık ve sağlıksız düşüncelerinin, kastaşmış yapılarının bir anda düzeleceği hayalini kurmuyoruz. Ama mutlaka milyonlarca emekçiyi yönetme sorumluluğuyla, samimi ve radikal adımların atılması gerektiğine inanıyoruz."

"Bunun için, sol grupların siyasi temsilcilerinden oluşan bir komisyon oluşturulmalıdır. Bu komisyon, geçmişten bugüne sol içindeki cinayetleri araştırmalı, sorgulamalı, temsil ettiği insanları eğitmeli, sağlıksız anlayışları halka anlatmalı ve olumsuzlukları teşhir etmelidir. Sorumsuz tavırlarının özleştirisini yapmamakta ısrar eden gruplara karşı caydırıcı müeyyideler uygulanmalıdır."

"Sağlıksız anlayışların kısa sürede ortadan kalkmayacağını bilerek, bu komisyon devrimci bir anlayış yerleşene kadar görevini yapmaya devam etmelidir. Ve herhangi bir siyasi grubun diğer gruba saldırısı karşısında, çatışmayı engelleyici ve olumsuz tarafı özleştirme davet edici ve caydırıcı bir fonksiyon görmeyi programına almalıdır."

"Kısaca, bugünden, doğması muhtemel olumsuzlukları önlemek için, solun, sınırları çizilmiş, fonksiyonları belirlenmiş bu tür bir örgütlenmeye ihtiyacı olduğuna inanıyoruz."

Soldan ne yazık ki yine ses gelmiyordu. Bu konu adeta tabu gibiydi. Kimse kendi olumsuzluklarını açık yüreklilikle ortaya koymaya ve halka hesap vermeye yanaşmıyordu. Suskunluğun başka anlamı olamazdı. Oysa yüreklerdeki yaralar kanıyordu ve devrimci vicdan sahibi herkes, taşıdığı günah ne ise, bunu, ne eksik, ne fazla, açık biçimde ortaya koymalıydı. Bu yapılmadı ve hala da yapılmıyor.

Sola Bir Kez Daha Sesleniyoruz

Bugün aynı çağrıyı bir kez daha yapıyoruz. Artık daha fazla zaman kaybetmeden, sol, konuya ciddi biçimde eğilmelidir. Aksi halde, 12 Eylül öncesinin bilinen olumsuzluklarının yeniden yaşanması kaçınılmaz olacaktır ve gidiş bu yöndedir.

Dün olduğu gibi bugün de, Türkiye soluna egemen olan küçük burjuva ideolojik ve sınıfsal temel, çeşitli sol grupların birbirini hazmedememesi, rekabetçiliği ve nihayetinde çatışmayı doğuruyor. Birçok siyasi yoğunluk yıllardır çok büyük sözler etmesine karşın, hep küçük ve güdük kaldılar. İdeolojik olarak özgülleşmemiş, yaratıcılıktan ve devrimci özveriden yoksun bu gruplar, güçlenmeyi, halkı örgütleyerek emperyalizme ve oligarşiye savaşa katma yerine, sol içindeki bir başka grubun potansiyelini örgütlenme olarak kavramakta ve bu durum siyasetler arası rekabetin ve süürtüşmenin ana nedenini oluşturmaktadır. İdeolojik olarak zayıf olanlar, üstün olmak için zora ve şiddete başvurma yolunu seçiyorlar. Zor, karşı-zoru doğuruyor ve olaylar bitmek bilmiyor.

Öncelikle halk için, halkı örgütlemek ve devrim yapmak için politikalar üretilmedikçe ve 55 milyon halka önderlik edecek sorumlulukta ve olgunlukta bir iktidar bilinci oluşmadıkça, sol içi rekabet yok olmayacak, çatışmalar şu veya bu nedenle sürecektir. Kuşkusuz, bu olumsuzluğun giderilmesi uzun süreli bir olaydır. Ancak bir noktada adım atmalı ve devrimci anlayış adım adım egemen kılınmalıdır. Bugün her şeyi rağmen, sol içi çatışmaların önüne geçilebilir veya bu çatışmalar belli bir seviyede tutulabilir. En azından, devrimcilerin ölmeleri, yaralanmaları ve provokasyonlar önenebilir.

Bunun için, öncelikle 12 Eylül öncesi ve sonrası sol içi çatışmalar, her siyasi yoğunluk tarafından önyargısız ve ciddi bir şekilde ele alınıp ortaya çıkarılmalıdır. Kim, nerede, ne yaptı, kimleri öldürdü ve yaraladı, nedenleri neydi, hangi anlayıştan kaynaklandı; tek tek tüm olaylar tartışılmalı ve gerçekler ortaya konmalıdır.

Bu amaçla;

1) Tüm siyasi yoğunluklar, devrimcileri öldürmeyi, yaralamayı, devrimciler hakkında spekülasyonlar üretme ve yaymayı, provokatif davranışlara girmeyi, siyasi çalışma yapma yasağı koymayı vb. mahkum etmek için dar ve geniş platformlarda bir araya gelmelidir. Bu platformlarda, sol içi düşmanlığın ortadan kaldırılması için, geçmişte işlenen tüm cinayet ve saldırılar ortaya konmalı ve ortak bir deklarasyon hazırlanarak tek tek tüm cinayet ve saldırılar mahkum edilmelidir. Olumsuzlukların sorumluları, tek tek olayların özleştirisini yapmalı ve bir daha aynı olumsuzluğa düşmeyeceği konusunda güvence vermelidir.

2) Ortak deklarasyon ve özleştirmeler tüm sola ve halka dağıtılmalı, geniş kitlesel toplantılar tertiplenerek halka sol içi çatışmalar konusunda özleştirme verilmeli ve bundan böyle bu tür çatışmalara izin verilmeyeceği açıklanmalıdır.

3) Tüm bunlara karşın, ortaya çıkabilecek olumsuzlukları engellemek için sol içi bir komisyon kurulmalı (ki bu, 1980'den beri önerdiğimiz çözümdür) ve herhangi bir bölgede çıkan olumsuzluk derhal komisyona bildirilerek önlem alınmalı, olayın sorumlularına çeşitli müeyyideler uygulanmalıdır. Meydana gelen olayın sorumluluğunu taşıyan siyasi yoğunluğun olumsuzlukta ısrar etmesi halinde daha katı müeyyideler gündeme getirilmelidir.

4) Komisyonu oluşturan ve bu komisyonun kararlarına uyacaklarını taahhüt eden siyasetler aralarında bir protokol hazırlamalıdır.

● 1 Mayıs '90'da on binlerce polis, askerle İstanbul'u işgal eden oligarşinin, halkı pasifize etme politikası sökmeydi.

● Devrimci Sol Güçler 1 Mayıs'ı 1990'da da binlerce Mehmetle kutladılar.

● Polis işgaline yürekleriyle, silaha taşlarıyla meydan okuyan Devrimci Sol Güçler oligarşinin sindirme, pasifize etme politikasını bir kez daha iflas ettirdiler.

BAŞARAMADINIZ 1 MAYIS '90'DA DA KAZANAN BİZ OLDUK

İbrahim CENGİZ

1 Mayıs ülkemizde oligarşiyle emekçi halk güçlerinin çatışması ekseninde önemli bir yere sahip olmuş, esaslarıyla mücadele günü olarak şekillenmiştir. Bu noktada gerek meşru-yasal bir hak olarak burjuvaziye kabul ettirilmesi, kalıcılaştırılması, gerekse de İstanbul Taksim Alanı'nın 1 Mayıs Alanı olarak bilinçlere sokulması, ülkemiz sınıflar mücadelesi içinde, bu günü özel bir yere oturtmuştur. Devrimci Sol Güçler kendilerine yön veren Marksist-Leninist politik hattın devrimci direniş geleneklerine uygun olarak, 1 Mayıs'ın tarihsel meşruluğunu gözler önüne serip "1 Mayıs'da 1 Mayıs Alanı'na" şiarıyla hareket ederken, oligarşinin yanı sıra, zoru görünce kendine güvenli limanlar arayan reformist ve yasalci solun icazetçi barikatları ile de mücadele etmek zorunda kalmıştı. Ne var ki Devrimci Sol Güçlerin '89 1 Mayıs'ında yüzlerce yaralı, tutsağı ve şehidi pahasına yarattığı direnişle Türkiye'nin gündemini belirlemesi ve 1 Mayıs'ın meşruluğunu, 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmasının gerekliliğini tartışmasız kılmasıyla birlikte, bu yıl bir iki reformist sol anlayış dışında kimse 1 Mayıs Alanı'nı tartışma konusu dahi yapmadı.

Oligarşi de hazırlıklarına çok önceden başladı. İlk olarak, devreye sokulan Türk-İş, 1 Mayıs'ı salonlarda, protokol düzeyinde kutlayacağını ilan etti. Amaç oligarşinin politikalarına uygun olarak, 1 Mayıs'ın içeriğini boşaltarak işi geçiştirmek, yığınların 1 Mayıs'da 1 Mayıs Alanı'na çıkmasının önüne geçmektir. Oligarşi diğer yandan da, günlerce önceden 1 Mayıs'da gösteri yapacaklara ateş açılacağını, kurt köpekleriyle saldırılacağını vb. propagandasına girişerek pasifize etme operasyonunu yürüttü.

Gelişmeler böyleyken, bir kısım sol çevreler ve sendikacılar, polisin 1 Mayıs'dan birkaç gün önce giriştiği operasyonlardan sonra, kaypak bir tutum içine girerler. "Sendikalar platformu" diye uyduruk bir isimle; 1 Mayıs'da alana çıkmayacaklarını "üretimden gelen güç" demagojisiyle basına açıkladılar. 1 Mayıs günü birkaç bin işçi ve emekçi daha alana gidemediyse, bunda, bu sendikaların yön veren siyasi anlayışların doğrudan rolü vardır. İşçi sınıfı bir kez daha eylem kırıncı bir tavırla karşılaşmıştı. Oligarşi birilerini pasifize etmeyi başarmıştı. Sonuçta, 18 Nisan'da Taksim Alanı için başvuru yapan 22 sendika ve şubeden TÜMTİS İstanbul Şube Başkanı, Tek Gıda-İş 1 No.lu Şube Sekreteri, Deri-İş Kazlıçeşme Şube Başkanı ve Tes-İş 1 No.lu Şube Sekreteri, başlangıçta "1 Mayıs'da Taksim'deyiz." demelerine karşın, "İlla da Taksim demiyoruz." diyerek 1 Mayıs Alanı'na gitmeyeceklerini açıklıyorlardı.

1 Mayıs yaklaşırken sadece 1 Mayıs Alanı'nı değil, tüm İstanbul'u işgal altına aldılar. İstanbul bir kez daha Mondros Mütarekesi sonrası, böylesine büyük bir düşman gücüyle işgal edilmişti. Ve İstanbul'da tarihin gördüğü en büyük gözaltı yaşandı. Yaklaşık 4 bin insan sokaklardan toplandı. Buna rağmen, binlerce kararlı insan panzerlerin, silahların, köpeklerin, copların, İsrail sopalarının "Bugün her sokakta yüz polis olacak." yaygaralarının ve gözdağının üzerine giderek işgal altındaki İstanbul sokaklarından alana aktı. Oligarşi barikatlardan sıyrılabilen birkaç yüz insana bile ateş açacak, gencecik kızı arkadan kurşunlayacak kadar korkmuştu. Bir kez daha katil ve korkak yüzlerini tüm dünyaya gösterdiler.

1990 1 Mayıs'ında yaşananlar bir devrimci kararlılık gösterisidir. Devrimci iradenin zaferidir. 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanı'nda kutlanması gerekliliği bilinçlere kazınmıştır. 1 Mayıs'ın meşruluğu, haklılığı kimse tarafında tartışılmaz olmuştur. 1 Mayıs '90'da oligarşinin sindirme politikası iflas etmiştir. Binlerce gözaltı, şehri ve alanı işgal altına alma politikası oligarşinin acizliğinin ve ne ölçüde korkuya kapıldığının göstergesinden başka bir şey değildir. Kazanan, binlerce insanın gözaltına alınmasına, polis barikatlarından aşarak kortej oluşturacak yere ulaşamamasına rağmen, Unkapanı'nda, Kasımpaşa'da pankartlarını açan, Pera Palas çevresinde, Harbiye'de gruplar halinde polisle çatışarak yürüyen, silaha taşla meydan okuyan Devrimci Sol Güçlerdir. Sorunun politik açıdan odak noktası burasıdır. Bunun dışındaki noktalar sorunun teknik yanı ve bireysel inisiyatif koyabilme eksikliğidir ki, bu ayrıca tartışılarak dersler çıkarılmalıdır.

Bu yıl Türk-İş'e 1 Mayıs'ı kutlama kararı aldıran, Demirel'den İnönü'ye, İnönü'den Koç'a kadar burjuvazinin sözcülerine "1 Mayıs yasallaşmalıdır." dedirten, 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanı'nda kutlanması kararı ve binlerce insanın bu kararı uygulamadaki kararlılığıdır. Oportünizmin bir kesimi, olayın politik yanını kavrayamamanın sığılığı ve kendi beklentilerinin gerçekleşmemesinin, açmazlarının sıkıntısıyla, "1 Mayıs'da bir şey yapamadık.", "1 Mayıs'da 1 Mayıs Alanı diyenler bir şey yapamadı." diyorlar.

Sendikaların eylem kırıncı tavrının teorisini yapanların başında 2000'e Doğru Dergisi geliyordu. Ona göre 1 Mayıs'da 1 Mayıs Alanı'na diyenler "saplantı" içindeydi. Ve esas sorun, üretimden gelen gücü kullanmaktı. Taksim'e çıkma ile üretimden gelen gücü karşı karşıya getirip, Türk-İş'in tavrını üretimden gelen güç diye yutturmaya çalışanların, nasıl kuyrukçuluğun teorisini yaptıkları 1 Mayıs sonrası değerlendirmelerinde ortaya çıktı. 1 Mayıs'da Taksim'e işçilerin rağbet etmediği istatistiklerle kanıtlanmaya çalışılırken, Türk-İş'in sözde eylemleri anlatılarak, Taksim'e gidenlerin sınıftan kopuk "sol"cular olduğu gösteriliyordu. Ama ne yazık ki, istatistiklerle kendi kuyrukçuluk teorilerini kanıtlamak için nasıl oynadıkları da gözaltındakilerin 1000'e yakınının işçi olduğu açıklandıktan sonra görüldü. Karşı-devrimci 2000'e Doğru'nun tavrını anlamak ko-

**1990 1 Mayıs'ında
yaşananlar bir
devrimci kararlılık
gösterisidir. Devrimci
iradenin zaferidir.**

laydı da, kendilerine "komünist", "devrimci", "M-L" diyenlerin bu tavrın peşinden gitmelerini anlamak güçtü. Bazıları da, 1 Mayıs öncesi dergiler platformu toplantılarında Taksim'e çıkma tavrının en keskin savunucuları kendileri değilmiş gibi bir tavır içine girdiler. Üretimi durdurma tavrını her şeyin yerine koyup savunmaya başladılar. Üretimden gelen gücü kullanma ve Taksim'e çıkma birbirini tamamlayan bir tavır olarak platformun ortak kararıydı. (Çıkan 19 imzalı 1 Mayıs özel sayısında, kitlelere esas olarak Taksim'e çıkmayı hedef gösterenler içinde bunlar da vardı.) Böylelerine sormak gerekiyor: Taksim'e çıkma odağında üretimden gelen gücü kullanma kararı alınırken aklınız neredeydi? Dün platformda Taksim'e çıkmaktan söz edip, bugün üretimden gelen gücü tapınmaya başlayanlar nasıl bir ikiyüzlü tavır sergilediklerini iyi düşünmelidirler. Bugün bunların konuşmaya ve Taksim'e çıkma tavrını eleştirmeye hiçbir hakları yoktur. Onlar önce bu ikiyüzlü tavırlarının hesabını platforma vermelidirler.

Özgürlük Dünyası ve Yeni Demokrasi gibilerinin ise, platforma gözlemci olarak katıldıktan sonra, Taksim'e yönelenlere bolca eleştiri yöneltmeleri ne kadar ucuz politika yaptıklarını gösteriyor. Onlara göre her şey çok basit ve kolaydır. Nasıl olsa birileri bir şeyler yapar, onlar da çıkaracakları bir özel sayıyla, gerçekleşmesinde parmaklarının olduğunu varsaydıkları her şeye abartarak sahip çıkarlar. Sonra bu yaptıklarını farzettikleriyle sağa sola çalım satarlar. Kendi dışlarında davrananları ise bolca eleştiri yaparlar.

Yeni Demokrasi 1 Mayıs'la ilgili çıkardığı özel sayısında, kendisinin c... yerlerde yapılan her şeyi es geçerek, "Yeni Demokrat İşçi" adı altında, yüzü bile bulmayan kişisiyle var olduğu yerlerde ise abartılı rakam ve anlatımlarla "Marksist-Leninist"lerin görkemli direnişinden söz ediyor. Verilen rakamlara baktığımızda, Yeni Demokrasi taraftarlarının binlerce kişiyle direniş örneği verdiğini anlamış oluyoruz. Biz sizleri, 1 Mayıs'ın hemen öncesi, Otomobil-İş Mitingi'nde de gördük. Yeni Demokrat İşçiler pankartı ardında duran kitle sayınız ancak onlu rakamlarla ifade edilebiliyordu. Yasal bir mitinge yüzleri getiremezken, 1 Mayıs'a binlerle gelmeniz karşısında hayrete düşmemek elde değil.

19 derginin oluşturduğu platformun 1 Mayıs öncesi çıkardığı özel sayıda, sizin yazdığınız gibi güçlü bir platformun oluşmasıyla 1 Mayıs'da daha güçlü gösterilere hazırlanıldığını ve faşist diktatörlüğün gerileteceğinden nereden söz ediliyordu, doğrusu biz bulamadık. Yine alışkanlıkla, hayal dünyanızda kurduklarınıza saldırıyorsunuz. Hem dergiler platformuna destekçi olarak da olsa katılıp, o zaman çıkan kararlara muhalefet etmemek, hem de 1 Mayıs sonrası Harbiye'den gençlik örgütlerinin kitle-sel olarak alanı zorladığını söylemek neyin nesi oluyor? Platformda böyle bir saptama var mıydı? Böyle bir niyetiniz var mıysa, niye platformdaki tartışma ve alınacak tavırları dinlerken hiçbir şey söylemediniz?

1 Mayıs gösterileriyle ilgili olarak kendisini dev aynasında görenlerden biri de Özgürlük Dünyası'dır. (Aynı şeyi Devrimin Sesi'nde, Otomobil İş Mitingi değerlendirmesinde de görmek mümkün.) 1 Mayıs'ın kitle-sel boyutunda provası niteliğindeki Otomobil-İş Mitingi'ndeki durumları bilinmese, Özgürlük Dünyası sayılarla istediği gibi oynayabilecek. Ama elde videoya çekilmiş Otomobil-İş Mitingi var. Özgürlük Dünyası taraftarlarını sayıyoruz; nereden bakılırsa bakılınsın 300'ü bulmuyor. Şimdi siz, 1 Mayıs arifesi yapılan yasal bir mitinge getirecek 300 kişiyi bulamazken, 1 Mayıs'da yasadışı bir gösteriye 1000'in üzerinde katılım sağladığınızın sadece bizi değil, kimseyi inandıramazsınız. Kendi taraftarlarınız daha gerçekçi. Onlar 200 civarında katılım olduğunu ve sizin yazdığınız gibi yol boyunca birçok kez polisle çatışmadığını, yarım saat pankartla slogan atarak yürünmediğini, bir polis otosunun 200 kişiyi çok zorlanmadan kısa sürede dağıttığını anlatıyorlar. Herkesi kör sağır yerine koyma huyundan vazgeçin artık.

Aslında Özgürlük Dünyası'nın 1 Mayıs'ı 1 Mayıs Alanı'nda kutlama kararı alan ve uygulayanlar için söylediklerinin ciddiye alınır bir tarafı yok. Bir iki gösteriyle 1 Mayıs'ı geçiştirenlerin 1 Mayıs'ı 1 Mayıs Alanı'nda kutlama kararlılığı gösterenlere söyleyecek sözü olmamalı. 1 Mayıs'da 1 Mayıs Alanı'na binleri götürmeleri "sol"culukla suçlamaya kalkmak saçmaktır. Binlerce işçi, memur, esnaf, öğrenci her şeyi göze alıp 1 Mayıs Alanı'na akarken, "sol"cu, sınıftan kopuk bir eylemlilik içine düşüyorlar da, 200 kişiyle bir iki gösteri yapan Özgürlük Dünyası taraftarları ise sınıfa bütünlüşmüş ve doğru bir tavır sergilemiş oluyorlar.

Özgürlük Dünyası, üretimi durdurmuş, çok büyük işler başarmış, hemen bütün direnişlere damgasını basmış gibi hayal dünyasında geziniyor.

Oysa ki gerçekler herkesin görebileceği kadar ortadayken, Özgürlük Dünyası hayallerine kimi inandırabilir? İşçi sınıfının üretimden gelen gücünü kullandığı hiçbir yerde Özgürlük Dünyası'nın etkisi ve ilişkisi yoktur.

Özgürlük Dünyası taraftarlarının sınıftan anladığı sendikacılırdır. Ve sınıfa birlikte olmak da Türk iş bildirisinin peşine takılmaktan, Türk-İş kuyrukçuluğu yapmaktan başka bir şey değildir. Özgürlük Dünyası gibileri Taksim'e çıkacak gücü, kararlılığı kendilerinde bulamadıklarından, 1-2 gösteriyi piyeyi deve yaparak anlatıyorlar ve güçsüzlüklerini böyle örtmeye çalışıyorlar.

İşçilerin Sesi taraftarlarının 1 Mayıs'a ilişkin tavrı ise tam bir ikiyüzlülük örneği. Aslında platformun başından beri 1 Mayıs Alanı'nın önemini ısrarla yadsımaya, silikleştirmeye çalıştınız. Herkesin 1 Mayıs Alanı demesi üzerine utangaçça siz de katılmak zorunda kaldınız. Özel sayıda "Hedef 1 Mayıs Alanı Olmalı" saptamasının altına imza attınız. Şimdi kalkıp 1 Mayıs Alanı diyenler bir şey yapamadılar diyorsunuz. Platformda 1 Mayıs Alanı tavrına katılırken, etkinliğinizdeki yerlerde 1 Mayıs Alanı'na çıkmama propagandasını "Her fabrika 1 Mayıs Alanı'dır." ve "Üretimden gelen güç" demagojisiyle yürüttünüz. "1 Mayıs'ı biz her yerde kutladık. Taksim diyenler bir şey yapamadılar." diyorsunuz. Her yerde kutladık dediğiniz 1 Mayıs'ı nerelerde kutladığınız bile belli değil. Kendinizi haklı çıkarmak için binlerce insanın 1 Mayıs Alanı'nı zorlama kararlılığını yadsımanız, gerçekte mücadele kaçkınılığınızı örtbas etme çabanızdan başka bir şey değil.

Bizim açımızdan, 1 Mayıs politik muhtevası ve kazanımlarıyla savunulmalıdır.

Sonuç olarak, 1 Mayıs '90, binlerce işçi ve emekçinin 1 Mayıs Alanı'na çıkma kararlılığı ve politik kazanımlarıyla birlikte Devrimci Sol Güçlerin ve Devrimci İşçi Hareketinin önüne fabrikalarda, işyerlerinde ve tüm çalışma alanlarında yeni direnişler örgütlemek, emekçi halkın mücadelesini daha da radikalleştirerek, genel greve hazırlamak görevini koymaktadır. ★

Binlerce Polise, Köpeklerle, Vur Emirlerine Rağmen

"1 MAYIS'DA 1 MAYIS ALANI'NDAYDIK"

H....

1 hafta öncesinden yaşamaya başladığım 1 Mayıs'da alanda olma coşku ve heyecanı son gün yerini, belime doladığım "Yaşasın 1 Mayıs, yazılı pankartı alana nasıl götürüleceğim heyecan ve tedirginliğine bıraktı. Pankartı mutlaka götürmeliydim. Sabah yola çıktığımda her taraf tutulmuştu, her tarafta arama vardı. Alana yaklaştıkça aramalar sıklaştı. Aramaları aşım tanıdık yüzlerle ve anlamlı bakışlarla karşılaştıkça heyecan ve coşku arttı. Pankartı yerine ulaştırdığımda görevimi yapmanın mutluluğuyla

rahatladım. Sıra alana girmeyi zorlamaya gelmişti. Pera Palas'ın önünde sloganlar patladı. Pankartımızı açtık, yürüdük. Polis saldırdı. Kasımpaşa'ya doğru çekildik. Yanlarında sapanlarıyla gelenlerin taşları polisi püskürttü. Devrimci Sol Güçler pankartını önümüze aldık. Kasımpaşa'ya yürüdük. Binlerce polis, köpekler, ateş açılacak korkutmaları kâr etmemişti. Alanı zorlamış, pankartımızı açmış, "Yaşasın 1 Mayıs" diye haykırıştık. Geçen yıl olduğu gibi, 1 Mayıs'da 1 Mayıs Alanı'nda olmuştuk. Artık her 1 Mayıs'da 1 Mayıs Alanı'nda olacaktık. ★

C....

Yanımda, hazırlanmış, üzerinde 1 Mayıs yazılı el flamasıyla Şişhane tarafında alana girmeye çalıştım. Her taraf polis kaynıyordu. Kirlik kontrolünden, aramadan geçtim. Ama bir türlü bir araya toplanıp eyleme geçemiyorduk. Polis 5-10 kişiyi bir arada yürütmüyor, dağıtıyordu. Polislerin topladıkları insanları arabalara doldurduklarını gördükçe moralim bozulmaya başladı. Günlerdir hesaplaşarak, her şeyi göze alarak, kararlılıkla geldiğim 1 Mayıs'dan bir slogan dahi atamadan, taşıdığım flamayı açmadan mı dönecektim? Saat 13.00'e geliyordu. Benim bulunduğum tarafta önemli bir gösteri olma-

dı. Biraz umutsuzlukla, kararlaştırılan yöne yöneldim. Unkapanı'na vardığımda, benim gibi sağda solda dolaşan 200-250 insanımız vardı. Vakit kaybetmeden "Yaşasın 1 Mayıs" sloganlarıyla caddeye yayıldık. Köprüye doğru yürüyüşe geçtik. Yanımızda Liseli Dev-Genç pankartı vardı. Öne onu koyduk. 1 Mayıs yazılı el flamaları da açılınca güzel bir görüntü ortaya çıktı. Coşku içinde yürüdük, haykırabileceğimiz bütün sloganları haykırdık. Moralim düzelmmişti. Bir 1 Mayıs'ı daha alanlarda kutlama kararlılığı yerini bulmuştu. Kazancımız büyüktü. 1 Mayıs'ı yasallaştırmada önemli adımlardan birini daha atmıştık. ★

TÜRKİYE'DE '90 1 MAYIS'I

BURSA

...Ve artık takvim 1 Mayıs'ı gösteriyordu. Son hazırlıklar tamamlandı. Saat 13.00'e yaklaşırken 100'e yakın insan Heykel semtindeki Orhangazi Parkı'nda alana çıkmak ve sloganlarını haykırmak için gelecek işareti sabırsızlıkla bekliyorlardı.

...Ve işte beklenen işaret geliyor. "YAŞASIN 1 MAYIS DEVRİMCİ SOL GÜÇLER" pankartı emeğin ve emekçilerin onurunu selamlayarak alana giriyor. Alkışlar, "Yaşasın 1 Mayıs" sloganları. İşte yavaş kırıldı, hem de alanı kuşatan yüzlerce polise rağmen. Coplar iniyor, kalkıyor. Tekmeler, küfürler, hakaretler... Polisler iplerinden boşanmışcasına azgınca saldırıyorlar. Ama sloganlar durmuyor: "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs Engellenemez". 1 Mayıs direnişçilerinin coşkusu engellemeye hiçbir güç yetmiyor.

İşte tam bir savaş alanı görüntüsü. Kırılan çeneler, şişen kafalar... Birçok insanın vücudunun eziklerle, çürüklerle dolmasına karışın, coşku seli dalga dalga akıyor. Direnişçiler Emniyet Müdürlüğüne götürülürlerken de sloganlar aynı hızla devam ediyor: "1 Mayıs Engellenemez", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek"

ADANA

Çukurova Üniversitesi'nde, DEV-GENÇ'in 1 Mayıs'ın alanlarda kutlanması önerisine, Emperyalizme ve Faşizme Karşı Devrimci Gençlik ve Özgürlük Dünyası dergileri taraftarlarının karşı çıkmasına karşın, diğer bütün siyasi yapı taraftarlarının olumlu karşılık vermesi üzerine, oluşturulan platformla birlikte çalışmalar hızlandırılmıştır.

1 Mayıs öncesi başlayan operasyonların 1 Mayıs günü de devam etmesi, yoğun gözetimler Devrimci Sol Güçlerin hayata geçirecekleri 1 Mayıs eylemini aksatmış an-

Aynı coşku mahkemeye çıkarılana dek sürüyor. Marşlar, türküler, sloganlar, halaylar... 1 Mayıs akşamı emniyet nezarethaneleri inliyor.

Sonuçta, 18 kişi tutuklanıp cezaevine gönderildi. Ama 1 Mayıs 1990, Bursa'da, öncesi ve sonrasıyla önemli siyasal sonuçlar doğuran, sınıflar mücadelesinde gerekli atılganlık ve cesaretin yakalandığı önemli bir gün olarak tarihe geçti.

Evet, 1 Mayıs 1990'ın Bursa'daki sonuçları açıktır ve tartışma götürmeyecek denli nettir. Bugüne değin 1 Mayıs'ın İstanbul dışında hiçbir yerde kutlanamayacağı yönünde oluşan yanlış eğilim kırılmış, bundan sonra Anadolu'nun her yerinde kutlanabilmesinin yolu açılmıştır. Hala Türkiye'nin birçok yerinde aşılama-mış olan polis ve siyasi şube psikolojisinin aşıldığı bir direniş olarak pratik bir örnek olmuş, bundan sonra alınacak daha ileri tavırlara zemin hazırlamıştır.

Devrimci Sol Güçlerin 1 Mayıs direnişi daha büyük direnişlere dönüştürülecektir. Devrimci Sol Güçlerin halkına ve devrime olan sarsılmaz bağlılığı ve inancı bunun teminatıdır. ★

cak "Yaşasın 1 Mayıs", "Devrimci Sol Güçler" pankartı asılabilmiştir.

Çukurova Üniversitesi'nde, DEV-GENÇ'in 1 Mayıs'ın alanlarda kutlanması önerisi doğrultusunda oluşturulan platforma destek veren Devrimci Sol Güçler, 1 Mayıs günü alınan bütün güvenlik önlemlerine rağmen, 1 Mayıs'ı alanlarda kutlamışlardır. Eylemin birçok ekşiğine rağmen, Adana'da yıllardır kutlanamayan 1 Mayıs'ın kutlanması ve eylemsizliğin kırılması halk kitlelerinde yoğun bir tartışma ve sempati yaratmıştır. ★

YENİ 15-16 HAZİRANLAR YARATALIM

15-16 Haziran: Türkiye işçi sınıfının başkaldırısı... İlk radikal kitle eylemi...
15-16 Haziran: Proletaryanın devrimci şiddetinin Türkiye sınıflar mücadelesine sokulduğu gün...
15-16 Haziran: Reformizmin maskesinin düştüğü, uzlaşmacı, teslimiyetçi yüzünün açığa çıktığı gün...
Tarihe böyle geçti. Tarih olarak kalmamalı, Türkiye sınıflar mücadelesinde taşımaya devam ettiği önem ve zengin dersleriyle günümüze taşınmalıdır.
Bugün işçi sınıfı hareketi yine reformizmin ihanet çizgisiyle karşı karşıya. Yine solun kendiliğindencilğe tapınması, ayaklanma günlerini bekleyişi ve gelişmeleri geriden izlemesi devam ediyor.
Yeni 15-16 Haziran'ları yaratma ve aşma, mücadeleyi zenginleştirme görevi yine Marksist-Leninistlere, Devrimci Sol Güçlere düşüyor. Devrimci İşçi Hareketi de bu bilinçle davranmak, bu bilinçle mücadelelerinin önünde olmak, işçi sınıfını genel grev için hazırlamak zorundadır.
15-16 Haziran başkaldırısının 20. yıldönümü nedeniyle iki devrimci sendikacı, Belediye-İş İstanbul 1 No.lu Şube Başkanı Şükrü Kartal ve Belediye-İş Beyoğlu Şube Sekreteri İlyas Güven ile yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz.

MÜCADELE: 15-16 Haziran işçi direnişlerine neden olan tasarıyla, 274-275 sayılı yasalarda yapılmak istenen değişikliklerle amaçlanan neydi?

Ş.KARTAL: 15-16 Haziran işçi direnişlerine yol açan tasarının can alıcı noktası "bir sendikarın ülke çapında faaliyet gösterebilmesi için o işkolunda çalışan sigortalı işçilerin en az üçte birini temsil etmesi" zorunluluğuydu.

Bu madde hükümet tasarısında yokken, o dönem TBMM çalışma komisyonunda yer alan CHP'nin Türk-İş'li milletvekillerinin önerisiyle tasarıya konulmuştu.

Günümüzdeki % 10 işkolu barajının % 33 şeklinde ifadesi olan bu maddeyle amaçlanan demokratik sınıf ve kitle sendikacılığını ilke edinmiş devrimci sendikalar ve DİSK'i faaliyetten men etmekti.

Tek kelimeyle faşist devlet sendikacılığı dediğimiz tek tip sendikacılık hedefleniyordu.

MÜCADELE: Tasarıyı kimler istedi?
İ.GÜVEN: Tasarının özünden de anlaşılıyor ki, 274-275 sayılı yasalarda değişikliği öngören tasarı sermaye istemişti, hükümet istemişti ve özellikle Türk-İş istemişti.

Kısacası, tasarı sermayenin yönlendirmesi ve desteğiyle Demirel hükümeti, Türk-İş ve CHP'nin meclisteki Türk-İş'den gelme milletvekillerince gündeme getirildi. Görünüşteki gerekçe ise "güç" sendikacılık yaratmaktı.

MÜCADELE: Egemen sınıflar ve Türk-İş 15-16 Haziran işçi direnişlerini nasıl değerlendirdi?

Ş.KARTAL: Egemen sınıflarla

Türk-İş'in değerlendirmesi aynıydı. "Dış güçler, kışkırtıcıların işi, işçi komünistlerin oyununa getiriliyor. Kızıl ihtilal provası vb..." gibi terimlerle değerlendirdiler.

Türk-İş'in direniş sonrası yaptığı açıklama ise şöyle: "...İstanbul ve Kocaeli civarında başlatılan, can ve mal güvenliğini tehdit eden yürüyüş ve direnişlerin, taşı sopalı saldırıların, ekmek kapımız olan fabrikaları tahriplerin başlıca teşvikçilerinin Türk hakimî tarafından yıllarca önce mahkum edilmiş militan komünistler ve onların işbirlikçileri oldukları kesinlikle ortadadır."

Görüldüğü gibi, "komünist militanlar" ve "dış güçler" demagojileriyle Amerikancı Türk-İş de sermayeyle aynı ağız kullanıyor.

MÜCADELE: 15-16 Haziran işçi direnişleri karşısında DİSK ile solun tavrı ne oldu?

İ.GÜVEN: DİSK'in ilk tavrı "canlıya dokunursun da tepki gösterir" misali bir tavrı. Sınıf mücadelesini bilinçli ve örgütlü temelde yükseltme amacıyla değil, olay doğrudan kendi varlığına yöneldiği için bu düzeyde tepki gösterdi.

Ancak DİSK'in tutarsız önderliği, eylemlerin boyutlarının önceden kestiremediği noktaya gelmesiyle, paniğe kapıldı. Direnişi durdurmak için egemen sınıflarla aynı ağız kullanmaktan bile çekinmedi.

Sınıfın devrimci şiddeti sadece burjuvaziyi ürkütmekle kalmamış, revizyonist-reformist kafaları da allak bullak etmiş, paniğe uğratmıştı.

İşçiler her şeyi göze alarak sıcak bir mücadele yaşarken, Kemal Türkler radyodan işçilere seslenerek "Aranıza çeşitli maksatlar güden kişiler çeşitli kılıklara bürünerek girebilirler, hatta (daha kötüsü) gözbebeğimiz şerefli Türk ordusunun bir mensubuna taş atabilir, tahrikler yapabilirler...Sizi uyarıyorum." diyordu.

Evet, DİSK önderlerinin biraz öfke, biraz da çaresizlikle ihbar ettiği, hedef gösterdiği kişiler DEV- GENÇ militanlarıydı.

DEV-GENÇ bir gençlik örgütü olmasına rağmen, o günkü konumuyla işçi sınıfı mücadelesine omuz verdi, direnişlere aktif biçimde katkı sağladı. İnsiyatifin re-

formist DİSK önderlerinin elinden alınması ve başarı elde edilmesinde DEV-GENÇ'in rolü büyüktür.

Yalnız DEV-GENÇ'in ve bir kısım sol unsurların direnişlerde doğrudan etkisi görülmekle birlikte, bir bütün olarak, organize bir tavır olarak siyasi bir önderliğin varlığından (yönlendiriciliğinden) söz edemiyoruz. Eylemler bu anlamda kendiliğindenci bir karakter taşıyor.

MÜCADELE: Bugün açısından 15-16 Haziran işçi direnişlerini nasıl değerlendirerek gerekiyor?

Ş.KARTAL: Şüphesiz her seferinde askerlik anıları anlatılır gibi ele alınıp içi boşaltılan, yılda bir kez hatırlanıp geçirtilen günler değildir.

Türkiye işçi sınıfı dünden çok daha fazla bugün yeni 15-16 Haziranlar yaratmanın meşru ve haklı zeminine sahiptir. Bu anlamda Devrimci İşçi Hareketine yeni 15-16 Haziranlar yaratma anlayışıyla hareket ederek, işçi sınıfının mücadelesini yükseltme, radikalleştirme gibi önemli bir görev düşmektedir. İşçi sınıfı hareketi ekonomizmin sınırlarından kurtarılmak zorundadır. İşçi sınıfının devrimci potansiyelini açığa çıkartıcı yeni örgütlenme biçimi ve yöntemleri bulunmak zorundadır. Kendiliğindencilikle bir yere varılamaz.

Ayrıca DİSK gibi bir sendikal merkezin olmadığı bugünkü koşullarda ve Türk-İş'e rağmen sendikal örgütlenmede nasıl hareket edileceği önemli bir sorun olarak işçi sınıfının önünde durmaktadır. Bugün en büyük konfederasyonu oluşturan Türk-İş adeta "düşmanla işbirliği yapmış bir komutan" gibi siyasi iktidar ve sermayeyle uzlaşma içindedir. Türk-İş'in işçi sınıfının sendikal hareketi önünde en büyük engeli oluşturduğu düşünüldüğünde, bugün işçi sınıfının hem sermaye, hem de sarı sendikacılığa karşı olma gibi ikili bir mücadele görevi vardır. Birinden birini ihmal ettiğinde, nehri geçse bile derede boğulmaktan kurtulamayacaktır.

Döneme özgü örgütlenmeye hız vermek, fabrika ve işyerinden başlayarak örgütlenmek esastır. Örgütlenmeyi geliştirmek ve genel greve hazırlanmak...Bugünden yanna yapmamız gereken budur. ★

KOCAELİ

İstanbul dışında 1 Mayıs'ın sokağa çıkılarak kutlandığı illerden biri de Kocaeli'di. Devrimci Sol Güçler saat 18.00 sıralarında şehir içi trafiğini keserek sloganlarıyla caddeye çıktılar. "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs Şehitleri Ölümsüzdür", "Biji Yek Gulan", "Yaşasın Devrimci Sol Güçlerin Mücadelesi" sloganlarının atıldığı kısa süreli bir gösteriden sonra dağıldı.

Kendi içinde eksikliği olsa da, devrim-

ci kitlelerin coşkusunun sokağa taşınması ve Kocaeli'de ilk eylemliliğin sokak gösterisi olarak gerçekleştirilmesi açısından belli bir öneme sahipti. Devrimci Sol Güçler Kocaeli'de de yıllar sonra ilk defa sokağa çıkarak devrimci bir eylemliliğin ve 1 Mayıs gösterisinin yaşanması adımı atıyorlardı. Devrimci mücadele 1 Mayıs gösterisiyle '80'li yıllardan sonra alışılmış kalıpların bir adım ilerisine çıkıyor, bir statüyü daha aşıyordu ★

ANKARA

Ankara'da 1 Mayıs'ı Dev-Genç kutladı

Sadece öğrenci gençliğin basın açıklaması ve Türk-İş bildirisiyle yetinmenin ötesinde, 1 Mayıs'ın özüne uygun bir şekilde Ankara'da kutlanması gerekliliğinin sorumluluğuyla davranan Dev-Genç açık somut önerileriyle platforma gitti. "1 Mayıs'ın meşruluğunu tartışmadan, meşruluğuna uygun olarak, verili koşullarda öğrenci gençlik alanlara çıkmalıdır. Bu da yapılmıyorsa, bir kampüste kutlanmalıdır." dedi

Tartışmaların sonuç vermemesi ve 1 Mayıs'ın ruhuna uygun kutlanması önerisinin kabul edilmemesi üzerine hızla hazırlıklarını tamamlayan Dev-Genç 100'e yakın bir kitle katılımıyla Hacettepe-Bey-

tepe'de 1 Mayıs'ı kutladı.

Sınırlı ve olumsuz koşullara rağmen, 1 Mayıs'ın Ankara'da da hakkını veren bir tarzda kutlanacağını Dev-Genç pratikte gösterdi. ★

İZMİR

İzmir'de '90 1 Mayıs'ı, Aliğa şenliği-ne 1 Mayıs coşku ve kararlılığının taşınmasıyla kutlandı. Polis baskısına, Aliğa'ya giden işçilerin gözaltına alınmasına rağmen, Aliğa 1 Mayıs sloganları ve marşlarıyla doldu. DEMKAD'lı kadınların 1 Mayıs'da Aliğa'da açtıkları sergi, Grup Yorum'un konseri Aliğa'nın adeta 1 Mayıs Alanı'na dönmesinde önemli bir işlev gördü. ★

1 MAYIS ŞEHİTLERİMİZ

MAKİF DALCI

1989 1 Mayıs'ında sınıf mücadelesi bayrağını yükseltti. Taşlarıyla, yüreğiyle kavgayı sürdürürken katledildi. Kavgası kavgamız oldu.

ÖZTÜRK ACARI

1988 1 Mayıs'ına ilişkin devrimci bir eylem hazırladıkça, kaldıkları evin polis tarafından basılması sonucunda katledildiler. Onlar direnişleriyle teslim olmama geleneğini sürdürdüler.

SALİH KUL

Sosyal emperyalizm teorileri yeniden gündemde

Sınıflar mücadelesinin yıllar önce çöpe tepetine atıldığı bu safsata yığınının bugün yeniden ısıtılarak gündeme sokulma çabalarının altında yatan idealizm ve çarpık kafa yapılarının başka bir şey değildir.

Uluslararası alanda sosyalizmin karşı karşıya kaldığı sorunlar her devrimci grup ve yapının değerlendirmek, çözüm aramak, en azından ilgi duymak zorunda olduğu sorunlardır. Çünkü bu sorunlar "devrim" diye bir derdi olan her grup ve yapı açısından sadece geleceğin değil, bugünkü mücadelenin de yakıcı sorunları olarak kendini dayatmaktadır. Dünya çapında, sosyalizm mücadelesinin içinde yer alan herkesin ister genel enternasyonalist, isterse özel - ülke özgünlünde - planda sahip olması gereken sorumluluk duygusu böyle bir yaklaşımı gerekli kılmaktadır. Hiç kimsenin "bizi ilgilendirmiyor", "önemli bir sorun değil", "biz ülkemize bakalım" demeye hakkı yoktur.

Diğer yandan, bu konuda yanlış bir temelden yola çıkarak sosyalizmin sorunlarını sınıflar mücadelesini bulandırıp yanlış hedef ve amaçlar yaratarak bir biçimde ele almak tehlikesi de söz konusudur. Geçmişte karşı-devrimci Aydınlık-TİKP çetenesinin başını çektiği çeşitli gruplar, uluslararası alanda var olan sosyalizmin iç sorunları üç noktada ele alıp ülkeye yansıtmış ve sınıflar mücadelesinin yönünü "sosyal emperyalizme ve sosyal faşizme karşı mücadele" gibi sakat bir anlayışla saptırmaya çalışmışlardır.

Bugün bu tehlike daha da vahim sonuçlara gebe bir şekilde yeniden gündemdedir. Bu kez tehlikenin boyutları çok daha büyüktür çünkü bu yanlış bakışların yaratacağı sonuçlar "sınıflar mücadelesini bulandırma veya hedef çarpıtma"nın da ötesinde, diğer uluslararası emperyalizmin aleti, hatta müttefiki olacaktır.

Ön Romanya olayı karşısında Türkiye solunun aldığı tavırlar düşünüldüğünde anlatmak istediğimiz tehlikenin biraz daha somutlanabileceğini sanıyoruz. Ki, solun çeşitli kesimlerinin olaya yaklaşım biçimleri, temel aldıkları veriler, kapıldıkları ideolojik etkilenmeler vb. her şey tümüyle bu tehlikenin boyutlarını ortaya sermektedir.

Sınıflar mücadelesinin yıllar önce bertaraf ettiği ancak yeniden canlandırılmaya çalışılan sosyal emperyalizm "teori"lerinin bugününü ve ortaya çıkardıkları etkenleri çeşitli yönlerden ele alabiliriz.

Birincisi, sosyal emperyalizm "teori"leri dün olduğu gibi bugün de subjektivizmin ürünüdür. Hiçbir bilimsel temeli yoktur. Temelinde Çin-Sovyet çelişkisinde Çin'in siyasi birlikleri vardır.

İkincisi, sosyal emperyalizm "teori"lerinin yeniden tartışma gündemine sokulmasının altında geçmişteki akla, doğru bir geçmiş yaratma niyetleri vardır.

Son olarak da, bu "teori"leri yeniden gündeme getirme zeminini yaratan olgular oligarşinin 12 Eylül sürecinde izlediği ideolojik-siyasi hat ve sınıflar mücadelesinin bugünkü seviyesi ile emperyalizmin izlediği saldırı politikası ve revizyonizmin iflasıdır. Tüm bunlar sosyal emperyalizm "teori"leri için uygun bir zemin yaratmıştır.

Yazımızda yerli geldikçe bu noktaları tek tek ele almaya çalışacağız. Fakat bunun temelinde yöntem sorunu okuduğunuz şimdiden söyleyememiz gerekir. Bu da yetmiyor, yöntem sorununun ne olduğunu da özellikle vurgulamamız gerekir. Çünkü yazılanlar, söylenenler özellikle bugünlerde rastgele anlık duygusal etkilerle, fevri çıkışlarla dile getiriliyor. Söylenen sözlerin, alınan tavırların nereye varacağına düşünülmediğini hiç sanmıyoruz. Hatta bu, sanıdan da öte somut bir gerçek ve bu somut gerçeği en açık bir biçimde sosyalizmin sorunlarının benzer nedenlerle yarattığı olaylar karşısında Türkiye solunun ilkesiz ve tutarsız tavırlarına bakarak görebiliriz. Çünkü sol, olaylara yaklaşımda bir yöntemle sahip olunması gerekliliğinin bilincinde değildir. Çözümleme ve tavırları belirleyen diyalektik-tarihi materyalizmin bakışı değil, emperyalist illetim tekellerinin pompaladığı haberler oluyor.

Ve bu noktada emperyalist kampanyanın her yalını, karşı-devrim propagandası çıkarları uydurduğu ölçüde solun ideolojik-siyasi çözümlemelerine giriyor

Gerçekler anlaşıldığında ne oluyor?

Elbette bazı gerçekler vardır ki, görülmek istenirse de kendilerini zorla kabul ettirirler. Türkiye solu da birçok gerçeği ancak bu şekilde kabullenebilmiştir. Ve bu tutarsızlık, ilkesizlik karşısında silahlı da hazırdır. Bu, amaç ve işlevinden soyutlanan özeleştirici kurumudur. Kelimenin gerçek anlamıyla soylu bir kurum olan, devrimci ahlakın ve prestijin önemli bir göstergesi olan özeleştirici kurumunun bozuk para gibi harcanması Türkiye solunun geleceğinden de önemlidir. Örneğin, son Romanya olayı sonrası Emeğin Bayrağı'nın bu geleneği nasıl sürdürdüğüne tanık oluyoruz. Böyle "özeleştirici" veriyor Emeğin Bayrağı.

"Geçen sayımızda Romanya'daki gelişmeler işleyen yazımız bilgi eksiklikleriyle de birleşen bazı sığıklar taşıyordu. Kimi okurlarımız tarafından uyarı ve eleştiriler aldık." (1) (abç)

Bu özeleştirinin ne demek istediği üzerinde biraz duralım.

Önce "bilgi eksiklikleri" konusunu ele alalım.

Bırakalım diyalektik-materyalist olmayı, hatta "geniş yığınların önderi olma" iddiaları taşımayı, aklı başında bir lise öğrencisi bile bilmediği konular üzerinde akıl yürütmez, ahkam kesmez, sağı solu mahkum etmez. Sonra, "bilgi eksiklikleri" ne demek? Tam tersine, "özeleştirisini" verdikleri yazıda EB'nin çok bilgili olduğu açıkça anlaşılıyor. Örneğin, o yazıda Çavuşesku'nun "hem de arkasında on binlerce ölü bırakarak" (2) devrildiğini yazıyorlar. Demek ki bazı şeyleri çok kesin olarak biliyorlardı (!) Bizce mütevaziliğin gereği yok. Ama mütevazilikte bu kadarla kalmıyor EB. Devam ediyor özeleştirisine:

"Çavuşesku kliğine yönelen hareketin darbeci yöntemlerle birleştiği gerçeğini yeterli ölçüde vurgulayamadık. (...) Çavuşesku kliğinin mutlak siyasi tekeli, yıkılışında kitle hareketi yönü kitlelerin rolü bir ölçüde abartıldı." (3) (abç)

Önce Ocak sayısındaki yazıya bakalım. "Darbecilik" ne ölçüde koyulmuş ki, yeterli bulunmuyor? Ama yok, tam aksine yığınların ayaklanması var hareketin temelinde. Şöyle söyleniyor örneğin:

"Yığınların, Çavuşesku'nun siyasi tekeline karşı özgürlük istemiyle patlayan ve Çavuşesku kliğini trajik bir yenilgiye uğratan hareketi..." (4)

Yani darbe, komplo vb. yok. Yığınların insiyatifi başlangıçtan "trajik yenilgiye" kadar belirleyici tek olgudur. Yazının başka bir yerinde de denildiği gibi, "hareketin ilk ve güçlü temeli (...) yığınların başkaldırısıdır". O zaman yeterince vurgulanmayan darbecilik nerede? Yoksa Çavuşesku kliğini yenilgiye uğratan "muzaffer" yığınların "kabaran öfkesini kendi kendine akıtarak (...) boşalan devlet iktidarını paylaşmak" (5) peşinde koşan ve bu yığın hareketini kendi aralarında çatışmanın "aleti" durumuna getiren burjuva kliklerin bu eylemleri mi darbecilik?

Böyle bir savununun sakatlığı da ortada ama bu hiç önemli değil. Çünkü EB özeleştirisinde yığınlar karşı değil, "Çavuşesku kliğine" karşı olan darbeciliğin yeterince vurgulanmadığını söylüyor

"Özeleştirici"nin sefaleti bu kadarla kalmıyor tabii. Devam ediyoruz:

"Çavuşesku karşıtı hareketin uluslararası emperyalist burjuvazi ile ilişkisi bakımından bazı öğeler yetersizdi." (6)

Uluslararası emperyalist burjuvaziden kas edilen SSCB ve ABD. Özeleştirisi yapılan yazıda ise bunlardan söz ediliyor ancak etkileri ve müdahaleleri sadece "Çavuşesku" nun trajik yenilgisi sonrası için koyuluyor. "Hareket" in ilk ve güçlü temeli olan "yığınların başkaldırısı" için böyle bir ilişki ve etkiden bahsedilmiyor. Bu yüzden olmayan bir şeyin "yetersiz"liğinden söz etmeyi de "özeleştirici" olarak kabul etmek mümkün değil.

Burada oportünizmin çarpıtıp özünden soyutladığı "özeleştirici" anlayışının bir görünümü

karşımıza çıkıyor. Bu hiçbir noktada "yanlış"ın ve yarattığı sonuçların kabul edilmemesidir. Bu özeleştirici anlayışına göre "gerekler yapılmıştır ama yetersiz ve eksik olmuştur." Sorun bu şekilde koyulunca ortada ne "yanlış" kalıyor, ne de "yanlış"ın yarattığı sonuçlar. Örneğin, Romanya konusunda yanlışlık yapılmadığı için EB'nin emperyalist propaganda mekanizmalarının aleti olma diye bir sorunu olmayacaktır. (Burada ideolojik-siyasi yanlışları tüm bunların dışında tuttuğumuzu belirtelim.) Yine "önderlik ettiği yığınları" ülke özgünlünde emperyalist güçleri desteklemek gibi bir tavra sokma sonucu da EB'yi ilgilendirmemektedir.

Burada yeniden başa, "bilgi eksiklikleri" mazeretine dönmemiz gerekiyor. Gerçekler bizi hep oraya çekiyor, asıl gerçek orada çünkü.

Gerçek olan, tüm oportünist-revizyonistler gibi EB'nin de emperyalist propagandası, illetim tekellerinin etkisi altında olmasıdır. Emperyalist tekeller durmadan üretti: "Halk ayaklanması", "diktatör devrildi", "gizli hesaplar", "fuhuş", "70 bin ölü" vb. EB gibileri de, bu veriler üzerine "teori"ler kurdular. Sonuç koskoca bir balondur. On binlerce ölü var denilen Temaşvar'da topu topu 70 kişi ölmüştü. Gizli hesaplar bir türlü bulunamıyordu, ortada halk ayaklanması yoktu vb. vb.

SOSYALİZMİN KALESİ VE BU KALENİN BURÇLARI

İlkesizliklere ve tutarsızlıklara örnek vererek girdiğimiz yazımızda bu konuda ilginç örneklerden birini de ele aldıktan sonra asıl konuya geçmek istiyoruz. Çünkü konunun tam anlamıyla anlaşılması için tartışacağımız kafa yapısının durumunu örnekleriyle ortaya koymamız gerekiyor.

Önce şunu söyleyelim ki, bugüne kadar sosyalizmi tek bir ülkenin tekelinde görmedik ve böyle bir bakış açısına sahip olmadığımız için, sosyalizm adına yapılanlardan birisini seçip her türlü eleştirinin üzerine çıkarmadık, yüceltmeye çalışmadık. Çünkü sosyalizmin inşası mücadelesini çeşitli deneylerin birikimleriyle gelişip adımlar atılacak bir mücadele olarak görüyoruz. Olumlu, olumsuz her deneyi geleceğimiz açısından değerlendirebileceğimiz dersler olarak kavrayıp bilgi hazinemize yerleştirmeye çalışıyoruz.

Sosyalizm mücadelesinin esas olarak tüm dünyadaki deney ve bilgi birikimi temeli üzerinde yükselilebileceğini Lenin'in "Sosyal demokratik hareket özünde uluslararası bir harekettir." (7) sözlerinde de buluruz. "Uluslararası bir hareket" niteliğinin Lenin tarafından açılırsa şu şekilde yapılmıştır:

SOSYAL EM "TEORİ"LER YÖNTEM VE DER

EB de bu "alet olma"nın bilincinde aslında. Ama bunu ifade etmek büyük bir cesaret işidir ve oportünizmde böyle bir cesaret aramak boş bir hayaldir. Bu yüzden de ki, EB de "gerçeğin adını değiştirerek şeyleri değiştirebileceğini" sanan ezeli kurnazlığa başvuruyor ve emperyalist propagandanın etkisinde kalmayı "bilgi eksikliği" yapılan büyük yanlışlıkları da "sığıklar" diye kabul ettirmeye çalışıyor.

"Özeleştirici" bu Ama oportünizmin "özeleştirici" anlayışı bu kadarla kalmıyor. Klasik "kurnazlık" devam ettiriliyor ve kendi hatalarını örtbas edecek suçlar ve suçlular yaratılıyor. EB zorunlu olarak bazı "sığıklar" yapmıştı ama ya Yeni Çözüm'ün yaptıkları? Yeni Çözüm'ün yaptıkları ne sosyalizmdi, ne Marksist-Leninist, ne de enternasyonalist! Bu kadar kolay işte hataları, yanlışları örtbas etmek. Yazıyı okuyan biri iki paragrafta sığdırılmış "sığıklar" mı, yoksa anti-Marksizm-Leninizmi mi, anti-sosyalizmi mi vb. aklında tutacak? Elbette ki, daha ağır olan ikinci hataları, hatta suçları. Yöntem ne olursa olsun, EB akları ya (!) Başkasını bilemiyoruz ama böylesine basitliklerle uğraşmak, bunları sol içi tartışma adabına sığdırmak bize zor geliyor

"Bu sadece şovenizmle mücadele etmemiz gerektiği anlamına gelmez. Aynı zamanda genç bir ülkede yeni başlayan hareketin ancak öteki ülkelerin tecrübelerinden yararlanabileceği takdirde başarılı olabileceği anlamına taşır. Bu tecrübelerden yararlanabilmek için bunları sadece bilmek yetmez. Gereken şey, bu tecrübeleri eleştirici bir tarzda irdeleyebilmek ve bunları bağımsız olarak deneyden geçirebilmektir. Çağdaş işçi sınıfı hareketinin ne muazzam ölçüde büyüdüğünü, kollara ayrıldığını takdir eden kimse bu görevi yerine getirebilmek için ne büyük teorik güçlere ve siyasi tecrübeye (aynı zamanda devrim tecrübesine de) muhtaç olduğunu anlayacaktır" (8)

Sadece devrim öncesinde değil, devrim sonrası sosyalizmin inşası mücadelesinde de Marksist-Leninistlerin sahip olması gereken bu bakış açısı, özellikle sosyalist sistem içi tartışmaların kopuşmaya dönüştüğü 1960'lardan itibaren gözden yitirilmiş, kimilerince sosyalizm anlayışı tek bir ülkenin görüş ve uygulamalarına indirgenmiştir. "Çağdaş işçi sınıfı hareketinin ne muazzam ölçüde büyüdüğünü ve kollara ayrıldığını" kavrayamayan bu sektir bakış açılarının temel özelliklerinden biri

de, şablonculuğun da ötesinde, bir "taraf-tarık"tır. Ve bugünkü haliyle "fanatik bir futbol taraftarı"ndan daha geniş bir hakış açısına sahip olduklarını söylemek zordur.

Sosyalizmin sorunlarına da "taraf-tarık" gözlüğüyle bakan bu kesimlerin günümüzdeki nadir örneklerinden iki tanesi de EB ve Özgürlük Dünyası dergilerinde ifadesini bulan anlayışlardır.

Onlara göre bugün dünyada AEP dışında Marksist-Leninist bir parti, Arnavutluk dışında sosyalist ülke yoktur. Dolayısıyla Arnavutluk Emek Partisi'nin dışında bir çizgi izlemek Marksizm-Leninizmin ötesinde, direkt burjuva çizgisidir. Marksist-Leninist, komünist, sosyalist olmanın tek ölçütü AEP çizgisidir. Bu ölçütü uymayan her yapı burjuva ve kapitalisttir. Tek sosyalist Arnavutluk'tur.

Örneğin Özgürlük Dünyası "Biz 'Proletarya ele geçirdiği tüm iktidarı birer birer yitirmişti.' düşüncesinde değiliz Arnavutluk sosyalizmin kalesi olarak durmaktadır ve sağlamdır." (9) derken bu anlayışını yansıtmaktadır.

Aynı türden belirlemeleri ve övgüleri EB'nin sayfalarında da bolca görürüz.

Uluslararası işçi sınıfı hareketi içindeki çeşitliliği, deney ve tecrübe zenginliğini redde-

na gelmez. Bu sorun her şeyden önce sosyalizmin inşasının ekonomik ve politik görevleriyle, gereksinimleriyle ilgilidir. Sosyalizmin kendine gücünü ve gelişme arzusunu yansıtır. AEP bunu kavramadığı için "kapalı kutu" olarak kalmıştır.

İkincisi, geriye dönüş konusu sadece komplo ve ajan faaliyetleri değildir. Bu her şeyden önce sosyalizmin inşasındaki ekonomik-siyasi görevlerle ve bunların uygulanmasıyla ilgilidir. Sorunun temeline komploculuk ve ajan faaliyetlerini koymak sosyalizm mücadelesini ve sosyalist inşayı toplumsal temellerinden uzaklaştırır ve bunları da komplo ve ajan faaliyetlerine bağlamak anlamına gelir.

Üçüncüsü, ülkenin ikinci adamı ve Enver Hoca'dan sonraki müstakbel lideri olan Mehmet Şehu'nun 3-4 ülkenin ajanı olarak ilan edildiği Arnavutluk hakkında, özellikle bu ajan ve komplo faaliyetleri konusunda dikkatli ve temkinli konuşmak gerekir. Bir tartışmanın ateşli ortamında öldürülmeseydi, Mehmet Şehu bugün Arnavutluk'un lideriydi ve AEP çevrelerinin açıklamalarına bakarak bir yargıya varırsak, bugünkü Arnavutluk'u 3-4 ülkenin (SSCB, ABD, Çin, Yugoslavya vb.) ajanı olan bir adamı yönetecekti. Ama AEP yanlılarına bakılırsa, Arnavutluk'da ajan ve komplo faaliyet-

"OLGUCULUK" OLGULARA TESLİM OLMAKTIR!

Bugün hemen tüm sapma akımlar sosyalist ülkelerdeki kitle hareketlerini ve yönetim değişikliklerini ayakta alkışlamaktadır. Bu konuda, kullanılan kavramlar dışında, aralarında bir farklılık da yoktur.

Bunlardan bir kısmı ilgilerinin kalmadığı Marksizm-Leninizmi, sosyalizmi karalamak amacıyla bu değişiklikleri destekliyorlar. Bu noktada savunulan burjuva demokrasisi oluyor doğallıkla.

Diğer bir kısmı ise, öteden beri savundukları ve son yıllarda pek ön plana çıkaramadıkları sosyal emperyalizm safsatalarının bir sonucu olarak destekliyorlar ve bunların düştüğü çizgi de (teoride bunu nasıl izah etmeye çalışırlarsa çalışsınlar) burjuva demokrasisini savunmak oluyor. (Onların diliyle, tercih ediyor.)

Her iki kesimin ortak yönü sosyalizmin inkarı ve emperyalist propaganda mekanizmalarının aleti olmaktır. En büyük güvenceleri ise sosyalizmin uluslararası çapta, özellikle SSCB ve Doğu Avrupa ülkeleri nezdinde düştüğü hatalar ve ülkede 12 Eylül politikalarının yığınlarda yarattığı çarpık demokrasi, uzlaşma anlayışlarıdır.

Diğer bir ortak yön ise, tüm hata ve eksikliklerine karşın, sosyalizmi revizyonizmin ve emperyalizmin ideolojik-siyasi saldırıları karşısında savunan Marksist-Leninistlere saldırıdır.

Dergimize yöneltilen saldırıları da (eleştiri adı altında) bu anlamda kavramak gerek. Saldırıları çünkü tam da fırsatı yakaladık deyip tüm sapkın görüşlerini revizyonizmin ve emperyalizmin düzlediği alanda pazarlamak istedikleri noktada Marksist-Leninistlerin ideolojik-siyasi tavrı tüm planlarını bozuyor. Ondan sonra tabii ki Marksist-Leninistlerin ne dogmatikliği kalıyor, ne "orta yolcu"luğu, ne de "olguculuğu".

"Dogmatizm" vb. suçlamaları bir kenara bırakıyoruz. Çünkü hem bu konuda gerekli şeyleri çok yazdık, hem de bu suçlamaları dile getiren odakların Marksizm-Leninizm ile herhangi bir ilgileri kalmadığından ciddiye alıp cevap vermek, bu reformistlere bir değer atfetmek olacaktır.

Esas olarak sosyal emperyalizm safsatalarını yeniden piyasaya sürmeye çalışan ve bu yolda en büyük engel gördükleri Marksist-Leninistleri "orta yolcu"lukla, "olgucu"lukla suçlayan kesimlerin olaya yaklaşım biçimlerini ve teori adına savundukları garip şeyleri ele almak istiyoruz. Çünkü en keskin sözlerle (proletarya diktatörlüğü, komünizm, sosyalizm vb.) sosyalizm adına sosyalizmin iflas ettiği mesajını verenler bunlardır.

Burada esas olarak üç dergiye ve bu dergilerde çeşitli dönemlerde çıkan yazıları ele alacağız. Her üç derginin ortak noktası (daha bir sürü şeyin yanında) sosyal emperyalizm çizgilerini yeniden yükseltmeleridir. Doğu Avrupa ve SSCB'deki son gelişmelerden yola çıkarak "Biz dememiş miydik? İşte sosyal emperyalizm teorilerimiz pratikte kanıtlandı." diyorlar. Bunun dışında birtakım olgulardan yola çıkıp indirgemeci bir mantıkla, kaba-mekanik materyalizm diyebileceğimiz bir bakış açısıyla oluşturdıkları "kanıtları" sıralıyorlar.

Ve kendilerinden emin bir şekilde, Y Çözüm'ü "orta yolcu"lukla, "olgucu"lukla suçluyorlar.

"Orta yolcu"luk suçlaması öteden beri Marksist-Leninistlere yöneltilen bir suçlama ve bu nedenle fazla ciddiye almayı gerektiriyor. "Orta yolcu" olmamak için, bu suçlama sahipleri gibi sapkın akımlar arasında taraf tutmak, önümüze çıkan her sorunu ak-kara mantığıyla "çözmek", Marksizmin derinliği yerine mekanik yüzeyselliği seçmek gerekiyor. Biz ise bu tür taraflardan, kolaylıktan ve yüzeysellikten uzak kalmaya azami çaba gösteririz. Revizyonizm ve oportünizmin bunun adına "orta yolcu"luk demesi fazla önemli değil. Her ülke Marksist-Leninistleri bu türden suçlamaların muhatabı olmuştur.

Olguculuk suçlamasına gelince; bu suçlamaya her üç dergide de (Özgürlük Dünyası, Emek'in Bayrağı ve Yeni Demokrasi) değişik ifadelerle tanık oluyoruz. Hepsinin suçlama

mantığını Ö.Dünyası'nda yer alan şu satırlar çok güzel ifade ediyor:

"Yeni Çözüm olgucu bir yaklaşımla eski sosyalist ülkelerdeki kapitalist restorasyonu geç bir tarihte, açıktan batı kapitalizminin, bireysel özel mülkiyete dayanan kapitalizmin olgu ve görünümünün ayan beyan gözler önünde olduğu günümüzde başlatmaktadır. (...)

"Yeni Çözüm (...) revizyonizme yönelik eski eleştirilerini geliştirip derinleştirerek sürdürüyor, eleştirilerini geliştirmesinin faktörü eski sosyalist ülkelerdeki son gelişmelerdir." (11)

Gördünüz mü olguculuk neymiş? Ortaya çıkan olgulardan hareket ederek çözümlemeler yapmanın adı "olguculuk" oluyor. Peki, ortada hiçbir açık olgu yokken uç boyutta kehanetlerde bulunmak nesi oluyor?

Ne yazık ki, Marksist-Leninistlerin konuya yaklaşım biçimleri olguculuk değil, somut koşulların somut tahlili yöntemidir. Olguculuk olgulara teslim olmaktır ve diyalektik materyalist felsefe ile olgucu felsefenin ayırım noktası budur. Olgucu olgulara teslim olur, olguların peşinden sürüklenir. Bir Marksist ise olguları ele alıp nedenlerini, niçinini araştırıp bu olgunun karşısında konumunu belirlemeye, olguların ortaya çıkardığı veya çıkaracağı süreci, gelişimi yönlendirmeye çalışır, politikasını bu doğrultuda belirler.

Ö.Dünyası da olguculuk adı altında Marksist-Leninistleri somut koşulların somut tahlili yöntemini izlemekle suçluyor zaten. Örneğin, M-L'lerin geçmişten beri revizyonizme yönelik eleştirileri olduğunu söylüyor. Demek ki M-L'er sürecin bağından beri bir gözlemde bulunuyorlar ve görüş üretiyorlar. Ö.Dünyası'nın da belirttiği gibi, bugün revizyonizme karşı eleştirilerimizi "geliştirmemizin" nedeni son yıllardaki gelişmelerdir. Bizce de normal olan budur. Kimse bizi, on yıllar öncesinden neden kehanette bulunmadınız diye suçlayamaz herhalde. Yıllarca revizyonizmin iflas edeceğini söyledik ancak gerek bu ülkelerdeki güçler dengesini ve süren mücadeleyi, gerekse de uluslararası devrimci mücadelenin rolünü bir kenara atıp, o günden revizyonizm iflas etti, kapitalizm geldi diyemeyiz. Ki revizyonizmin iflası da bugün sosyalizm açısından her şeyin bittiğini göstermiyor.

Özetersek, "sosyal emperyalizm" çizgilerinin yükseldiği kesime damgasını vuran mantık materyalizmden uzak, her ekonomik ve toplumsal sorunu tüm karmaşık ilişkileri ve ilişkilerinden soyutlayarak basit ve indirgemeci bir bakış açısıyla "çözme" mantığıdır. Aslında bir şey çözdükleri yok. Yapılan sadece ve sadece kafa bulanıklığı ve ideolojik karmaşa yaratmaktır. Bu kafa karışıklığının boyutlarını seğileyebilmemiz için Marksizmin abecesinden başlamanız gerekiyor.

ÖNCE YÖNTEM

"Genellikle 'materyalist' sözcüğü (...) son zamanların birçok yazarına, daha fazla incelemesinin her şeyin üzerine yapııştırılacak basit bir etiket olarak hizmet ediyor, her şeyin söylenmiş olması için bu etiketi yapıştırmanın yeterli olduğunu düşünüyorlar. Oysa bizim tarih anlayışımız, her şeyden önce bir inceleme yöntemidir. Hegelcilerin yaptıkları tarzda yapılar yapmak için bir araç değildir. Toplumsal oluşumların kendilerine uygun düşen siyasal, hukuksal, estetik, felsefi, dinsel vb. anlayış tarzları konusunda sonuçlara varmayı denemeden önce bütün tarihi yeni baştan incelemek, bu çeşit toplumsal oluşumların varlık koşullarını ayrıntılı bir araştırmadan geçirmek gerekir." (Engels den C.Schmitt'e mektup, Ağustos 1890) (abç) (12)

Geçmişte ve bugün ileri sürülen sosyal emperyalizm "teori"leri de Engels'in ifadesiyle "Hegelci tarzda yapılar yapmak için" materyalist etiketinin bir araç olarak kullanıldığı boş söz yığınından başka bir şey değildir.

Çin-Sovyet kutuplaşmasından, 1968'den (Sovyetler'in Çekoslovakya'ya müdahalesi) itibaren kullanılmaya başlanan bu kavramın kökeninde, ekonomik-toplumsal bir somutluk değil de, ÇKP ile SBKP arasında süren çatışmada ÇKP'nin üstünlük sağlama çabasında gündeme getirdiği ve her yönüyle "ideolojik"

EMPERYALİZM ERİ ÜZERİNE 'ERMINOLOJİ SLERİ

Arif SOYLU

den bir bakış açısının varacağı yeri şimdiden görmek zor değil. Kendine güvensizliğin, mutlak bir yere dayanma güdüsünün ve daha da önemlisi, teori ve pratikte hazırlanmışlığın ifadesi olan bu anlayışların kaçınılmaz sonucu her yıkılan "kale"den sonra kendisine bir "kale" inşa edeceğine, burçları olacağı bir başka kale bulmak olacaktır.

Marksizm-Leninizm bu değildir. Bu tuttuğu takımın her hatasına, yenilgisine bir mazeret bulan ve her koşulda "en büyük" olduğunu iddia eden taraf-tarık tavrıdır. Örneğin, EB'nin şu sözlerini nasıl değerlendirmek gerekir:

"Arnavutluk devleti, emperyalist ülkeler dahil hiçbir devlet ya da tekelle ekonomik-politik bağımlılık ilişkisi içinde değildir. Bu bakımdan da emperyalistler kendilerini için toplumsal bir zemin, ajan faaliyeti olanağına sahip değildir. Bütün bu olgular içinde komplocu girişimlerin hiçbir, kendilerine Arnavutluk içinde toplumsal bir temel bulamamışlardır." (10)

Marksist-Leninist siyasi ve ideolojik özden yoksun, tamamen övgü ve yüceltmeyle donatılmış bu satırlarda söylenenleri tek tek ele alalım.

Birincisi, başka devletlerle (emperyalist ülkeler dahil) girilen her ilişki bağımlılık anlamı-

lerinin toplumsal zemini yoktur. İyl de, M. Şehu gerçekten ajansa onu ikinci adam durumu na getiren temel neydi?

Arnavutluk'da sosyalizmin temellerinin ve politikalarının doğru olup olmadığını yakın zamanda göreceğiz. Yanılmayı çok isterdik.

Bizce sorun Marksizm-Leninizmden, sosyalizmden önce kendimizi ciddiye alıp almakta yatıyor.

Yazımın başına bu iki örneği koyduk çünkü bundan sonra ele alacağımız "tez" ve "eleştiriler" in temelinde yatan kafa yapısını ve bu kafa yapısını belirleyen rüzgarları sergilememiz gerekiyor. Bunları toparlırsak:

Oportünizm ve revizyonizmin tezleri hiçbir zaman Marksist-Leninist bakışla üretilmez. Her dönem bu görüşleri biçimlendiren çeşitli "rüzgarlar" vardır. Bu, kimi zaman ulusal ve uluslararası çapta burjuvazinin, küçük burjuva aydınların estirdiği rüzgarlardır. Kimi zaman da çeşitli ülke komünist partilerinin yayın organlarında veya radyo-istasyonlarında ileri sürülen görüşlerdir. Birincisinin sonuçları etkilenme veya bilinçsiz alet olma olarak biçimlenirken, ikincisinin sonuçları ise taraf-tarık ve övgü (doğrunun propagandasıyla beğenilenin övgüsü ayırılır) olarak biçimlenir.

olan bir soyutluk vardır

Soyut bir "ideolojik" atak olarak gündeme gelen bu niteliğin ekonomik-toplumsal temeli daha sonra doldurulmaya çalışılmışsa da, bu doldurma çabaları tarihsel materyalizmin bakış açısıyla olmadığından, yine "ideolojik" olmaktan öteye gitmemiştir.

Bugün bu saçmalıkların "biz demiştik" denilerek canlandırılmaya çalışılmasının ve şark kurnazlığıyla bu "biz demiştik" in SSCB ve Doğu Avrupa'daki gelişmelerin üzerine oturtulma istenmesinin Marksizm-Leninizmle, tarihsel materyalizmle herhangi bir ilgisi yoktur. Özgürlük Dünyası bu sıkıntının farkında olduğu için hemen geçmişle bugün arasındaki bağlantıyı kurup sağlamlaştırmaya çalışıyor. "Kapitalist restorasyon teorisiyle sosyal emperyalizm teorisi arasında kopmaz bir bağ vardır." (13)

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, 1968 Çekoslovakya müdahalesine kadar ÇKP'nin SBKP'ye eleştirileri "revizyonizm" doğrultusundadır ve bu eleştirinin boyutları da sosyalizmin inşası sorunlarından enternasyonalizm anlayışına kadar uzanmaktadır. Sosyal emperyalizm niteliği ise ilk anda Lenin'in Kautsky ve II. Enternasyonal oportünistlerine yönelttiği bir ideolojik siyasi tavrı nitelendirme anlamıyla kullanılmış ve iki parti arasındaki çelişkilerin giderek keskinleşmesiyle ekonomik-toplumsal bir temel üzerine oturtulmaya çalışılmıştır. Bir anlamda "istim" sonradan gelmiş ve tüm '70'li yıllar boyunca "sosyal emperyalist Rusya'nın ekonomik-toplumsal sistem olarak da kapitalizme geri döndüğü ve Rusya'da kapitalizme geri dönüşün 1960'lı yıllarda tamamlandığı" kanıtlanmaya çalışılmıştır.

'70'li yıllar boyunca sürdürülen "yeni çarlar", "Rus sosyal emperyalizmi" vb. türden belirmeler bu kanıtlama çabalarının en uç noktaları olarak gündeme gelmiştir. Bir kere sosyal emperyalizm denildikten sonra, SBKP revizyonistlerinin içte ve dışta gündeme getirdiği her politika ve uygulama direkt kapitalizm ve burjuvaziyle özdeşleştirilmiştir.

Tekrarlamak, bu "teori" ile bugün tartışıldığı biçimiyle kapitalist restorasyon konusu arasında değil "kopmaz", herhangi bir bağ yoktur. Çünkü kapitalist restorasyon tartışmaları sol içi "ideolojik" kopuşmaların değil, materyalist tarih anlayışı doğrultusunda ele alınan toplumsal değişimlerin üzerinde yükselir. Oportünizm, kapitalist restorasyon konusunu, geçmişte "sosyal emperyalizm" safsatasına dayanarak yaratmak için ele almıştır. M-L'ler ise bugün de, bugün de konuyu toplumsal değişimler temelinde değerlendirmişlerdir.

Diğer yandan, her üç dergi de Yeni Çözüm'ün çeşitli sayılarında yer alan ve son gelişmeleri değerlendiren yazılarından yola çıkarak, Yeni Çözüm'ün tespitlerinde belirli bir ilerleme olduğunu ancak bu konuda "küçük burjuva kibiri" vb. nedenlerle gerçekleri kabul etmemek istemediğini ve bu nedenle kendileriyle aynı yerde olmadığını belirtiyorlar.

Çok doğru, aynı yerde değiliz. Ve olmayacağız. Kelime benzerlikleri olsa dahi, en önemsiz konuda bile sizlerle aynı şeyleri kastetmediğimizi de özellikle belirtmemiz gerekiyor. Çünkü olaylara hakışımız temelden farklı ve istisna da olsa ortaya çıkan benzer kelimelerle birbirimizden çok ayrı şeyleri anlatmak istiyoruz. Bizler olaylara M-L düşüncesinin ışığında, tarihsel materyalist bir yöntemle bakıyoruz. Sizler ise her ne kadar bakış açınıza "materyalist" etiketi yapıştırsanız da, olaylara idealist, metafizik bir bakışla yaklaşıyorsunuz. Sizlerin tarihsel materyalizmden uzak bu bakış açınızın sonuçlarını Engels eğer olaylara materyalist açıdan bakılmıyorsa "teorinin herhangi bir tarihsel döneme uygulanması, inan olsun birinci dereceden basit bir denklemin çözülmesi denli kolay olurdu." diyerek özetliyordu. Ama günümüze baktığımızda, Engels'in yine de durumu abarttığı düşünmeden edemiyoruz. Çünkü siz, koskoca bir tarihsel dönem, bırakalım bir denklemin basitliğini, bir "kerrat cetveli"nin basitliğiyle hallediveriyorsunuz. Tabii Marksizmi de beraber

BİR GECEDE SOSYALİZM, BİR GECEDE KAPİTALİZM

Oportünizm, her dönem olduğu gibi bugün de, ileri sürdüğü siyasi ve ideolojik çizgiyi meşrulaştırmak için M-L'nin en temel kavramlarını çarpıtmaktan geri kalmıyor. Yükleme anlamlarıyla harf dizilişleri dışında M-L ile ilgisi olmayan bu kavramların gerçek yüzleri sosyal pratik tarafından açığa çıkartılmaktadır ve bugüne kadar da böyle olmuştur. '70'lerin "gözde" kavramı "sosyal emperyalizm" in akıbeti de farklı olmamıştır. Ancak sosyal pratik ortaya koymak, sorunun teorik ve felsefi yönlerini açmak M-L'lerin önündeki görevlerden biridir.

Dün ve bugün ileri sürülen sosyal emperyalizm temelli kapitalist restorasyon tezlerinin altında sosyalizmi, sosyalist toplumu kavrayamamak yatar. Bunun sonucu ise sosyalizm ve sosyalist toplumun ne olduğu konusunda bir bilinç çarpıklığı yaratmaktadır.

Lenin'in deyişiyle, "Önemli olan sosyalizmin ölü, donmuş, kesin olarak verilmiş bir şey olduğu hakkındaki alışılmış burjuva fikrinin ne kadar aldatıcı olduğunu bilmektir" (14)

Sosyal emperyalizm teorisine göre ise sosyalizm, sosyalist toplum statik, durağan bir toplumdur. Mekanik indirgemeci bir mantığın sonucu olarak (ak-kara mantığı) sosyalizm ya vardır ya da yoktur. Lenin'in sözünü ettiği "alışılmış burjuva fikri" budur işte.

Bu her şeyden önce sosyalizmin bir geçiş

"Kapitalist toplum ile komünist toplum arasında, birinden ötekine devrim yoluyla geçiş dönemi yer alır. Buna bir siyasal geçiş dönemi tekabül eder ki, burada devlet, proletaryanın devrimci diktatörlüğünden başka bir şey olamaz." (17)

Marks'ın sosyalist toplumu, sosyalizmi en özlü biçimiyle tanımladığı bu satırlardan çıkarcamız her biri çok yönlü iki temel özellik var. Birincisi, bu geçiş döneminin bir devrimler dönemi olması; ikincisi ise bu geçiş döneminin devleti olan proletarya diktatörlüğü...

Ancak "sosyal emperyalist"çi oportünist kesim bugüne kadar bunu anlayamamış, sosyalizmi "devrim yoluyla geçiş dönemi" olarak değil de, sadece bir devrimle oluşmuş "statü" olarak kavramıştır. Dolayısıyla sosyalizm dönemindeki mücadeleler, durgunluklar, zızzaklar oluşturdukları statüyü bozan olgular olarak görülmüş, bu türden olguların ön plana çıktığı noktada sosyalizm yok sayılmaya başlanmıştır. Ancak bu da zorlama bir şekilde gündeme getirilmiştir. Örneğin, sosyal emperyalizm çizgileri atan kesimlerin hepsinde SSCB'de (ve Doğu Avrupa'da) sosyalizm 1960'larda bitirilmiştir. Yani 1953'de Stalin ölmüştür. XX. Kongre'de (1956) geri dönüş başlamış, 1960'larda ise kapitalizm yeniden inşa edilmiştir. Ne kadar kolay, değil mi? Topu 4 ile 14 yıl arasında bir süreç içerisinde sosyalizm bitiyor. (1960'lardan kastedilen büyük ihtimal 1968 Çekoslovakya müdahalesi olduğuna göre 12 yılda sosyalizm bitiyor.) Bir insan ömrü için bile önemsiz sayılan 10-15 yıl, milyonlarca emekçinin maddi manevi çabalarıyla, kanla, gözyaşıyla, acıyla yıllar boyu sürdürüldüğü mücadele sonucu oluşturduğu

Dün ve bugün ileri sürülen sosyal emperyalizm temelli kapitalist restorasyon tezlerinin altında sosyalizmi, sosyalist toplumu kavrayamamak yatar. Bunun sonucu ise sosyalizm ve sosyalist toplumun ne olduğu konusunda bir bilinç çarpıklığı yaratmaktadır. Sosyal emperyalizm teorisine göre sosyalizm ya vardır ya da yoktur. Bu her şeyden önce sosyalizmin bir geçiş dönemi olduğunu inkar etmektir.

dönemi olduğunu inkar etmektir. Sosyalizmin geçiş dönemi olması ne demektir? Bunu açıklamak için zorunlu olarak Marks'a dönmek zorundayız:

"Burada karşılaştığımız şey kendine özgü temeller üzerinde gelişmiş olan bir komünist toplum değildir, tersine kapitalist toplumdan çıkıp geldiği şekliyle bir komünist toplumdur. Dolayısıyla, iktisadi, manevi, entelektüel, bütün bakımlardan bağırından çıktığı eski toplumun damgasını hala taşıyan bir toplumdur." (15)

Marks'ın, komünizmin birinci evresidir dediği bu dönemi hiçbir Marksist komünizmin kendisi olarak görmez. Aksine, değişken ve kendi içinde çelişkili, zızzaklı bir mücadelenin sürekli gündemde olduğu bir dönemdir sosyalizm. Konuyu Lenin de benzer biçimde açıklar:

"Teorik açıdan hiç kuşku yoktur ki, kapitalizmle komünizm arasında, bu her iki toplumsal ekonomi biçiminin özelliklerini ve niteliklerini birleştirmesi gereken bir geçiş dönemi uzanır. Bu geçiş dönemi, ölen kapitalizm ile doğan komünizm arasında - ya da bir başka deyişle, yenilmiş ama yok edilmemiş olan kapitalizm ile doğmuş ama henüz çok zayıf olan komünizm arasında - bir mücadele dönemi olmalıdır." (16)

O arada sosyalizm, komünizmin birinci evresi olarak, esasta komünizm ile kapitalizm arasında mücadelenin sürdüğü bir geçiş dönemidir. Ona asıl özelliğini veren budur. Geçiş dönemi olması ne gibi özellikler getirmektedir? Bu temel özellikleri de yine Marks'ın deyişleriyle buraya aktarmak en doğrusu olacaktır:

yapıların yıkılması için yeterli sayılıyor.

Oysa başından da belirttiğimiz üzere, sorunun temelinde ÇKP'nin SBKP ile tartışmalarını başka bir platforma kaydırarak haklı çıkma gayretleri vardır. 1960'larda geri dönüşün tamamlandığı tezleri asıl olarak ÇKP'ye aittir. Ancak bu, sık sık vurgulamak zorunda kaldığımız üzere, altı sonradan doldurulmaya çalışılan bir tezdır.

Geri dönüşün başlangıcı olarak alınan 1956 Kongresi sonrasında (1968'lere kadar) ÇKP'den SBKP'ye yönelik "geri dönüş", "kapitalist restorasyon" türünden bir eleştiri gelmemiştir. Sorun sadece "hata"lar veya "revizyonizm" temeline ortaya konulmuştur. Örneğin, 1957 Deklarasyonu ve 1960 81 Kardeş Parti Bildirisi revizyonizmin tezlerinin konulduğu yazılardır ve bunlar ÇKP tarafından tartışmaların başından itibaren - imzalanmış ve SBKP'ye karşı da savunusu yapılmış yazılardır. Diğer yandan SBKP de, özellikle XXII. Kongre de acilen formüleleştirilip ilen edilen revizyonist tezlerinin 1957 Deklarasyonunda ve 1960 Bildirisi'nde bulunduğunu iddia etmiştir ve doğrudur. Özellikle barışçıl geçiş ve kapitalist olmayan yol tezleri bu yazılarda açıkça yer almaktadır.

1957 Deklarasyonu "parlamento'da sağlam bir çoğunluk" elde etmenin yararından söz ettikten sonra "parlamento dışı kitle mücadelesi geliştirilmesi, gerici güçlerin direncinin kırılması ve sosyalist devrimin barışçıl yoldan gerçekleştirilmesi için zorunlu şartların yaratılması"nın önemini vurgular. Bu barışçıl geçiş teorisidir ve ÇKP bunu kabul etmiştir. ÇKP'nin bu bildiride dayanak noktası olarak almaya çalıştığı "Leninizmin bize öğrettiği ve

tecrubelerin doğruladığı gibi, hakim sınıflar asla kendi istekleriyle iktidarı terk etmezler." sözleri de bu barışçıl geçiş tezlerini yadsıyan bir vurguya sahip değildir. Ki, ÇKP de bu konuda taviz verdiğini açıklamış, bu yönüyle tathmin edici olmadığını ancak SBKP ilişkileri açısından böyle bir taviz verdiğini kabul etmiştir. (18) Böylesine önemli bir konuda taviz vermenin en azından hafife alınmayacak bir pragmatizmi gösterdiğini belirtmeliyiz.

1960 Bildirisi ise, kapitalist olmayan yol revizyonist tezinin detaylarıyla açıldığı bir bildiridir ve ÇKP bunu da imzalayıp savunmuş, SBKP revizyonizmine karşı sürdürdüğü tartışmada haklılık temeli olarak kullanmaya çalışmıştır. Ancak bu bildiride yer alan şu satırlar ÇKP'ye pek de haklılık temeli kazandırmıyor bize:

"Siyasal bağımsızlığın kazanılmasından sonra halk, toplumsal sorunlara çözümler arar. Farklı sınıflar ve partiler farklı çözümler önerirler. Hangi kalkınma yolunun seçileceği halkın kendi iç sorunudur. Toplumsal çelişkiler büyüdükçe, ulusal burjuvazi yerli gerici ve emperyalizm ile giderek güçlenen bir uzlaşma sağlar. Ancak halk, geçmişinden gelen geri kalmışlığını ortadan kaldırmanın ve yaşam düzeyini yükseltmenin en iyi yolunun kapitalist olmayan gelişme çizgisi olduğunu görmeye başlar. Yalnızca bu yolla halk, kendisini sömürü, yoksulluk ve açlıktan kurtarabilir. Emekçi sınıf ve geniş köylü kitleleri bu temel toplumsal sorunun çözümünde öncülük edeceklerdir.

"Ulusal demokraside devlet, geçiş evresindeki bir yönetim biçimidir. Bu devletin görevi, kapitalist gelişme aşamasını atlayarak kapitalizm öncesi ilişkilerden sosyalizme geçiş için ortamı hazırlamaktır... Ulusal demokrasideki devlet, burjuva demokrasisinin çerçevesinden taşmadan görevini yerine getiremez. Çalışan halkın devrimci, anti-emperyalist, anti-feodal devleti olarak kapitalist olmayan gelişme çizgisine geçişi ve devrimin, sosyalist devrimin ilk birkaç aşamasını atlamasını sağlayacaktır." (19)

1957 Deklarasyonu ve 1960 Bildirisi ÇKP tarafından "uluslararası komünist hareketin ortak programı" (20) diye sunulmuştur. Her iki bildiride de keskin bir revizyonizm vardır ve altında SBKP'nin olduğu gibi, ÇKP'nin de imzası vardır. Bu noktada ÇKP'nin sosyal emperyalizm ve kapitalist restorasyon iddialarının salt bir taktik saldırı olarak gündeme getirildiğini ve altının sonradan doldurulmaya çalışıldığını kabul etmek zorundayız. Fakat ÇKP'nin bu revizyonizmi ve pragmatizmi hiçbir zaman SBKP revizyonizmini aklamaz. Bu ayrı bir konudur. Burada sözkonusu olan "sosyal emperyalist" teorilerinin kaynağını ve sergilenen pragmatizmi, "ideolojik" türetmeleri ortaya çıkarmaktır.

Diğer yandan, bu geçiş döneminin siyasal açıdan biçimleniş olan proletarya diktatörlüğü konusunda da - revizyonist kesimlerde olduğu gibi - bu "sosyal emperyalist"çi oportünist kesimde de sağlıklı bir anlayış olduğu söylenemez. Proletarya diktatörlüğü onlar açısından bir kalıptır. Bu kalıp kimi zaman sınıfsal temellerinden yoksun Pol Pot diktatörlüğü biçiminde algılanır, kimi zaman da yine sınıfsal içeriğinden koparılıp sivil toplumcu bir demokrasi anlayışına vardırılır. İki çizgi anlayışıyla, bir hizipler koalisyonundan başka bir şey doğurmayacak "parti içi demokrasi" anlayışıyla biçimlenen parti düşüncesine sahip olanların proletarya diktatörlüğü konusunda M-L bir anlayışa sahip olmaları elbette beklenemez. Çünkü Lenin'in de belirttiği gibi, proletarya diktatörlüğü ile parti konusu birbirinden ayrılmayacak bir bütündür.

"Bir bütün olarak ele alınan toplumun tutarlı olarak ve derece derece gelişmesi - üst yapılarla tabanın uzlaşması - buna rağmen birçok sorunun çözülmesini gerektirir ve tartışmaların içinde oluşur. Subjektif etken, yani aynı zamanda fikirler ve bilgiler, üstyapılar ve devlet bir kelimeyle politik unsur tayin edici olur. Halbuki parti bütün bu unsurları bir noktada toplar ve onlara hakim olur. Sorunlar ne kadar karmaşık olurlarsa, çelişkiler ne kadar derinleşirlerse, PARTİ, - 'subjektif etken'

ve objektif bilginin üst şekli olarak - o derece önem kazanır, ve parti birliği ile 'parti ruhu' o derecede kesin bir rol oynar." (21)

Marks'ın "siyasal geçiş dönemi" diye nitelendiği ve komünizmin ilk evresinin devlet biçimi olan proletarya diktatörlüğü, sosyalizmin inşasında belirleyici bir role sahiptir. Proletarya diktatörlüğü olmadan sosyalizmin inşasını tamamlamak, sınıfsız topluma geçmek mümkün değildir. Ancak 70 yıllık sosyalizm deneyinde proletarya diktatörlüğünün yapısı, işleyişi, bir devlet tipi olarak alabileceği biçimler konusunda, Lenin ve Stalin dönemini saymazsak, olumlu ve geleceğe dersler aktaracak bir pratik yaşanmadığını söyleyemeyiz. Bugüne kadar yaşanan süreçte Lenin, Stalin ve kısmen de Mao önderliğindeki ÇKP'nin sosyalist inşanın merkezi, komuta kademesi olarak proletarya diktatörlüğünü geliştirici, sosyalist inşanın sorunlarına ve varlığı aşamaya bağlı olarak biçim zenginliği yaratma doğrultusunda adımlar attığını söyleyebiliriz.

Bunun dışında, proletarya diktatörlüğü konusunda revizyonist ve oportünist kesimlerin uç boyutta değerlendirme ve pratiklerine tanıklık oluruz. Her iki kesim de proletarya diktatörlüğünü bir "diktatörlük" olarak kavramış, bir sınıfın, bir çoğunluğun diktatörlüğü olduğu olgusu gözden kaçırılarak sağa ya da sola savrulmalar gündeme gelmiştir.

SBKP, proletarya diktatörlüğünün içinde bulunulan aşamaya bağlı olarak zengin bir çeşitliliğe sahip olacağı M-L tezinden hareketle ve bu tezi çarpıtarak "halkın devleti" biçimindeki II. Enternasyonal anlayışıyla sağa savrulurken (ve bunu da sınıfların kalmadığı gibi bir gerekçeyle sığınarak kaç yapayım derken göz çıkartarak yapmıştır) ÇKP de "iki çizgi mücadelesi" adı altında uyguladığı politikalarla sağa ve sola savrulmalar arasında gidip gelmiştir. ÇKP anlayışının sola savrulma konusundaki en uç görüntüsü ise Kamboçya'daki Pol Pot diktatörlüğüdür.

Proletarya diktatörlüğü, burjuvazinin yüklediği anlamda bir diktatörlük değildir. Proletarya diktatörlüğü, kendi toplumsal düzenini kurmaya çalışan emekçi sınıfların, bu çabalarını başarıya ulaştırmak ve bu yönde önüne çıkan her türlü engeli ortadan kaldırmak misyonuyla donatılmış devlettir. Bu anlamda sosyalist toplumu kurma amacına bağlı olarak, bir yasa ve kuralla sınırlanmayan diktatörlüktür, temelinde çoğunluğun gücü ve iradesi vardır. Ve bu, bugüne kadar görülmüş en demokratik devlettir.

Proletarya diktatörlüğünün bu şekilde kavranmadığı, sorunun salt bir diktatörlük olarak kavrandığı koşullarda kitlelerin dışlanması veya diktatörlüğü tasfiye adına burjuva demokrasisinin yolunu açılması kaçınılmazdır. Sosyal emperyalizm teorilerinin dayanaklarından biri de proletarya diktatörlüğüdür. Ancak bu, yukarıda vurguladığımız gibi, üzerinde yer aldığı toplumsal temelden (ekonomik-sosyal) kopararak ele alınmakta ve Marksist-Leninist altyapı-üstyapı ilişkileri çarpıtılarak sonuçlara varılmak istenmektedir. Bu nedenle konuyu bir de altyapı-üstyapı ilişkisi açısından ele almamız gerekiyor.

SOSYALİZMİN ALTYAPISI-ÜSTYAPISI

Materyalist tarih anlayışı tarihi-toplumsal olayları ele alıp değerlendirirken, öncelikle o toplumu tanımlayan öğeler arasında bir ayırım yapar ve bu öğeler içinde belirleyici-tali ayırımı yapar. Ancak her ayırım diyalektik yöntem içerisinde yapılan bir ayırımdır ve karşılıklı etkileşimi hiçbir zaman dışlamaz. Engels bu tarih anlayışını şu şekilde netleştirir:

"Materyalist tarih anlayışına göre, tarihteki belirleyici etken, son kerte de gerçek yaşamın üretim ve yeniden üretimidir. Daha çoğunu hiçbir zaman ne Marks ileri sürdü, ne de ben. Eğer biri bu görüşü iktisadi etken tek belirleyicidir anlamında bozarsa, böylece onu boş, soyut ve saçma bir söze dönüştürmüş olur. İktisadi durum temeldir ama üstyapının çeşitli öğeleri, sınıf savaşımının siyasal biçimleri ve sonuçları, savaş bir kez utkan sınıf tarafından kazanılınca yapılan anayasalar vb. -

hukuksal biçimler ve hatta bütün bu gerçek savaşımın, bu savaşımın katılanların kafasındaki yansımaların, siyasal, hukuksal, felsefesal teoriler, dinsel görüşler ve bunların dogmatik sistemler olarak daha sonraki gelişmeleri de tarihsel savaşımın gidişi üzerindeki etkilerini gösterir ve birçok durumda, onların biçimini baskın bir tarzda belirler. Bütün bu etkenler arasında, iktisadi hareketin en sonu, sonsuz bir olumsuzluklar (yani aralarındaki içsel bağlılık, bizim onları yok sayabileceğimiz, sarsaklayabileceğimiz denli açık ve gösterilmesi güç şeyler ve olaylar) çokluğu ortasından kendine bir zorunluluk olarak bir yol açtığı bir etkileşim vardır. Yoksa teorisinin herhangi bir tarihsel döneme uygulanması, inan olsun birinci dereceden basit bir denklemin çözülmesi denli basit olurdu." (Engels'den J.B. Loch'a) (abç) (22)

Alıntıyı biraz uzun tuttuk. Çünkü Engels burada bir diyalektik dersi veriyor. Diyalektiğin tüm unsurları bu paragrafta vardır. Ancak bunu anlamak istemeyenler, diyalektiği bir cebir formülüne indirgeyip karşılıklarına çıkan her problemi şipşak çözebilirler.

Amacımız kimseye diyalektiği yeni baştan anlatmak değil. Ancak yine de öğrenmesi gerekenler olduğuna inanıyoruz.

Burada tekrar sosyalizmde altyapı-üstyapı ilişkisine geçmek istiyoruz. Çünkü bunun kavranması ancak bu şekilde olacaktır.

Özellikle dikkat etmemiz gereken bir kavram var, bu "son kerte" kavramıdır. M-L literatürde oldukça sık kullanılan bu kavram Marksist-Leninist teori ve pratiği her türlü indirgemeciliğe ve mekanikliğe karşı koruyan ve diyalektik özünü yansıtan bir kavramdır. Zıtların

min ekonomik temeli inşa edilirken, diğer yandan da üstyapıda yeni bir değerler sisteminin tüm topluma benimsetilmesinin bir sonucu olarak "sosyalist insan" yaratma mücadelesi söz konusudur. Sosyalist insanın başarısı ancak bu iki alandaki karşılıklı gelişimle mümkündür.

Sosyalizmin altyapıdaki inşasında atılan adımlarda elde edilen kazanımlar, altyapıyla üstyapı arasındaki ilişkide, altyapı lehine giderek artan bir ağırlık getirir. Bu, altyapının belirleyici olması anlamında değildir. Ancak üstyapının artık sosyalist insanın başlangıcındaki mutlak belirleyiciliğinden söz edemeyiz. Tüm bir sosyalist inşa sürecinde üstyapı - giderek azalan bir oranda - belirleyicidir.

Sınıfsız topluma ulaşılmasıyla üstyapının bu istisnai özelliği kaybolur ve yeniden "gerçek yaşamın üretimi ve yeniden üretimi" son kerte de belirleyici durumunu kazanır.

Sosyalist inşa sürecinde altyapı ile üstyapı arasındaki ilişki, süreçteki gelişmeler, yaratılan kurum ve örgütlenmeler ve her yönüyle toplumun ekonomik yapısı göz önüne alınmadığı taktirde, tüm bir sosyalist inşayı ve kapitalist restorasyonu bir gece bir gündüze sığdırmak işten bile değildir. Oportünizm de bunu yapıyor.

LENİN VE STALİN'İN 36 YILDA TÜM EMEKÇİLERLE BİRLİKTE KURDUĞU SOSYALİZMİ KRUŞÇEV 10-12 YILDA NASIL YIKTI?

"Biz kendi tarihimizi kendimiz yaparız ama ilkin çok belirli öncüllerle ve çok belirli koşullar içinde. Hepsi arasında en sonunda belirleyici olanlar, iktisadi konulardır. Ama siyasal

Oportünizme göre, Kruşçev revizyonizmi iktidarı aldıktan sonra geri dönüşü başlatmış ve bu süreç 10-12 yılda sona ermiştir. Kruşçev bu tarihi hangi "çok belirli öncüllerle" ve hangi "çok belirli koşullar" içinde yapmıştır? Bunun cevabını oportünizmde bulamayız. Hiçbir Marksist, tarihi bu kadar basite alıp bir kişinin becerisine bağlayamaz. Kruşçev revizyonistine böylesine büyük bir değer biçmekle Lenin ve Stalin'in tüm Sovyet emekçileriyle birlikte harcadığı emekleri kaldırıp bir kenara atıyor.

birliği ve mücadelesinin bir süreç olarak kavranmasını, bu mücadele ve birlik içerisinde doğru tavrın takinlenmesini sağlayan bu belirleme unutulduğu zaman diyalektik materyalist felsefenin olgucu veya kaba-mekanik materyalist felsefeden bir farkı kalmaz.

Altıyapı üstyapı arasındaki ilişkiyi, devrimini gerçekleştirmiş, sosyalist inşaya başlamış toplumlar açısından ele aldığımızda üstyapının belirleyici, "baskın" duruma geçtiğini görürüz. Çünkü "savaş bir kez utkan sınıf tarafından kazanılmış" ve yeni bir toplumun inşasına başlanmıştır. Özellikle bugüne kadarki devrimlerden farklı olarak, her şeyi yeniden kurmak zorunluluğuyla karşı karşıya olan sosyalist devrim bunu gerektirir. Yani bir toplum (ekonomik-sosyal-kültürel, siyasal vb. her açıdan) inşa edilecektir. Ve bu yüzyılların köhne yapı ve düşünce kalıplarının kırılmasıyla mümkündür.

Sosyalizmde üstyapının belirleyici olması mutlak mıdır? Eğer bu mutlak ise Marks ve Engels'in tekrar tekrar vurguladığı ve herhangi bir toplumsal sistem ayırımı yapmadan teorileştirdikleri "son kerte de iktisadi etkenin belirleyici" olması yanlış mıdır? Hayır, bu yanlış değildir. Böyle bir değerlendirme tamamen Marksizmin inkarı olacaktır. Ve burada sorun tekrar diyalektiğe dayanmaktadır.

Sosyalizmde üstyapının görevi, yukarıda da belirttiğimiz üzere, her şeyiyle yeni bir toplum kurmaktır. Bir önceki bölümde aktardığımız Lenin'in sözlerinde de belirtildiği gibi, bunu "üstyapılarla tabanın uzlaşırılması" olarak tanımlayabiliriz. Bu ise karşılıklı bir gelişme-yayılma ile mümkündür. Bir yandan sosyaliz-

min ekonomik temeli inşa edilirken, diğer yandan da üstyapıda yeni bir değerler sisteminin tüm topluma benimsetilmesinin bir sonucu olarak "sosyalist insan" yaratma mücadelesi söz konusudur. Sosyalist insanın başarısı ancak bu iki alandaki karşılıklı gelişimle mümkündür.

Sosyalist inşa sürecinde altyapı ile üstyapı arasındaki ilişki, süreçteki gelişmeler, yaratılan kurum ve örgütlenmeler ve her yönüyle toplumun ekonomik yapısı göz önüne alınmadığı taktirde, tüm bir sosyalist inşayı ve kapitalist restorasyonu bir gece bir gündüze sığdırmak işten bile değildir. Oportünizm de bunu yapıyor.

Sosyalist inşa sürecinde altyapı ile üstyapı arasındaki ilişki, süreçteki gelişmeler, yaratılan kurum ve örgütlenmeler ve her yönüyle toplumun ekonomik yapısı göz önüne alınmadığı taktirde, tüm bir sosyalist inşayı ve kapitalist restorasyonu bir gece bir gündüze sığdırmak işten bile değildir. Oportünizm de bunu yapıyor.

Oportünizme göre, Kruşçev revizyonizmi iktidarı aldıktan sonra geri dönüşü başlatmış ve bu süreç 10-12 yılda sona ermiştir. Kruşçev bu tarihi hangi "çok belirli öncüllerle" ve hangi "çok belirli koşullar" içinde yapmıştır? Bunun cevabını oportünizmde bulamayız. Her şey Kruşçev'in kafasının içindekiyle açıklanır. Hiçbir Marksist, tarihi bu kadar basite alıp bir kişinin becerisine bağlayamaz. Kruşçev revizyonistine böylesine büyük bir değer biçmek belki oportünizmin işine geliyor ama aynı zamanda sosyalizmin tüm bir dönemi kapsayan birikimini yok saydığı gibi, özelden Lenin ve Stalin'in tüm Sovyet emekçileriyle birlikte harcadığı emekleri kaldırıp bir kenara atıyor. Her şey boş yani.

Kruşçev kimdir, nereden gelmiştir, sosyalist ekonominin kurumları birkaç yılda yıkılacak bir kofluk içinde midir, tek sosyalist ülke yıllar boyu emperyalizmin her türden saldırısına karşı koruyan Sovyet emekçileri bu dönemde ne yapmıştır? Oportünizmde tüm bu soruların cevabı yoktur, hatta bu türden sorular da yoktur.

Kruşçev revizyonizmini değerlendirirken, Sovyetler'in o an içinde bulunduğu durumu gözden kaçıramayız. Savaşın çıkmış ve tüm

bir emperyalist sistemin saldırısı (soğuk savaş vb.) karşısında kalan Sovyetler'de revizyonizmin maddi koşulları vardır. Diğer yandan, çok keskin bir şekilde yaşanan ve partideki sapmaların tasfiyesiyle sonuçlanan ancak bir anda karşı karşıya kalınan savaş nedeniyle sonuçları yeterince değerlendirilip toparlanamayan parti içi mücadele ve savaşın en değerli kadroları yok etmesinin yanı sıra, kadro kaynaklarını da büyük oranda eritmesi nedeniyle, Kruşçev revizyonizminin ideolojik-siyasi zemini de vardır.

1917'den beri çok yönlü bir savaşımın içinde olan Sovyetler, 1930'lardan itibaren daha da şiddetlenerek süren bir savaşın içindedir ve Lenin'in deyimiyle, "bireylerin yaşamındaki ya da ulusların tarihindeki her bunalım gibi, savaş da bazılarını başkısı altına alır ve ezer, bazılarını çelikleştirir ve yeni bilgilerle donatır." (24)

Kruşçev revizyonizmi bunalım ve savaşın yükünü kaldırmayıp ezilenlerin temsilcisi olarak ortaya çıkmıştır. Fakat parti yönetiminde ortaya çıkan revizyonizmle kapitalist restorasyonu özdeşleştirmek de ancak oportünizmin marifeti olabilirdi ve de öyle olmuştur.

Savaşın ve emperyalist saldırganlığın getirdiği yeni yükler karşısında Kruşçev revizyonizmi geri adımlar atmaktan kaçınmamış, gerek dış politikada, gerekse de sosyalizmin inşasında revizyonist tezleri benimsemiştir. Ancak bütün bunlar tek başına Kruşçev'in SSCB tarihini en uç boyutta yeniden yapmasına yeterli değildir. Her şeyden önce Lenin ve Stalin'in temellerini atıp yerleştirdiği sosyalizmin altyapı ve üstyapısını değiştirebilecek bir güce sahip değildir. Burada sosyalist yapının teknik-ekonomik bir kurum olmasının ötesinde, bir değerler sistemi olarak da benimsendiğini ve üstyapının da sadece parti üst yönetimi olmadığını özellikle belirtmeliyiz. Başta altyapıda olmak üzere, üstyapıda da Kruşçev revizyonizminin etkilerini nötralize edecek güçler vardır.

Kruşçev revizyonizminin tezleri bu arada tüm yönleriyle uygulanmadığı gibi, daha sonraki dönemlerde uygulanması da (Brejnev vb.) kapitalist restorasyonun değil, sosyalist inşada bir duraksamanın işareti olmuştur.

Uluslararası alanda barış içinde bir arada yaşama ve barışçıl geçiş olarak ortaya atılan teoriler dünya çapında enternasyonalizmi getirip yeni devrimlerin azalmasıyla sonuçlanırken, içerde savaşın yıkımından kurtulma ve emperyalizmle rekabet anlayışıyla benimsenen "üretici güçler teorisi" sosyalist insanın durgunluk dönemine girmesine yol açmıştır. Sosyalist insan üretici güçlerin geliştirilmesi ne feda edilmiş ve sosyalist insanın öznesi olan insan ilişkileri ve yeni insan yaratma mücadelesi ihmal edilmiştir. Kafa yapıları bu tezler ışığında şekillendirilmeye başlanmıştır.

Gorbaçov dönemi ise revizyonist politikaların yarattığı durgunluk ve sorunların aşılmasında kapitalist yöntemlerin öne çıkarıldığı, ekonomik ve siyasal-ideolojik planda kapitalizmden alınan çözüm yollarının gündeme sokulduğu bir dönem olmuştur. Ve asıl kapitalist restorasyon bu dönemde (revizyonizmin yarattığı durgunluk zemini üzerinde) başlamıştır. Şu anda SSCB'de var olan çelişki ve çatışmalar yumağını bu çerçevede ele almak gerekir.

Bugün Gorbaçov öncülüğündeki SBKP politikasını revizyonizmle açıklamak yaşananları tam ifade edemez. SBKP sosyal demokratlaşmış bir parti görünümü vermektedir.

OPORTÜNİZMİN ÇARPITMALARI VE "DEVİRİM" YARATACAK TERİMLERİ ÜZERİNE

"Bir bilimin her yeni yönü, bu bilimin teknik terimlerinde bir devrim içerir." (K.Marks) (25)

Bugün oportünizm de yeni yeni terimler yaratmaktadır. Özellikle 20 yıldır tekrarladığı sosyal emperyalizm safsatalarını ayakta tutmak için böyle bir tutuma girmesi doğaldır. SSCB ve Doğu Avrupa'da kapitalist restorasyon tamamlandığını, iktidarın burjuvaziye geçtiğini söyleyen oportünizm, bir bilim olan

Marksizm-Leninizmin terimlerinde "devrim" yaratmıştır. (!) Bu "devrim" en açık haliyle kapitalizmin tanımlanmasında kendini açığa vuruyor. Örneğin

"Arkadaşlar (Y Çözüm bn.) kapitalizm de yince yalnızca batı türü bireysel özel mülkiyete dayalı kapitalizmi anlıyorlar" (26)

"Nitekim gerekli koşulların oluştuğu günü müzde devlet kapitalizminden bireysel özel kapitalizme hızlı bir geçiş söz konusu" (27)

"Sonuç olarak olayların niteliği Gorbacov'u-Batılı liberal burjuva askeri darbe dir." (28)

Görüldüğü gibi, üç kesimde de görülen, kapitalizmin "özel mülkiyet" dışında yeni kavramlarla tanımlanmaya çalışılmasıdır. Bu ayırım bilimsel temellerinden yoksun ve bugüne kadar ileri sürülen "teori"leri desteklemek için ortaya atılmıştır. Yıllar önce SSCB ve Doğu Avrupa ülkelerinde kapitalist restorasyonu bitirip tamamlayan oportünizm, son gelişmeler karşısında "teori"sini koruyabilmek için yeni kavramlara ihtiyaç duymuştur. Bitti dedikleri geriye dönüşü bugün tekrar başlatamayacakları için onlara göre yeni bir "geriye dönüş" sözkonusudur. Bu da bürokrat burjuvazinin kolektif mülkiyete dayanan kapitalizminden batılı tip-te özel mülkiyetçi kapitalizme dönüşüdür. Bunun adı Marksist-Leninist geriye dönüş teorisi değil, olsa olsa "dönme dolap teorisi" olur. Çünkü oportünizm durmadan döndürüp duruyor ve kendi de birlikte dönüyor.

Kapitalizmi açıklayan olgu özel mülkiyetin belirlediği bir çerçevede artık değer sömürüsüdür. Ve kapitalizm tek tek olgulardan yola çıkılarak değil, tüm olarak bir sistem analizinin sonucu olarak ortaya konulabilir. Oportünizm ise meta üretiminin-kolektif (grup) mülkiyetten yola çıkarak kapitalizme 1960'larda döndüğünü iddia etmektedir. Bu her şeyden önce sosyalizmin ekonomik yapısını bilmemektir. Stalin bu konuyu şöyle açar:

"... Diyorklar ki, meta üretimi zorunlu olarak kapitalizme varmaya mahkumdur ve varacaktır. Bu yanlıştır. Bu her zaman ve her koşulda doğru değildir. Meta üretimi ile kapitalist üretim özdeş sayılmaz. Bunlar değişik iki şeydir. Kapitalist üretim meta üretiminin üstün biçimidir. Meta üretimi, ancak üretim araçlarının özel mülkiyeti var olursa; ancak emek-gücü kapitalistin satın alabileceği ve kullanabileceği bir meta olarak pazara çıkarsa; ve bunun sonucu olarak da ülkede kapitalistler tarafından ücretli işçilerin sömürülme sistemi varsa, kapitalizme varır. Kapitalist üretim, üretim araçları özel kişilerin elinde toplandığı ve buna karşın üretin araçlarından yoksun olan kişilerin emek güçlerini bir meta olarak satmak zorunda oldukları zaman başlamaktadır. Bu olmaksızın kapitalist üretim olmaz." (abç) (29)

Görüldüğü gibi, meta üretimi sosyalist inşaa sürecinde varlığını sürdüren bir olgudur ve bunun kapitalizme varması için belirli koşullar gereklidir. Oportünizm ise bir kolektif mülkiyet sistemi kuran bürokrat burjuvazinin artı-değer sömürüsüyle kendi kapitalizmlerini bu ülkelere özgü bir biçimde kurduklarını, bugün de bürokrat burjuvazinin bu sisteminden özel mülkiyetçi batılı türle bir kapitalizme geçiş olduğunu söylemektedir. Oportünizme inanırsak sorun yok, çok iyi bir yoldayız demektir. Ancak Stalin'in yukarıdaki sözlerini ciddiye alırsak ve kapitalizmi bir sistem olarak değerlendirecek, oportünizme göre yanlış yapmanın da ötesinde "bürokrat burjuvazi"nin destekçisi oluruz. Biz Stalin'i doğru buluyor ve olaylara o gözle bakıyoruz. Oportünist ideoloji bunalımlıdır ve bu ideolojinin sahipleri er veya geç kendilerini revize etmek zorunda kalacaklardır.

Oportünizmin yüklediği anlamda, çarpıtılan bir kavram da bürokrasi kavramıdır. Oportünizm bürokrasiyi bir sınıf olarak sunmayı ve 1960'larda tamamlanan geri dönüşün mimarı olan "burjuvazi" olarak tanımlamayı seviyor. Her şeyden önce, bürokrasi ile burjuvazi ayrı bağlamlarda kavranmalıdır. Bürokrasi (bürokrat) bir sınıf değil, temsili merkezi devletin ortaya çıkmasının yarattığı devlet içindeki uz-

manlardır. Sosyalist sistemde giderek azaltılması ve ortadan kaldırılması amaçlansa da bir bürokrasi ve bunun öznesi bürokratlar vardır. Olacaktır. Üretimle maddi-organik bir bağı olmayan bu kesir in yozlaşması, modern revizyonizmin sorunlarından biridir. Bu yozlaşma kendini sosyalist inşayı yavaşlatan, dejenere eden yolsuzluklar vb. biçiminde gösterebilir. Ancak her ne olursa olsun, üretimle organik bir bağı kurulmadığı sürece bürokrasi bir sınıf niteliği göstermez, hele hele oportünizmin tanımladığı türden bir bürokrat burjuvazi haline dönüşmez. Bürokrasinin, bürokrat yozlaşmanın varacağı en uç nokta yönetimde bir kast biçimini almasıdır ki, bu da yeni bir toplumsal sistemi değil, sosyalizmin yönetiminde bir tıkanmayı temsil eder.

Bu bürokrasi ve bürokratik diktatörlük vb. gibi nitelemelerin yaratıcısı ise Troçki'dir ve bugün oportünizm de bürokrasi konusunda Troçki'nin Stalin yönetimindeki SSCB'ye yönelttiği suçlamaların dışında bir şey ileri sürmemektedir. En uç boyutta bir bürokratik kastın yolsuzluklarını kapitalist birikim, onun yönetimdeki kast niteliğini "kolektif mülkiyet" ve yanlış uygulamalarını "kapitalist sistem" olarak görmek her şeyden önce sosyalizm mücadelesinde harcanan emeğe saygısızlıktır ve sosyalizmi, geniş kitlelerin irade ve gücünü yok sayıp, üç-beş kişinin yönetimine indirgemektir. Bu anlamıyla da, teori adına komedidir.

Kapitalist restorasyon mu arıyoruz. Stalin'den yukarıya aktardığımız pasajı bir kere daha okuyup 1980'li yıllarda sosyalist ülkelerde başlayan alt ve üstyapı değişikliklerini ve mücadeleyi izleyelim. Ama öncelikle bizi bağlayan tüm şablonlardan ve geçmiş safsataları-

Sapkınlıkta belirli bir sınırı aşmamış olanlar karşısında temel hareket noktamız iktidardır, teşhirdir. İflah olmaz gördüğümüz sapkınlıklar karşısındaki hareket noktamız ise teşhir ve tecrittir. Polemiklerini de ayakları havada ajitasyon ve propaganda temelinde değil, hayat içinde somutlanan gerçekleri açıklamak, Marksist-Leninist bakış açısıyla açıklığa kavuşturmak temelinde yürütürüz. Tarihi ve toplumsal temelleri üzerine oturtulmayan ajitasyon ve propaganda türü yazılar bizim tarzımız değildir.

mızın göz bağlarından kurtulmamız gerekir. Bu da oportünist kesim için tüm geçmişi (teorik ve pratik) yeniden ele almak demektir. Sorun buna cesaret edip etmemekte yatıyor. Bugün için oportünizme kolay gelen yol, bilimi ve kavramları alt üst etmektir ve onlar da bunu yapıyor.

Son olarak her üç dergide de bazı çarpıtmalar var. Kısaca bunlara da değinmek gerekiyor. Özellikle son Romanya olayları konusunda M-L'lerin tavrının çarpıtılmasına dayanan bu tavrın altında yine oportünizmin uluslararası emperyalist iletişim ve propaganda tekeline alet olmasının verdiği suçluluk duygusu vardır.

M-L'ler Romanya'daki karşı-devrim olayın da sosyalizmi desteklemişlerdir ve bu tavrılarını bugün de sürdürüyorlar. Sorun ne Y. Demokrasî'nin çarpıttığı gibi Çavuşesku'yu kahraman yapmaktır, ne de M-L'leri etik etmektir. Sorun tüm hatalarına rağmen sosyalizmi savunmanın yanında yer alabilmektir. Nasıl bir sosyalizm sorununu biz her zaman tartışırız ama bunu, emperyalistler karşısında sosyalizmi savunanları yalnız bırakmanın aracı yapmayız. Hiçbir zaman Çavuşesku'nun uygulamalarını savunan durumda olmadığımızı oportünizm de biliyor. Ve biz de biliyoruz ki, daha düne kadar (Üç dünyacı "Maocu" dönemlerinde) Çavuşesku'yu salt milliyetçi duyguların ağırlıkta olduğu bir tavırla SSCB'ye karşı çıktığı için destekleyenler oportünistler olmuştur. Kimin kimi kahraman ilan ettiği, yoktan kahramanlar yarattığı açıktır. Oportünizm suçluluk kompleksinden kurtulmalıdır.

Diğer yandan, eğer Romanya olayında "revizyonizme desteğin" de ötesinde, emperyalizme objektif olarak bir destek suçu aranıyorsa oportünizm aldığı tavırları yeniden değerlendirmelidir. Örneğin, İstanbul Üniversitesi'nin de Romanya'da karşı-devrimin katlettiği Çavuşesku ve halktan insanlar için yapılan saygı duruşuna katılmayıp, TBKP reformistleriyle birlikte, "diktatör Çavuşesku'nun öldürdükleri" için saygı duruşu'nda bulunanlar kimlerdir? Y. Demokrasi, Ocak ayında dergimiz çıkmadı deyip de olayların durulup her şeyin belli bir açıklığa kavuştuğu ortamda her yere çekilebilir ve çoğunluğu M-L'lerin söylediklerinin değişik kelimelerle veya çarpıtılmasına dayanan teorilere sığınmayı bir kenara bırakıp, bu forumda ve olayların en sıcak günlerinde nasıl bir pratik tavır aldığını açıklamalıdır. Dergimiz çıkmadığı için siyaset de yapmadık diyorsa o başka.

Her üç kesimde de açıkça veya üstü örtülü bir biçimde ifade edilen bir suçlamayı da Ö. Dünyası'nın kaleminden buraya aktaralım:

"Bu durum, Ja Gorbacov'la Polonyalı ve Macar revizyonistlerin, Çinlilerin ve diğerlerinin Marksist olmadıkları konusunda Yeni Çözüm'le anlaşma halinde olmalıyız. Onlarla tartışmamızın Marksistler arası bir tartışma olmadığı ve yine onlarla sosyalist çözümlerin tartışılmayacağı konusunda da anlaşma halinde olmalıyız." (30)

Eğer bu mantıkla yaklaşırsak, ne Marks'ın Bakunin'le, Lasalle'le, ne Lenin'in Kautsky vb. ile, ne de bizlerin sizlerle tartışması sözkonusu olabilir. Çünkü bu saydığımız isimlerin bir kısmı Marksist olmamanın da ötesinde, sosyalist bile değildi. Ancak Marks da, Lenin de bunlarla komünizmin sorunlarına kadar va-

ğır anlamındadır. İkincisi ise hükümet anlamındadır. İktidarın değişmesi ile hükümetin değişmesi, iktidar kelimesinin birinci anlamıyla kullanıldığında farklı, ikinci anlamıyla kullanıldığında aynı anlama gelir. Bu anlamda Y. Çözüm'ün 27. sayısında Haydar ÖZGÜR imzasıyla yayınlanan yazıda geçen iktidar kelimesi hükümet anlamındadır, komünistlerin birkaç bakanlık kapmaya çalışmasından bahsedilmesi bunu açıkça ortaya koyar.

29. sayıdaki Arif Soylu'nun yazısında geçen iktidar kelimesi ise hükümet değil, güç ve yetki odağı anlamındadır ve yazıda iktidar komünist partide, hükümet Dayanışma'da denilerek bu ayırım açıkça belirlenmiştir.

EB yazarı bu türden demagojilere kafa yoracağına, önce kelimelerin anlamı üzerinde özenle durmalı ve bunları kavradıktan sonra siyasi polemik yazılarında ne denildiğini kavramaya çalışmalıdır. Kendini geliştirmesi bizi de memnun eder.

Yine aynı yazarın "tehlikesinin baş göstermesi" ile "başlamış bulunmaktadır" nitelemeleri arasındaki vurgu farklılıklarına, nüans farklılıklara dayanarak yürütmeye çalıştığı demagoji de aynı türden bir demagojidir, üzerinde durmaya değmez.

Sonuç olarak tekrarlırsak, sosyalizmin inşası bir süreçtir ve bu sürecin başlayıp belirli adımlar attığı ülkelerde sosyalizmi, indirgemeci bir mantıkla salt üstyapının bir parçasına veya yine yönetimdeki revizyonist unsurlara dayanarak sona erdirmekle Marksizm-Leninizmin bir ilgisi yoktur. Bu nedenledir ki, bu düşüncenin yönlendirdiği pratikler, dolaylı veya dolaysız emperyalist çıkarların aleti olmaktan kurtulamamışlardır. ★

DİPNOTLAR

- 1- Emeğin Bayrağı, Şubat 1990, syf. 17
- 2- Emeğin Bayrağı, Ocak 1990, syf. 24
- 3- Emeğin Bayrağı, Şubat 1990, syf. 17
- 4- Emeğin Bayrağı, Ocak 1990, syf. 25
- 5- Emeğin Bayrağı, Ocak 1990, syf. 25
- 6- Emeğin Bayrağı, Şubat 1990, syf. 17
- 7- Lenin, Ne Yapmalı, Evren Yayınları 1976.
- 8- Lenin, Ne Yapmalı, syf. 34
- 9- Özgürlük Dünyası, Kasım 1989, syf. 46
- 10- Emeğin Bayrağı, Şubat 1990, syf. 33
- 11- Özgürlük Dünyası, Kasım 1989, syf. 41
- 12- Felsefe İncelemeleri, Sol Yayınları 1979, syf. 183
- 13- Özgürlük Dünyası, Kasım 1989, syf. 43
- 14- Lenin, aktaran Henri Lefebvre, V.İ. Lenin, Anadolu Yayınları 1975, syf. 460
- 15- K.Marks, Gotha ve Erfurt Programının Eleştirisi, Sol Yayınları 1975, syf. 29
- 16- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, Sol Yayınları 1977, syf. 381
- 17- K.Marks, Gotha ve Erfurt... syf. 41
- 18- Aktaran Polemik, İnter Yayınları 1988, syf. 71-72
- 19- Aktaran Sadun Emrealp, Azgelişmişlik ve Siyasal Yapılar, Birey ve Toplum Yayınları 1984, syf. 120-121
- 20- Aktaran Polemik, syf. 10
- 21- Lenin, aktaran H. Lefebvre, syf. 165
- 22- Marks-Engels, Seçme Yapıtlar, Sol Yayınları, Cilt 3, syf. 591
- 23- Agk, syf. 592
- 24- Lenin, Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm, Sol Yayınları 1979, syf. 19
- 25- Karl Marks, Kapital, Cilt 1, Sol Yayınları 1986, syf. 37
- 26- Özgürlük Dünyası, Kasım 1989, syf. 44
- 27- Emeğin Bayrağı, Ocak 1990, syf. 41
- 28- Yeni Demokrasi, Ocak-Şubat 1990, syf. 66
- 29- Stalin, Son Yazılar, Sol Yayınları 1976, syf. 73
- 30- Özgürlük Dünyası, Kasım 1989, syf. 42

ROMANYA NETLEŞİYOR AMA KİMİLERİ HALA HAYAL DÜNYASINDA

Sedat ORAN

Romanya'da karşı-devrimci darbe gerçekleştirildiğinde hemen tüm dünyada ağırlıklı olarak darbeciler desteklenirken Devrimci Sol Güçler tavırlarını Çavuşesku'dan yana belirlediler.

Yöneliş Dergisi'nin Mart 1990 sayısında, Romanya konusunda Dursun YAPRAK imzalı bir yazı yayımlandı. Yazıda ilk görülen, Yöneliş yazarının Romanya konusunu izah etmekte güçlük çektiği, kafasının karışık olduğu ve bu nedenle de hayli sancılı bir şekilde kıvrıldığıdır. Ama tabii ki yazar, genel olarak diğer hemen tüm "sosyalist" dergilerin sahip olduğu bir yaklaşımın takipçisi olduğunu göstererek, Y. Çözüm'ü eleştirmekten geri durmamıştır, duramamıştır.

Romanya'da karşı-devrimci darbe gerçekleştirildiğinde hemen tüm dünyada ağırlıklı olarak darbeciler desteklenip Çavuşesku'ya lanetler yağdırılırken, devrimci sol güçler tavırlarını Çavuşesku'dan yana belirlemişlerdir. M-L olmayanlar için bu tavır anlaşılmalıdır. Çünkü emperyalistlerle revizyonistler darbeyi destekliyorlardı. Tüm dünya basın yayın organları darbecilerden yanaydı. Ancak dünyanın Türkiye'sinde bir "çatlak ses" vardı. Devrimci sol güçler Romanya'da yaşanan gerçeğin, emperyalist basın yayın tekellerinin, televizyon istasyonlarının göstermek istediği gibi olmadığını, Romanya'da etkileriyle, zaafıyla sosyalizmi savunan Çavuşesku ve yandaşlarına karşı emperyalizm tarafından desteklenen, revizyonizm tarafından senaryosu yazılmış ve uygulamaya konulan bir karşı-devrim tezgahlandığını güçleri yettiğince haykırılar ve çok kısa sürede tarih onları bir kez daha haklı çıkardı. Suskun diller çözüldü, lehte veya aleyhte söylenmeler başladı. Kimileri de Yöneliş gibi, aradan yaklaşık 3 ay geçtikten sonra Romanya'nın "netleşmeye başladığı" tespitini yapabildiler. Burada belirtelim ki, bu yayın organının bulanık gördüğü tek konu bu değildir. Yöneliş, sahip olduğu ideolojik çizgi gereği, hemen her konuda bulanıktır, bilinemezdir. Onların gerçekleri olduğu gibi görmelerini engelleyen, sorunlara M-L'lerin baktığı gözle bakmamalarıdır. Bugünkü bakış açılarıyla sürekli bulanık görmeye mahkumdurlar. Romanya'da her şey baştan itibaren açık olmasına rağmen, Yöneliş'in Romanya'yı bulanık görmesinin altında yatan gerçek budur. Yoksa o günden bugüne olaylara bakışı etkileyerek çok önemli değişiklikler olmamıştır.

Yöneliş Dergisi'ndeki yazıda üzerinde durulması gereken diğer noktalardan biri de, yazarın Y.Çözüm yayınlarını ya okumadığı ya da söylenmemiş şeyleri söylenmiş gibi kabul ederek önce kendince mahkum edebileceği bir görüşü Y.Çözüm'e savundurup(!), sonra da onu bilgice(!) mahkum etmek gibi hastalıklı bir kafa yapısına sahip olduğudur.

Yöneliş yazarına göre, "Çavuşesku öldükten sonra devrimci sol güçler Çavuşesku'nun ne kadar Marksist-Leninist olduğunu keşfettiler." (Yöneliş, Mart 1990 sayısı) Yöneliş yazarına devrimci sol güçlerin Çavuşesku'yu M-L olarak gördüğünü nerede okudun, nerede duydun diye sorsak verecek cevabı yoktur. Çünkü gerçek böyle değildir. Yazarın bu eleştirisini(!) "kör öldü, badem gözlü oldu" deyişi ile ifade etmesine gelince; bunun böyle olmadığını anlamak için Yöneliş yazarının sahip olduğu kafa yapısına sahip olmamak yeterlidir. Biz böyle düşünmediğimiz gibi, "kör öldü, oh oldu" da demeyiz. "Kör öldü, oh oldu" çünkü nasılsa dünyayı görmüyordu. Dünya'nın da ona ihtiyacı yoktu. Şu devrimci sol güçler de ki-me sahip çıkıyorlar! gibi inkarcı düşüncelerin de karşı-sındayız. Devrimci sol güçler Romanya konusunda dün ne diyorlarsa, bugün de onu söylüyorlar. Burada devrimci sol güçlerin Çavuşesku'yu nasıl değerlendirdiklerini uzun uzadıya anlatacak değiliz. Söylenen şudur:

"Emperyalizmin ve burjuva liberallerinin, tüm eksiklik ve olumsuzluklarına karşın sosyalist olarak gördüğümüz bir ülkedeki iktidarı yıkmak isteyenlerin karşısında, sosyalistlerin tarafında olmalıyız." (Yeni Çözüm, Ocak '90)

Yöneliş yazarına göre Romanya'da olan "kendiliğinden bir halk ayaklanmasıdır". Ama niye böyle olduğuna dair bir izahata gerek görmemiştir. Oysa darbenin hemen arkasından, darbenin aylar öncesinden hazırlandığı, uygun ortamın kollanmaya başlandığı ve nihayet Temişvar'da bir katliam sansasyonu yaratılarak halkın tahrik edildiği, Çavuşesku'nun konuşması sırasında bilinçli

provokasyon yaratıldığı gibi olaylar basın yayın organlarına yansımış ve bu gelişmeler pratik olarak yaşanmış, doğrulanmıştır. Romanya'da halk ayaklandı diyenler halkın nerede, ne zaman, nasıl ayaklandığını bir türlü anlamamışlardır. Karşı-devrimcilerin ve bir kısım darbe yanlılarının yaptıkları gösterilerin bilinçli olarak abartılıp halk ayaklandı diye tüm dünyaya ilan edilmesinin inandırıcı olamadığı ve tüm çabalara rağmen Romanya'dan verilen gösteri haberlerinde ayaklanmış bir halk görüntüleyemediklerini de burada hatırlatalım.

Belki senaryoda halkın ayaklandırılması da vardı ama halk ayaklanmamıştır. Yaratılan kargaşalık ortamında ordu darbeyi yapmış, anti-komünistler, emperyalizmin işbirlikçileri ve silahlandırılmış karşı-devrimci gruplar darbenin sokaktaki destek kitle gücü olurken, halk milisleri darbeye karşı sonuna kadar sosyalizmi savunmuş ve ölmüşlerdir. Sağ kalmayı başaranlar dağlara çekilmişlerdir. Yöneliş yazarının, kendi deyimleriyle "gerçekleşen kendiliğinden halk ayaklanması"nda Romen televizyonunun olduğunu iddia ettiği 80 bin ölünün, 130 bin yaralının ne olduğunu öğrenmek istediğini sanmıyoruz. Artık tüm bunların darbeyi meşru göstermek için darbeciler tarafından uydurulan yalanlar olduğunu herkes biliyor.

Yöneliş yazarı Romanya'daki gelişmelerin adını koyma cesaretini gösterememekle beraber, kendisini ve okurları Romanya'da "işlerin iyiye gittiği", "sosyalistlerin iktidarda olduğu" ve "sosyalizmin daha da güçleneceği"

Devrimci Sol Güçler, Romanya'da Çavuşesku ve yandaşlarına karşı emperyalizm tarafından desteklenen, revizyonizm tarafından senaryosu yazılan ve uygulamaya konulan bir karşı-devrim tezgahlandığını güçleri yettiğince haykırılar ve tarih onları bir kez daha haklı çıkardı.

konusunda ikna etmek için yoğun çaba göstermiş. Ancak söylediklerinin "boş bir avuntu olduğu" gerçeği kendisini dayattığından olsa gerek, "Bu söylediklerimiz boş bir avuntu değil..." demek gibi bir izahatta bulunmak zorunluluğunu da duymuştur.

"Çephe içinde yer alan ve zamanında Çavuşesku tarafından partiden atılan komünistler bugünkü saflaşma, iktidarı elinde tutma mücadelesinde halkın ve işçi sınıfının devrimci eylemleriyle desteklenmektedir. "Romanya 1930'lu yılların burjuva demokrasisine dönmeyecektir." diyen eski RKP yöneticilerinden İliescu'ya işçi sınıfı ve gençliğin açık destek vermesi, Romanya sosyalizminin sağlam dayanaklarının olduğunu ve kolay kolay yıkılmayacağını ortaya koyuyor." (Yöneliş, Mart 1990)

Söylenen bu sözler aslında Yöneliş yazarının elinde, söylediklerini doğrulayacak en küçük bir veri olmadığının da kanıtıdır. Neymiş; İliescu demiş ki, "Romanya 1930'lu yılların burjuva demokrasisine dönmeyecek." Yazar bu cümleyi İliescu'nun sosyalist olduğunun kanıtı olarak gösterdiğine göre, söylediklerine kendisi de inanamaktadır. Yöneliş ve bağlı olduğu çizgi koyu bir Gorbaçov taraftarı olduğundan, onların Gorbaçov politikalarını eleştirmeleri söz konusu değildir. Çünkü aynı yolun yolcusudurlar. Bu temelde, Yöneliş yazarı için Romanya'daki karşı-devrimi savunmak adeta bir zorunluluk haline gelmiştir. Yazar utangaçça bunu yapmaya çalışmaktadır. Ama beceremiyor. Yöneliş yazarı ustasının kötü bir taklitçisidir. Adeta acemi bir komedyene benziyor. Yaptıklarına değil, yapmak isteyip de yapamadıklarına güldürüyor. Öyle ki, Yöneliş yazarı Romanya'daki karşı-devrimi meşru göstermek için kendisini öylesine zorlamaktadır ki, emperyalist basın organlarının bile iddia edemediği bir şeyi ileri sürmüş, Romanya halkının aç olduğunu söylemiştir.

"(...) Böylece Romanya dış borcu olmayan ama halkı

aç bir sanayi ülkesi haline geldi." Romanya halkının Çavuşesku döneminde aç olduğunu da böylece Yöneliş sayesinde, biz de dahil herkes öğrenmiş oldu. Yöneliş yazarı bile "Çavuşesku'nun kırk yıllık iktidarı döneminde Romanya'da sosyalizmin temel öğelerinin yerleşmesi yolunda önemli ve dönölmesi zor adımlar" atıldığını, "kişi başına düşen milli gelirin 4 bin doları aştığını" kabul ediyor. Burjuva basını bile, Çavuşesku'yu karalamak için Romanya'da gıda maddelerinin sıkıntısından vs. bahsetti ama halkın aç olduğunu iddia edemedi. Bu şeref Yöneliş yazarına ait olmuş oldu. Yöneliş yazına Romen halkının açlık çektiğini nereden öğrendiğini sormayacağız. Çünkü söylediklerinin gerçek olup olmaması onlar için önemli değildir. Onlar için önemli olan karşı-devrimi meşru göstermek için ne söylenmesi gerekiyorsa onun söylenmesidir. Fazla ileri gittiler. Ancak şu kadarını söyleyelim, eğer "Romen halkı aç"sa, Yöneliş yazarının "gözünü allah doyursun".

Yöneliş yazarı bugünkü Romanya için karşı-devrim denilmesine karşıdır. Doğrudan, devrimdir ya da yapılan doğrudur da diyemediğinden, çareyi iktidar boşluğu var-dır demekte arıyor. Yöneliş'in bağlı bulunduğu ideolojik çizgiyi belirleyen bilinemezçilik burada da açıkça sırtıyor. Romanya'da, iktidardaki İliescu başta olmak üzere eski KP üyelerine "Sosyalist değerlerden yana tavır koyan ordunun da desteğini alarak, kurtuluş cephesi içinde konumlarını geliştirerek yönetimde ağır bastılar ve hareketin kapitalizmin restoresi doğrultusunda ilerlemesine engel oldular." diyerek övgüler düzüyor. Ama Yöneliş yazarı iktidar konusunda şüphelerini bir türlü yenemiyor. Yazının bir yerinde (...) Emperyalist ve gerici haber kaynaklarının göstermeye çalıştıklarının aksine, iktidar ağırlıklı olarak sosyalizmi savunan güçlerin eline geçmişti." derken, yazının diğer bir yerinde, Romanya'da bugün yaşanan süreç, kendiliğinden gelişen ayaklanmanın yarattığı iktidar boşluğunu doldurma ve iktidara sahip olma kavgasıdır." diyor.

Aynı yazı içinde alt alta gelen iki paragrafta yer alan bu cümleler yazarının nasıl sağıksız bir kafa yapısına sahip olduğunu göstermesi bakımından ilginçtir. Yöneliş yazarı "Gorbaçov Yoldaş"ının politikalarına ters düşmek için gerçek olmayan şeyleri söylerken saçmalamaktan kurtulamıyor. Ama ne yazık ki, Gorbaçov vefa bilmiyor. Oysa Yöneliş yazarı kendisini ispat etmek için çırpıp duruyor. Anlaşılan bütün bu çabalar yeterli görülüyor çünkü hala tüm ricalara rağmen "hirdişik" partiye dahil edilmедiler.

Alintıda görüldüğü gibi, Yöneliş yazına göre Romanya'da iktidar boşluğu vardır. Bu nedenle Romanya'daki duruma karşı-devrim demek yanlıştır. Söylenenler ilginç:

"Bu kavgada kim üstün çıkacak, sosyalist güçler mi? Yoksa Ulusal Demokratik Köylü Partisi'nde toplanan anti-sosyalist güçler mi? (...) Bu sorunun sorulabilmesi bile tek başına, ayaklanmaya karşı-devrim sıfatları yakıştırmayı engeller. Terside doğrudur. Halk ayaklanmasına karşı-devrim demek bu soruyu sormanın olanaklarını ortadan kaldırır ve daha başından iktidarın karşı-devrimin eline geçtiğini kabullenmiş oluruz."

Bu yaklaşımın sonu nereye varır? Örneğin, Romanya'da yapılan seçimleri UKC kazandı. Yöneliş yazarına göre sosyalist İliescu ve partisinin kazanmasıyla Romanya'da devrim mi olmuş oldu? Ya da İliescu karşıtları kazansaydı karşı-devrim mi olacaktı? Ayrıca İliescu'nun sosyalizmi savunmak, geliştirmek gibi bir iddiası olduğu konusunda kendisinin bir beyanı olmamasına, tam aksine söylemlerinde daha çok bir burjuva demokrasisi portresi çizmesine rağmen, Yöneliş yazarının bu güçleri illa da sosyalist kabul etmesi tutunacak başka dal bulamadığından olsa gerek.**

Aynı şekilde, Yöneliş yazarının eğer Romanya'da iktidarın karşı-devrimcilerin eline geçtiğini kabul ederse, "Burjuva güçlere moral üstünlüğü kaptırmış oluruz." gibi ciddi olmayan tespitleri de olaya bakış açılarındaki yüzeyselliği gösteriyor. Yöneliş yazarına hatırlatmak isteriz ki, burjuva güçlere moral üstünlüğü kendi elleriyle teslim edenler, kendilerinin de savundukları Gorbaçov ve onun yandaşlarıdır. M-L'ler gerçeği olduğu gibi ifade ederler. Yoksa olan bir şeyi kabul etmez gözükerek "moral üstünlük sağlama" gibi boş hayaller peşinde koşmazlar. Romanya'daki gelişmeleri emperyalistlerin nasıl kullandığı ortada iken, Yöneliş yazarının hala kendi kendine moral vermeye çalışmasını boş bir çaba olarak değerlendirebiliriz. Yöneliş yazarı kendi gözlerini gerçekle re kapatarak olan bunca gerçeği olmamış gibi kabul ederek kendi küçük dünyasında yaşamayı tercih ediyor.

Yöneliş yazının mesnetsiz, seviyesiz iddialarından biri de Y Çözüm'ün burjuva basınından etkilendiği iddiasıdır:

"Yeni Çözüm, burjuva basının verdiği haberlerin tam tersi bir tutuma girerek, aslında o haberlerin doğru olduğunu dolaylı bir biçimde kabullenmiş oldu."

Ve devam ediyor Yöneliş yazarı:

"(...) Hareket konusunda değerlendirme yaparken çok özel kaynaklar yoksa, bilgiler tamamen burjuva basınından elde ediliyordu. Ve burjuva basını ne diyorsa tersini yapmak her zaman doğruya götürmüyor."

Söylenen bu sözleri, Yöneliş yazarının sahip olduğu sağlıksız kafa yapısının nerelere varabileceğini gösteriyor. Demek ki "Burjuva basının tersini yapmak her zaman doğruya götürmüyor."; bakın biz bunu bilmiyorduk. Yöneliş yazarına sormak isteriz, her zaman olmasa da bazen doğruya götürdüğü oluyor mu? Çünkü biz hiçbir zaman siyasal tespitlerimizi burjuva basının yazdıklarının tersini ya da düzünü yaparak belirlemedik. Anlaşılan Yöneliş bunu denemiş ve ders çıkarmış, bu yöntem her zaman doğruya götürmez diyor. Örneğin konumuz açısından, Y Çözüm burjuva basınının yazdıklarının tersini savunarak doğruya ulaşamadı ama herhalde Yöneliş, Y Çözüm'ün yazdıklarının tersini savunarak burjuva basınının yazdıklarına ulaştı ve orada doğruyu buldu. Evet, bakış açısı sağlıksız olduğundan, olayları olduğu gibi görüp tahlil edemediğinden, Yöneliş hep sağa sola yöneliyor ama bir türlü M-L'ye yönelmiyor.

Yöneliş yazarına göre, burjuva basını "Bilinçli bir şekilde, hareket içinde yer alan komünist güçleri görmezden gelerek, küçümsemeye yok saymaya çalıştı. (...) Burjuva unsurların gücünü bire bin katarak göstermeye çalıştı." Yeni Çözüm bu oyuna geldi(!) ama Yöneliş yazarı gelmedi tabii. Burada sadece bir noktayı hatırlatalım. UKC Başkanı Iliescu ile ilgili olarak gerek Yöneliş, gerekse burjuva basını övgüyle bahsediyorlar. Bu ortak düşüncenin kaynağı nedir? Sizin komünist dediğiniz Iliescu hakkında, "komünist güçleri görmezden geliyor" dediğiniz burjuva basınında çıkan övgü dolu yazıları okuyamadınız mı? Aynı şey, cephedeki komünist dediğiniz diğerleri için de geçerlidir. Burjuvazi Gorbacov'dan bu yana, bir kısım komünistleri(!) pek sever oldu, neden acaba?

Ayrıca Yöneliş yazarının bahsettiği "çok özel kaynaklar" konusuna da değinmekte yarar var. Öncelikle belirtelim ki, bizim böyle haber alabileceğimiz "çok özel" kaynaklarımız yoktur. Kaldı ki Romanya'da olan biteni anlamak için yazarın bahsettiği bu "çok özel kaynaklar"a da gerek yoktur. Bizce mevcut kaynaklar yeterlidir. Ancak Yöneliş yazarı, örneğin Romen halkının aç olduğunu ileri sürdüğüne göre, herhalde kendilerinin, böyle hiçbir yerde yayınlanmayan bilgilere sahip olmalarını sağlayan "özel kaynaklar" var. Ayrıca Iliescu'nun UKC

Başkanı olarak Romanya Halk Cumhuriyeti'nin adının Romanya Cumhuriyeti yapılmasına, Romanya bayrağı içindeki komünist partisi ambleminin bayraktan çıkarılmasına, hatta bir ara komünist partisinin yasaklanmasına, (Sonra bu karar demokrasiye(!) aykırı olduğu için geri alındı. Hangi demokrasiye diye sormuyoruz) komünist partisinin mal varlığına el konulmasına, sosyalistlerin öldürülmesine ve zindanlara atılmasına onay vermesine, tüm dünyaya senaryolu katliam haberleri yaymasına rağmen, Yöneliş'e göre yine de komünist ise, Yöneliş bunu bahsettiği bu "çok özel kaynaklar"dan öğrenmiş olmasın?

Meseleleri bu şekilde özel kaynaklarla, iyi ya da kötü niyetlerle açıklamak ancak idealist kafa yapısına sahip bir anlayışın izahı olabilir. Yöneliş ve dahil olduğu çevredeki idealizm bu olayda kendini bilinemizcilik olarak ortaya vurmuştur. Romanya konusunda Emek Dünyası Dergisi'nde yazısı yayınlanan Engin ERKİNER'in yaklaşımı da aynı bilinemizci ve gerçeklere göz yumup, bildiğini söyleme tutumuna denk düşmektedir.

Engin ERKİNER diyor ki:

"Romanya'da, Demokratik Almanya'da görüldüğü gibi, bir kısım komünistlerin kapitalist değerleri savunduğu, komünist olmayan bazı güçlerin ise sosyalizmi savunduğu bir durum ortaya çıkabilir." (Emek Dünyası, Sayı.25)

Anlaşılan, yazar D.Almanya'yı iyi biliyor, bir yakınlığı olabilir. Ancak şu D.Almanya'da görülen "kapitalist değerleri savunan" bir kısım komünistlerin nasıl komünist olduklarını, aynı şekilde, "komünist olmayan bazı güçlerin" de niye sosyalizmi savunduklarını izah etmeliydi. Ortada bir çarpıklık olduğu bellidir. Bütün bunların nedeni bilinmez, açığa çıkarılmazsa, kem küm edilib bilinemizcilğe sığınılırsa, biz şu kadarını söyleyelim, bu idealist kafa yapısının bu arkadaşları nerelere savuracağı da bilinemez.

Yine Romanya'daki çatışmalarda çok sayıda(!) kişinin ölmesini, Romanya'da Sovyet askerinin bulunmamasına bağlaması, bu yazarın kafasının nasıl işlediğini görmemiz bakımından başka bir örnektir. Yazar, D.Almanya'da "E.HONECKER tarafından Leipzig'deki göstericilere karşı kuvvet kullanılmak istendiği ancak ülkedeki Sovyet ordusu komutanlığınca bunun engellendiği"ni söylüyor. Gerçi yazar bu engellemelerin nasıl yapıldığını yazmamış ama Romanya'da çatışmalarda çok insanın ölmesinin (En son 147 kişi deniliyor ki, bir iç savaş olarak değerlendirilince bu sayının çok küçük olduğu söylenebilir.) burada Sovyet askerlerinin bulunmamasıyla bir ilgisi yoktur. Sorun eksiklikleriyle, zaafıyla da olsa var olan sosyalist bir yönetime karşı gerçekleştirilen darbe ve tavrı alıp almamak, sosyalist değerler için savaşım yapmak sorunudur. Romanya'daki halk milisleri sosyalizm için savaşmışlardır. Çatışmaların nedeni budur. Darbeciler, darbelerine karşı direnenleri yok etmek iste-

mişlerdir. Yazar Romanya'da kimler kimlerle birleşip, kim karşı darbe yapmışlardır sorularına cevap vermemiştir.

Yöneliş ve Emek Dünyası yazarlarının gözlerini aşırı subjektivizm kör etmiştir. Bu çizginin hemen her konudaki bilinemizci tutumu bu olaya da yansımış, bilinen tutumlarını sergilemişlerdir. M-L'ler kahin değillerdir ama mevcut koşulları değerlendirip M-L politikalar belirleme araçlarına sahiptirler. M-L'ler her şeyi oluruna bırakıp ancak her şey olup bittikten sonra sadece durumu açıklamak gibi bir tavır takınamazlar. Bu çizginin Türkiye devrimi konusunda söyledikleri "Uzun süreli halk savaşı da olabilir. Toplu ayaklanma da olabilir.", "Taşla da olabilir, başka türlü de olabilir." deyişlerinin altında hep bu bilinemizci mantık vardır.

Sonuç olarak,

Romanya konusunda M-L'ler, zamanında, hiçbir tereddüte yer vermeyecek şekilde tavırlarını açıklamış, buna uygun faaliyet sürdürmüşlerdir. Devrimci bir hareket ve devrimci bir önderlik (Türkiye solunda çokça görülen en canlı örneği Romanya olayları sırasında yaşandığı gibi) sorumsuzca hareket edemez ya da başka birtakım hesaplarla ya da başka bazı merkezlerin tavrı belirlemesini bekleyip ondan sonra tavrı açıklamaz. Bizim doğru olanı tespit edecek M-L bakış açımız, bunu hayata geçirmek için gerekli olan özgücümüz ve özgüvenimiz vardır. ★

DİPNOTLAR:

(*) Emperyalist ülkelerdeki Liberation gibi burjuva gazeteleri bile gerçeği buldular ve başka nedenlerle ölen çocuk, kadın, erkeklerin nasıl bir senaryo ile emperyalist ajanslarca ortaya konduğunu belgelediler. Bu tür bir senaryo paralelinde yayın yaptıkları için de özelleştire yaptılar. Ya bizim sosyalist geçinelerimiz yazdıklarıyla kaldılar

(**) Yöneliş yazarına Bulgaristan eski Devlet Başkanı Todor Jivkov'un durumunu hatırlatmakta fayda vardır. Jivkov'un Bulgaristan'da yaşayan Türklere ilişkin politikası Devrimci Sol'cular tarafından eleştirildiğinde. Yöneliş ve dahil olduğu çizgi Jivkov politikalarının savunucusu kesilip, "Söz sırası Bulgaristan'da" diyerek Jivkov'un bu politikasının Türkiye'deki savunucuları oldular. Ama çok kısa süre sonra Jivkov, Gorbacov merkezli demokrasi rüzgarları karşısında devrildi ve özellikle Türklere ilişkin politikasından dolayı eleştirildi. Bulgaristan bu politikasını değiştirdi. Gelişmeler devrimci sol güçleri haklı çıkardı ama biz Yöneliş'den özelleştire istemiyoruz. Kavramış olmalarını dileriz. Ama kavramadıkları belli. Bunu Iliescu'ya yaklaşımlarından anlıyoruz. Diyeceğimiz şudur: Meseleleri böyle izah etmekten vazgeçin. Çünkü Iliescu'nun durumu da sandığınız gibi sağlam değil, sonra üzülürsünüz (!)

• Direnen Filistin kazanacak

İntifadanın Yeni Soluk Borularına İhtiyacı Var

20 Mayıs '90... İsrail işgali altında Riyon Le Zion kasabası yakınlarındaydı. Siyonizm 8 Filistinli işçiyi katletti. Katliam qiderek boyutlandı. 7 Filistinli daha katledilirken, yaralıların sayısı 500'lü rakamlarla ifade ediliyordu. Sokağa çıkma yasağı İsrail terörüyle bütünleşiyordu.

Filistinli çocuk generaller, taşları ve sapanlarıyla İsrail siyonizminin katliamlarına karşı duruyorlardı. Filistin halkı bir kez daha can bedeli bir direnişin ortasındaydı.

20 Mayıs sonrası direniş İntifada'ya eklenen bir halka oldu. İntifada alevlendi. Ancak bugün geline nokta, Filistin halkının sürdürdüğü İntifada bir kısırdöngüye girme tehlikesiyle karşı karşıya. FKÖ'nün diplomatik kanalları zorlamayı temel alma anlayışını Filistin halkının verdiği mücadelenin merkezine oturtma tavrı bu tikanıklığın öne çıkan nedenlerindendir. İsrail'in son dönemde gündeme getirdiği, göç eden Yahudileri Batı Şeria ve Gazze'ye yerleştirme planı da İntifadayı çıkmaz sokma taktiğinin bir parçasıdır. Bu durumun aşılabilmesi, İntifada'ya soluk alıracak kanalların açılabilmesi uzun vadede "işgal altındaki toprakların canlı tuttuğu" mücadele ruhunda da tahribatlar yaratabilecektir.

Katliam sonrası Arafat'ın "her yerin, her kasabanın, her kampın" gösteri alanlarına dönüştürülmesi çağırısı eksiktir, yeterli değildir.

Bugün Filistin halkı hedeflerine varabilmek için İntifada'yı silahlı biçimlere dönüştürebilmelidir. Burada esas

olan, Filistin halkının silahlı mücadeleyi kendi koşullarına uyarlayıp, uygulamadaki kendine özgü biçimleri İntifada'ya soluk borusu açabilecek, mücadelenin kitle-selliğini düşürmeyecek tarzda yaratabilmesidir. Filistin halkı kendi özdeneyimlerinden öğrenmiştir. İntifada Filistin halk kurtuluş savaşının belli bir aşamasının ürünüdür. Süreç İntifadaya yeni mücadele biçimleri katmanın zamanının geldiğini gösteriyor. Filistin halkı, kurtuluş savaşının özgüllüğü içinde, bu atılımı yapmakla karşı karşıyadır. İşte bu noktada, FKÖ'ye ve diğer direniş örgütlerine önemli görevler düşüyor. İntifadaya bütünleştirilmiş silahlı mücadele üzerinde yükselmeyen diplomatik mücadele başarı sağlayamayacak. uluslararası güç dengelerinin oyuncağı olmaktan kurtulamayacaktır.

İsrail'in Lübnan işgali sonrasında, sadece dışarıdan yapılan baskın eylemlerinin yeterli olmadığı görüldü. Filistin halkının kurtuluş mücadelesinin tıkanan kanalları işgal altındaki topraklarda İntifadaya açıldı. Geline aşama mücadeleyi yeni biçim, taktik ve yeni bir atılımla aşmayı gerekli kılıyor. Dünyada yankısını bulan SSCB'nin emperyalizme taviz politikalarının sonuçları ortadayken, kendi dışındaki güçlere bel bağlama tavrını sürdürmek ve gerici Arap rejimleriyle flört etmek mücadeleyi geriletmekten başka sonuç vermeyecektir. Şimdi Filistin halkı kendi özgücüne çok daha fazla güvenmek, direnişi yükseltmek ve zenginleştirmek zorundadır. ★

OLİGARŞİNİN SOLDA KAZANDIĞI YENİ PARTİ: TBKP

Yağcı ile Sargın serbest kalıp murratlarına erince, reformist ağızlarından bir anda "demokrasinin zaferi" çığlıkları yükselmeye başladı.

Hangi demokrasiden, hangi demokrasinin zaferinden söz ediliyor? Demokrasi biz görmeyeli bu kadar ucuzladı mı? Kimi kandırıyorsunuz? Kimi kandıracağınızı sanıyorsunuz?

Kendi kaderini tayin hakkı elinden alınan, dili, kültürü yok edilmeye çalışılan, aşağılanan, horlanan, işkence gören, evlatları dağlarda vahşice katledilenleri mi?

Cezaevlerinde siyasi kimlik ve onurları için, insanca yaşam hakkı için direnen, özgürlükleri ellerinden alınmış binlerce siyasi tutsağı mı?

Hak arayışlarının karşılığı cöz, silah,

gözaltı, işkence ve tutsaklık olan işçisi, memuru, esnafı ve köylüsüyle emekçi halkımızı mı?..

1 Mayıs'ı kutlamak istediği için dövülen, polis kurşunlarıyla yaralanan, sakat kalan, binlerle gözaltına alınan, tutuklanan insanları mı?..

Okulları polis işgalindeki öğrenci gençliği, gecekondu panzerler eşliğinde başlarına yıkılan yoksulları mı?..

Bu ülkede demokrasi yok ve hiç olmadı. Bu ülkede demokrasilik oyunu var ve TBKP oligarşinin oynadığı demokrasilik oyununun figüranı olma misyonunu gönüllü olarak üstlenmiştir. Sınıf mücadelesi tarihi henüz mücadele etmeden, bedel ödmeden kazanılan bir demokrasiyi yazmadı. Hele hele burjuvaziye teslim

olunarak kazanılan bir demokrasiyi hiç yazmadı. Demokrasiden 141-142'nin kalkması, TBKP'nin yasallaşması anlaşılıyorsa, bugün, örneğin Latin Amerika'nın çoğu ülkesinde bu yasaklar yoktur. Ama kimse faşist diktatörlük yerine demokrasi-den söz etmiyor. O nedendir ki, bizim gibi ülkelerin burjuva anlamda bir demokrasie kavuşmaları hiçbir şekilde sözkonusu değildir. Demokrasiyi elde etmenin yolu devrimden geçer ve bunun özü de, sözü de halkın demokrasisi olacaktır. Marksist-Leninistler bunun için savaşıyorlar.

TBKP'nin artık halkın mücadelesiyle ilgisi kalmamıştır. Halkın mücadelesiyle ilgisi kalmayanlar, oligarşinin icazetine sığınanlar solla olan son köprüleri atmanın kaçınılmazlığına hızla sürükleniyorlar. Bugün TBKP programından geriye gideceklerini "Birkaç yıl içinde çok şey değişti." diyerek ifade ediyorlar. Evet, bu zaman zarfında sosyalist ülkelerde burjuvaziye "Komünizm ödü.", "Komünizm tehlike değil." diye sevinç çığlıkları attıran çok değişme yaşandı. Müflis TKP'nin devamcısı TBKP gibi, Moskova'da yağmur yağdığında burada şemsiye açanların ise aynı yolda daha da geriye işaret etmelerinin bu anlamda şaşırtıcı bir yanı yok.

Oligarşinin sözcüleri "Komünizm artık tehlike değil, TBKP yasallaşabilir." derken pek haksız da değiller. TBKP burjuvazi için değil, sol için tehlike olabilir ancak. Bunu iyi bilen oligarşi TBKP'yi silahlı sola ve Kürt yurtseverlerine yönelik saldırısında yedeklemek istemektedir.

Onlar burjuvazinin yaktığı yeşil ışıkla geldiler. Halka değil, düzenin partilerine, Demirel'lere, İnönü'lere, Avrupalı emperyalistlere güvendiler. Özal'ın demagojilerine kulak verdiler. Kısaca, halk dışında herkese gittiler, halk dışında herkese bel bağladılar.

Umduklarını pek bulamayıp apar topar DAL'a, oradan da cezaevine yollarınca şaşırdılar ama "kararlılıkla" devletle arayışı tutmaya çalışarak, kendileri dışındaki gelişen mücadeleye seyirci kaldılar ve sınıf uzlaşmacılıklarını sürdürdüler. Öyle ki, Yağcı ve Sargın ne olur ne olmaz diyerek cezaevlerindeki en basit direnişlerden bile uzak durdular. Uslandıklarını, ehliyetliklerini burjuvaziye kanıtlamak için ellerinden geleni yaptılar. Bu arada "ölüm

orucu" diyerek yaptıkları açlık grevinin ise asıl amacı parti içi dağılma eğiliminin önüne geçmekten başka bir şey değildi. Özgürlük halk için değil, kendileri için istendi. "Demokrasi için ölüm orucu" diye ilan verenler, hemen arkasından gelen tahliyeleri ile "demokrasinin zaferi" çığlıkları attılar. Anlamadık, 20 günde ülkeye demokrasi mi geldi? Demokrasi denen nesne Yağcı ile Sargın'ın serbestçe doluşması mıydı? Politik hedefler uğruna ölüm orucu yapmak, ölüm üzerine oturmuş bir programla eyleme girişmek uzlaşmacıların, teslimiyetçilerin, halka inandırmayanların işi değildir. Ancak 20 gün aç kalmaya cesaret ederek siyasi şovu bile beceremeyenlerin, demokrasi için ölüm orucu yaptık demeleri en hafif deyişle şarlatanlıktır. Gerçekten demokrasi mücadelesi verenlere, demokrasiyi mücadele ile halk içinde arayanlara saygısızlıktır.

Şimdi TBKP liderleri serbestler. Partilerini kurdular. Olanca sempatiklikleriyle burjuvaziye gidebilirler. Merak etmesinler, Demirel'inden İnönü'süne, TUSİAD'ına kadar burjuva sözcüleri onlara sempatiyle bakıyor. Demirel boşuna söylemiyor: "Ben anti-komünistim, Kutlu ve Sargın bırakılsın demem anlamlıdır." Bravo doğrusu, Koç'u bile tehlikesiz olduğunuza ikna edebildiniz.

Çünkü artık onların emekçi halkımıza verebilecekleri bir şeyleri yoktur. Halk da bir şey beklemiyor. Halk teslim olandan bir şey beklemiyor, halk kendinden uzak durandan uzak duruyor, halk mücadele etmeye sempatiyle bakmıyor. Bu noktadan sonra halkı, mücadeleyi değil, burjuvaziye uzlaşmayı, teslimiyeti seçenlerle devrimci sol güçlerin yapabileceği bir şey kalmamıştır. Onlar demokraside, yasallaşmada burjuvaziden, çürüyenden yana tercih yaptılar. Gelişeni, mücadeleyi reddettiler.

TBKP, Anayasa Mahkemesi'nden kapatma kararı çıkması durumunda, komünist adını kullanıp kullanmamayı tartışıyor ve kendileri gibi düşünenlerle beraber, komünist adını kullanmadan yasal bir parti kurabileceklerini söylüyorlar. Bizce hayırlı olan bir an önce komünist adını kılletmekten vazgeçerek komünist niteliğinin onlardan, onların da kendilerine sıkıcı gelen bu sözcükten kurtulmalarıdır.★

SÖMÜRÜ VE SOYGUN İÇİN İKİ YIL DAHA İSTİKRAR VE HUZUR İSTİYOR

ANAP iktidarı sırasında kârını 132 kat artıran Sabancı, "minnet"inin karşılığı olarak, "Sağın en büyük partisi ANAP'dır. Seçime dana iki yıl var. ANAP toplanacaktır." derken, holdingler arası çıkar çatışması da su yüzüne çıktı. Tekeller ve onların siyasal-ekonomik örgütlenmeleri de ANAP'a karşı çıkma ya da destekleme yarışına girdiler. TUSİAD vb. tekelcilerin dernekleri için nasılsa "derneklerin siyasi faaliyet gösterme yasağı"nın pek önemi yoktu. Nasıl olsa, bu yasa sömürü ve soyguna, tekelcilerin zam furyasına karşı çıkan, bağımsız ve özgür bir ülke isteyen dernekler için geçerliydi.

Sabancı, kapitalizmin doğası gereği, benzerleri gibi, ülke yönetimini belirleyen

politikaları imza atıyor. Şimdi de ANAP'ı, ANAP politikasını destekliyor. Hamiliğini üstlendiği 24 Ocak kararlarının serpilip gelişebilmesi için elinden geleni esirgemiyor.

Nedir ANAP anlayışı? Niçin ve kimlerce destekleniyor? Bu soruların cevabını halkımız yaşayarak öğrendi.

Sıkı para politikası deyip ardı arkası kesilmeyen zam furyasını; ücretin, yaşam standartlarının değil, enflasyonun artırıldığını; ülkeyi açık pazar haline getirip emek sömürsünü yoğunlaştırırken "çağ atıyoruz" aldatmacalarını; sosyal, kültürel ve sağlık hizmetlerinin sıfırlanmasını; yabancı tekelcilerle daha fazla sömürü için kucak açılışını; faiz oranlarını yükseltiyoruz demagojisiyle halkın elindeki son kuruşa dahi göz dikildiğini; insanı talepleri-

nin bile kan, katliam, sürgün, gözaltı, işkence, tutuklamalarla karşılandığını halkımız yakından gördü.

Sabancı, ANAP iki yıl iktidarda kalsın derken, aslında bu uygulamaların iktidarı sürsün istiyor. Kapitalizmin ağgözlülüğüyle, payına düşen pasta dilimlerini çoğaltmayı hedefliyor. 1'den 7'ye kattığı sermayesini (resmi rakamlarla) az buluyor. BRİDSA'larına, PİLSA'larına, LASSA'larına yenilerini eklemenin yollarını arıyor. Bu yollar bugün ANAP'dan geçiyor. Sabancı ANAP'ı neden desteklemesin? Burada, diğer holding patronlarının ve tekelci kuruluşlara ait örgütlerin Sabancı'ya karşı çıkışının bu politikaları karşı çıkış olmadığını, sorunun "kasalar zincirini uzatma"nın yollarını aramak olduğunu da vurgulamak gerek.

Bu açıdan tekelci burjuvazinin tüm katnatlarının ortak bir yanı var: Sömürü düzeninin istikrarı... Sabancı'nın demeci sonrası ortaya çıkan farklı yaklaşımlar ise bir yanıyla istikrarın hangi politik güçlerle sağlanabileceğinin tartışması olurken, bir yanıyla da hiçbir zaman tek "at'a oynayan tekelci burjuvazinin Sabancı'nın gafi karşısında aile içi tepkisi olmuştur. Bunun yanında, oligarşinin ANAP'ın güç kaybına karşın, alternatifini henüz bula-

mamış olmasının sıkıntısı da burada somut olarak ortaya çıkmıştır.

Evet, ülkemizi tekelciler yönetiyor. Ülkenin ekonomisine, siyasetine bunlar karar veriyor. Soframıza konacak ekmeğin sayısından faşizmin katliamlarına, ülkemizin emperyalist tekelcilerle nasıl peşkeş çekileceğinin kararlaştırılmasına kadar tüm kararlarda bunların imzaları var. Ülkemizde hükümetlerin kuruluşuna, gidişine, bakanların atanmasına kadar bunlar karar veriyor. 24 Ocak kararlarının, 12 Eylül faşist cuntasının arkasında, ABD emperyalizmiyle birlikte bu sömürücü asalaklar var. '82 cunta anayasasına TİSK, TUSİAD gibileri damgasını bastı.

İşte biz, sömürü ve soygun düzenine hayır diyerek, yabancı tekelcilerle, işbirlikçilerine karşı "Bağımsız Türkiye" şiarını haykırırken bu gerçeği dile getiriyoruz.

Evet, biz istiyoruz ki, ülkemizin kaderini Sabancı, Koç gibi tekelciler, TİSK, TUSİAD gibi tekelci örgütler, bunların iplerini elinde tutan sömürü politikasının büyük patronları IMF, Dünya Bankası, OECD değil, yaratan, üreten, emek veren, alın teri döken halkımız çizibilsin. Mücadelemiz bunun içindir. Mücadelemiz halkın savaşı, halkın yönetimi, halkın iktidarı içindir.★

DEVRİMCİ MÜCADELEDE KAMU ÇALIŞANLARI

"GREVLİ-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKKIMIZI SÖKE SÖKE ALACAĞIZ"

Bürokrasinin zirhi parçalanıyor. Bilinen memur kimliği değişiyor. Devletten lütuf beklemeyi, boyun eğme, verilene yetinme dönemi kapanıyor. Örgütlü hak arama mücadelesi biz memurları yeni bir sürece soktu. Yemek boykotlarında, gösterilerde "Sadaka Değil Hakkımızı İstiyoruz" sloganlarıyla, alkışlarda yürüyoruz. Eylemler yayılıyor, kitleselleşiyor. Eylemler zenginleşiyor, sloganlar siyasileşiyor. Biz memurlar hiçbir dönem grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkına sahip olmadık. Hep devletin verdiğiyle yetinmek zorunda kaldık. Bizden hep kapı-kulluğu, devlete sadakat, verilene yetinme istendi. Yetinmiyorsak, rüşvet almamız öğütlendi; hem de bizzat cumhurbaşkanının ağzından, "Benim memurum işini bilir," denilerek. Devletin istediği memur tipi işte buydu. 12 Eylül açık faşizmi ise istenilen memur tipinin yaratılmasındaki son aşamayıydı.

Hayır! Bin kere hayır diyoruz. Bu-

nu eylemlerimizle gösteriyoruz. Bizler rüşvet alanlar, sadaka bekleyenler olmak istemiyoruz. Onursuzluğu reddediyoruz. Çocuklarımıza onurlu bir yaşam sunmak istiyor, bunun için, kendi haklarımız için mücadeleyi seçiyoruz. "Hak Verilmez Alınır" şiarını bilincimize kazıyor ve kavgaya atılıyor. Yüzde yirmi beşlik ücret artışları onların olsun; biz artık devletin sadakasını değil, grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakkımızı, pazarlık masasında devletten söke söke alacağımız emeğimizin karşılığını istiyoruz.

İşte bu nedenlerle, biz, kamu emekçilerinin sorunlarına sahip çıkmayı, bunun için mücadele etmeyi ilke edinen Devrimci Mücadelede Kamu Çalışanları olarak, 20.6.1990 tarihinden başlayarak bir kampanya başlattık. Basın toplantısı, telgraf çekme eylemiyle başlayan kampanyamız "Sadaka Değil, Emeğimizin Karşılığını İstiyoruz" şiarıyla dalga dalga yayıldı. Tüm memurların ortak taleplerini dile

getiren kampanyamız, 12 Eylül faşizminden bu yana ilk defa haklarına sahip çıkma düşüncesini eyleme dönüştürmüştür. Ağırlıklı olarak **Bem-Der**'li memurların ve **İstanbul THD**'li hemşirelerin yoğun işyeri etkinlikleriyle başlayan kampanyamızı **Devrimci Mücadelede Öğretmenler**, **Devrimci Mücadelede PTT Çalışanları**, **Devrimci Mücadelede Maliyeciler** de kendi birimlerinde aynı paralelde çeşitli etkinliklerle sürdürmüşlerdir.

Geniş ajitasyon ve propaganda faaliyetlerimiz için tüm birimlerde bildiri dağıtımı, işyeri toplantıları yapıldı. İşveren durumundaki devlet kurumlarına taleplerimizi dile getiren "toplu sözleşme" metnimiz imzaya açıldı. Bu metninle sadece ücretlerimizin düşüklüğünü değil, demokratik ve özlük haklarımıza ilişkin taleplerimizi anlatmak istedik.

Özellikle geniş emekçi yığınların çalıştığı belediye ve hastanelerde yemek boykotları, alkışlı protestolar, oturma eylemleri, 3 günlük AG şeklinde hayata geçen eylemlilikler geniş emekçi kesimler tarafından sempati ve destekle karşılandı. Kimi işyerlerinde (hastanelerde), beyinlerinde düzene kulluk etmekten başka birşey olmayan "yönetici" konumundaki düzen sözcülerinin engelleme girişimleri olmasına rağmen, eylemler başarıyla gerçekleştirildi. Bu eylemlilik sürecinde kendi özeneyimlerimizle çok şey öğrendik. En azından sendika hakkını da söke söke mücadeleyle kazanacağımızı gördük.

Sonuçta, "Biz memuruz, hiçbir şey yapamayız." düşüncesi bu kampanya ile ters yüz olmuştur. Hakkımız olanın alınması için ne yapmamız gerektiğini artık biliyoruz: Daha fazla örgütlenmek, mücadele etmek ve diren-

mek. Bu noktada yaratıcı ve üretken olabilmeliyiz. Grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakkımızın olmadığı böylesi bir dönemde, örgütlü gücümüzle yaratacağımız eylemliliklerimiz hak almamızı gündeme getirirken, aynı zamanda en temel hakkımıza ulaşmayı sağlayacaktır. Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkımızı ancak bu yolla, direnenek, mücadele ederek kazanabiliriz. Kampanyamızı sadece ekonomik taleplerde hapsedmemenin gerekliliğine inanıyor, maaş zamlarıyla sınırlı kalmanın, taleplerimizi siyasallaştırmamamızın bizi ekonomizmin kısır döngüsüne hapsedeceğini biliyoruz. Bu anlamda, mücadelemiz sendikalaşmayı hedefleyerek kampanya sonrasından da "**Sendika Hakkımız Söke Söke Alınır**", "**İşçi-Memur Elele Genel Greve**" sloganlarıyla sürekli kılınabilmeli, iş yavaşlatma, iş durdurma vb. eylemliliklerle binleri, on binleri harekete geçirmeye hazır olmalıyız.

Mücadelemiz henüz yeni başladı ve yükselerek sürecek. Bugün memur eylemliliklerine kendiliğindencilik değil, örgütlülük, yönlendiricilik, devrimci irade ve politika damgasını vuruyor. Önümüzdeki günler kamu emekçilerinin yükselen örgütlü mücadelesine tanıklık etmelidir. Bunu değerlendirmeli, memurları kitlesel düzeyde mücadeleye çekmekte bir araç olarak kullanmalıyız. Kararlıyız. Önümüzdeki günlerde kampanyamızın giderek boyutlanarak devam edeceğini biliyoruz. **Devrimci Mücadelede Kamu Çalışanları** olarak örgütlü gücümüzle hep en önde olacağız. İnanıyoruz, kazanacağız. ★

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ!

YAŞASIN GREVLİ-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAK MÜCADELEMİZ!

DEVRİMCİ MÜCADELEDE KAMU ÇALIŞANLARININ ETKİNLİKLERİ

Bem-Der'li Memurlar

Gerçekleştirilen basın toplantısının ardından, yaklaşık 300 kişilik bir katılımı telgraf çekme eylemi yapılırken, toplu sözleşme metni imzaya açılıyor. Beyoğlu, İSKİ, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Kağıthane, Beykoz ve Şişli'de geniş katılımlı işyeri toplantıları düzenleniyordu. 500 kişilik katılımın sağlandığı piknik ise kampanyanın coşkusunun taşındığı bir alan oluyordu.

Beyoğlu, İSKİ, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Anakent, ayrıca İSKİ'nin diğer birimlerinde (Ferikey, Elmalı, Kadıköy, Kartal, Altunizade, Kağıthane, Ömerli) ve gelişen memur eylemlilikleriyle etkilenen Darülaceze ve İETT Karaköy'de ise yemek boykotları gerçekleştiriliyordu.

THD'li Hemşireler

Toplu sözleşme metni THD'li hemşirelerce de imzaya açılırken, Bakırköy, Şişli Etfal, Cerrahpaşa, Çapa ve Samatya hastanelerinde yemek boykotları yapılmıyordu.

Haydarpaşa Numune, Şişli Etfal, Çapa ve Bakırköy hastanelerinde çok sayıda kuşlamanın yapıldığı, Haydarpaşa Numune ve Şişli Etfal'de ise Devrimci Mücadelede Hemşireler imzalı pankartların asıldığı basına yansıyan haberler arasında yer alıyordu.

Devrimci Mücadelede Öğretmenler

Toplu sözleşme metninin imzaya açılması yanında, kampanyanın amacını anlatan çok sayıda bildirinin dağıtıldığı ve kampanya süresince diğer tüm etkinliklere destek verildiği, AG'ye katılım sağlandığı kamuoyuna yansıyan haberler arasındaydı.

Devrimci Mücadelede Maliye Çalışanları

Kampanya sırasındaki etkinliklere katılım yanında, İstanbul Defterdarlığı önünde gerçekleştirilen protesto gösterisi "Sadaka Değil, Emeğimizin Hakkını İstiyoruz" kampanyasının faaliyetleri arasında yer alıyordu.

Devrimci Mücadelede PTT Çalışanları

Devrimci Mücadelede PTT Çalışanlarının da aynı kampanyanın eylemliliklerine katılmaları Devrimci Mücadelede Kamu Çalışanları Sultanhmet Parki'nde gerçekleştirilen protesto gösterisiyle noktalanıyordu.

HAK ONU ALMAK İÇİN MÜCADELE EDENLERİNDİR

Istanbul Anakent ve çevre belediye-lerinde çalışan ve toplam 30 bin iş-çiyi kapsayan toplu iş sözleş-mesi dört ayı aşkın süren bir görüşmeden sonra 6 Haziran'da im-alandı.

"Bu toplu iş sözleşmesi üyelerin sosyal, ekonomik ve kültürel düzeyle-rini yükseltmeyi, çalışanların insanlık onuruna yaraşır ve çağın gerçekleri-ne uygun yaşayış düzeyine ulaşma-ları için yeterli ücret almalarını, işyerin-de sosyal güvenliğin, iş ve işçi sağlı-ğının gerçekleştirilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını, her işçinin gü-cüne uygun bir işte çalıştırılmasını, iş-çilerin işsizlik korkusundan uzak, ge-leceğe güvenle bakmalarını, sevgi ve saygıya dayalı disiplin anlayışı içinde İstanbul halkına en iyi ve en güzel hiz-meti vermeyi, çalışma düzenini sağla-mayı ve demokratik katılımcı düzenle-meyi amaç edinir."

Bu amaç maddesiyle de Türki-ye'de ilk kez toplu sözleşmelere dev-rimci bir içerik kazandırılmış oldu. Bu-nun yanında, imzalanan toplu iş sözleş-mesi yalnızca ücret ve sosyal hak-lar bakımından değil, demokratik ka-zanımlarıyla da örnek bir toplu iş sözleşmesidir. 1 Mayıs işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak toplu sözleşmeye geçirilmiştir. Bu-nun yanında, 1402'ye göre işten atıl-anlar işlerine iade edilmiş ve siyasi nedenlerle, özellikle de 1 Mayıs nede-niyle tutuklananların ücretinin üçte iki-sinin tutukluluk süresince, geri kalanı-nın ise beraat etmesi halinde öden-mesi kabul ettirilmiştir. Kimilerince ha-la "örgüt" diye korkulan işyeri komite-lerinin varlığı resmen kabul edilmiş, sözleşmede 61. madde olarak yer al-mıştır. (*)

Ama esas olarak, bu toplu iş sözleşmesinin öne çıkarılması gereken yönü, ücret, sosyal hak ve idari mad-delerinden çok, mücadelede bir araç olarak kullanılmış olmasıdır.

Başta memurlar olmak üzere, emekçi kesimleri harekete geçiren, iş-çilerin gündemine giren toplu iş sözleşmesinin sırrı bu alanda yeni hak alma mücadelesinde bir örnek oluşturma-sıdır. (**) İstanbul Anakent, bağlı şirketlerle ilçe belediyelerde çalışan toplam 30 bin işçinin toplu sözleşme süreciyle birlikte Belediye-İş Sendika-sı'nın sendikal hareket içinde etkinliği-ni ve saygınlığını artırdığını görüyo-ruz. Bu tesadüfi değildir.

Sözleşme süreci, işçilerin bilinçle-nip mücadeleyi yükseltmenin bir ara-

cı olarak ele alınmıştır.

İşkolu itibarıyla, belediyelerde her siyasi yoğunluk mevcuttur. Ve de top-lu iş sözleşme dönemine girildiğinde, hiç kimse başarılı olunacağına inan-mıyordu. Kimi "Bunlar işçileri SHP'ye satacaklar." derken, Kimileri de SHP'nin sosyal demokratlığına güve-niyordu. "Nasıl olsa veriler, SHP'yi yıpratmayalım, eyleme gerek yoktur." diyorlardı.

Bu nokta işçilere iyi anlatıldı. Bu hesaplarla sözleşmenin başarılı ola-mayacağı, sözleşmenin çeşitli kaygı-larla, partilerarası çekişmeye alet edil-memesi, herkesin haklarına sahip çık-ması ve bunun için mücadele etmesi

gerektiği anlatıldı.

Gerçekten de, daha önceki deney-lerden yola çıkan işçilerin sendikaya güvenleri kalmamıştı. İşyerlerinde ya-pılan toplantılarda işçiler her seferin-de bu kuşkuvarlı dile getiriyorlardı. '88 sözleşmesi bu konuda tam bir ha-yal kırıklığı olmuştu.

Ancak bilinçli işçilerin görevi, mev-cut durumu tespit ettikten sonra, de-ğişmesi için mücadele etmektir. Oysa her türlü reformizm ve oportünizm yalnızca seyretmekle yetindi.

İşçilerin nabzını elinde tutmasını bi-len Devrimci İşçi Hareketi bu durumu iyi değerlendirecek hem sarı sendika-cılığı teşhir etti, hem de kendilerine güvenmelerini sağladı. Sunduğu pers-pektiflerle, sözleşme sürecinin, sınıf bilincinin gelişmesi ve mücadelenin yükseltilmesinde bir araç olmasını sağladı.

İşçiler sürekli duyarlı halde tutul-du. Her hafta temsilciler toplantısı ya-pıldı. Kristal-İş, Otomobil-İş mitingleri-ne toplu katılım oldu. Çetin Ermeç'in

cenazesine sendika olarak yalnızca Belediye-İş (1. No.lu Şube) katıldı.

Yeniçeltik iş cinayeti iş bırakılarak protesto edildi. 1 Mayıs'la ilgili sorum-luluk üstlenildi ve etkin görevler alın-dı. Sözleşme süreci boyunca iki-üç kez "Söz Karar Sahibi Tabandır" adı altında işçi toplantıları düzenlendi. Üç ay boyunca her hafta 100'e yakın temsilci her işyerinde toplantılar yap-tı. Sözleşme boyunca pasif eylemler konuldu.

En son olarak, tam iki hafta boyun-ca bir eylem programı hayata geçirile-rek, işçilerin greve hazır olduğu me-sajı belediyelere ve kamuoyuna veril-di. İşyeri, sözleşme, dayanışma ve 1

Migros-Tez Koop-İş deneyinde ol-duğu gibi, Belediye-İş bünyesinde sı-nıf sendikacılığını benimseyen şube ve yöneticilere karşı kutsal ittifak(!) gündeme gelebilir. Buna karşı işçileri duyarlı kılmak vazgeçilmez bir görev-dir. Bunun yolu da örgütlenmeyi hız-landırmaktır.

Belediyeler toplu iş sözleşmesini sı-nıf mücadelesi açısından bir örnek olarak ele almalıyız. Ancak devrimci çalışma açısından yalnızca bir başlan-gıçtır. Eğer yaratılan güven ve sempa-tiyi sınıf mücadelesine kanallı ede-mezsek bir müddet sonra sempati yok olur. Yani esas olarak bu örneği geliştirmek Devrimci İşçi Hareketi için gereklidir. ★

(*) Sözleşmenin gece imzalanması, sözleşme konusunda yönetici ve temsilcilere bilgi verilmemesi bir eksiklikti. Bu konudaki İstanbul 1 No.lu Şube Yönetim Kurulu kararı şöyle:

"...Şube yönetim kurulumuz imza aşamasında izlenen yöntemi ise yanlış olarak değerlendirmiştir. Sözleşmenin gece yansı, yönetici ve temsilcilerin yeterince bilgilendi-rilmeden imzalanmış olması sınıf sendikacılığı anlayışımızla bağdaş-mıyor.

"Şube başkanımızın diğer şube başkanlarıyla birlikte gösterdiği bu yöndeki çabası yeterli olmamıştır. Sözleşmenin gece yansı ve temsil-cilere bilgi aktarılmadan imza altı-na alınmasının sorumluluğu şube-mize ait değildir.

"Şube başkanımızın bu konudaki sorumluluğu, yeni ve ilk kez bir toplu iş sözleşmesine giriyor olma-sından kaynaklanıyor.

"Daha önce "ücretli izinli" olarak tutanakla imza altına alındıktan sonra, son aşamada "ücretsiz izinli" olarak değiştirilmesi, SHP'li belediye başkanlarıyla ge-nel merkezin tutarsız tavrıyla, 1 Mayıs'a ilişkin görüşlerinden kay-naklanıyor."

(**) Örneğin İSKİ, SUSER, SHELL, MOBİL gibi işyerlerinde de ekono-mik anlamda yüksek toplu iş sözleş-mesi imzalanmış ama hiçbir bu denli dikkat çekmemiştir. Hatta İSKİ ve SUSER bir belediye kurulu-şu olmasına rağmen, ne hazırla-nan taslaktan, ne de görüşmeler-den işçilerin haberi olmuştur. Bağlı oldukları Tes-İş 4 No.lu Şubesi bu konuda bilgi vermediği gibi, almış olduğu bir karar ya da hayata ge-çirdiği herhangi bir eyleme de rast-lamıyoruz. Bir bakıma belediye işçi-lerinin vermiş olduğu mücadele so-nucu elde edilen kazanımlara, hazı-ra konmuşlardır.

Mayıs komiteleri kurulup görevleri an-latıldı.

Migros Grevinde arabulucu olan N.Sözen, bu kez Migros işverenin taktikleriyle hareket ederken, işçiler örgütlü ve bilinçli tavırlarıyla oyunları boşa çıkarmasını bildiler. Sadece bir haftalık iş yavaşlatmaları bile İstan-bul'u altüst etmeye yeterken, işvere-nin işçilerin taleplerini kabul etmek-ten başka yolu kalmadı. Direnildi ve kazanıldı.

Şimdi tasfiyeciliğe dikkat edilmeli-dir.

TASFİYECİLİĞE DİKKAT

Her başarılı toplu iş sözleşmesin-den sonra işçilerin atıldığı ve çeşitli şekilde baskıların arttığı bilinen bir gerçektir.

Ancak burada sözleşmeyi hazme-demeyen yalnızca işveren konumun-daki belediyeler değildir. Sözleşme-nin başarılı olmasından en fazla ge-nel merkezle, "sol" geçinen kişi ve ku-ruluşlar rahatsız olmuştur.

Bizim Müziğimiz Kitlelere Umut Vermeli Mücadele Gücü Aşılmalıdır

"Önceleri devrimci mücadeleden etkilenmiş bireysel duyarlılıkların ortaklaşma çabaları, zamanla kendini örgütlü bir mücadelenin parçası olma zorunluluğunda duyumsatmıştır" diyerek yola koyulan ve bugün devrimci sanat anlayışını benimseyen Grup Ekin'le yaptığımız bir röportajı aşağıda yayınlıyoruz.

MÜCADELE: Sınıf çelişkilerinin gide-
rek arttığı ve bu çelişkilerin zorunlu ola-
rak safları netleştirmeyi hızlandırdığı bir
dönemde sesinizi duyurmaya başladınız.
Nasıl kurulduunuz? Neyi hedeflediniz?
Şimdi bunun neresindesiniz?

GRUP EKİN: Ülkemizde nicelik olarak
en yoğun sınıf küçük burjuvazidir. Ve bu
sınıf içerisinde, aydın karakterinden dola-
yı, devrimci-demokratik mücadeleye en
aktif katılım öğrenci gençlikten gelmekte-
dir. Devrimci mücadelenin gelişimi ve
devrimci muhalefetin yükselmesi sanat-
sal alanda da etkilerini göstermiştir. Öğ-
renci gençlik içinden çıkan GRUP EKİN
böylesi bir sürecin meyvesidir. Başlangıç-
ta kendiliğinden bir oluşum yaşayan gru-
bumuz, devrimci-demokratik muhalefette
duyarlı ve aktif bir ses olmak doğrultu-
sunda çizdiği hedefini, iradi çabalar sonu-
cu, örgütlü mücadele içinde, halk için
devrimci sanat şeklinde netleştirmiş ve
geliştirmiştir. Önceleri devrimci mücade-
leden etkilenmiş bireysel duyarlılıkların or-
taklaşma çabaları, zamanla kendini örgüt-
lü bir mücadelenin parçası olma zorunlu-
luğunda duyumsatmıştır. Bunu yaparken,
halk kültürü ve sanatından yararlanmak

ve bunu çağdaş bir anlayışla yorumla-
mak gerektiğine inanıyoruz.

MÜCADELE: Özellikle 12 Eylül döne-
minden sonra kültür ve sanat alanında
çok karakteristik yönelmeler görüyoruz.
Siz bunları nasıl değerlendiriyorsunuz ve
bunlar içinde müziğe nasıl bakıyorsunuz?

GRUP EKİN: Kitleleri devrimci müca-
deleden tümüyle koparmak gibi bir ama-
cı olan 12 Eylül açık faşizmi kitlelerin poli-
tikadan uzaklaştırılarak pasifize edilmesi
ve örgütsüzleştirilmesi için her türlü ara-
çla birlikte sanatı da kullandı. Sanatın po-
pülizme, kariyerizme açık yönlerini kulla-
narak, sanatın özerkliği ve birey özgürlü-
ğü demagojilerini yapan oligarşi tüm yol-
ları düzene çıkararak çabaları içine girdi.
Egemen sınıflar, dönemin etkileriyle ken-
dilerini yalnız hissederek "devrimci" sanatçı-
ların bunalımını çok iyi kullanabilmiştir.
En radikalinin bile düzenin sınırları içinde
kaldığı, örgütsüzlüğü, yalınlığı teorileştir-
diği bir sanatın kime hizmet ettiği açıktır.
Yani '80'le birlikte "sol" sanat tümüyle
yok edilmiş, ya lümpenleştirilmiş ya da
halktan kopuk soyut bir duruma getiril-
miştir.

'80 sonrası durum böyle iken '80 ön-
cesinin de tümüyle olumlanamayacağı
gerçeğini göz ardı etmemek gerekiyor.
Anti-faşist mücadelenin en geniş kitleleri
radikal bir hatta sokmasının sanatçılar
üzerinde de etkisi olmuştur. Ancak popü-
lizm dışlanamamıştır. Yükselişle devrimci
muhalefet, ticari açıyla sömürül-
müştür. Bunun en önemli nedeni de, dev-
rimci ideolojiyi ve yaşam

biçimini benimseyeme-
miş insanların "sol" adı-
na sanata soyunmasıydı.
Örneğin kitleler "Hoş
Amerika" diyor, halkı bi-
linçlendirmesi gereken
sanatçı da aynısını şarkı
haline getiriyordu. Elbet-
te ki bu tür bir sanatın
sürece denk düşen yan-
ları vardı ancak bu yete-
rmezdi. Çünkü devrimci sa-
nat popülist sanat değil-
dir.

MÜCADELE: Biraz
önce "devrimci" diye be-
lirttiğiniz sanatçılar niye
sosyalist kültür ve sana-
tın nüvelerini oluşturma-
dılar?

GRUP EKİN: Devrim-
ci kültür ve sanatı yarat-
maya yönelen, kendisine
böyle bir misyon biçen
sanatçıların, her şeyden
önce kendisi devrimci ol-
malıdır. Kitlelerin geri
yanlarına yönelen, onla-
ra öncülük etme kapasite-
sinde ve sorumluluğunda

da olmayan sanatçıların ne devrimciliğin-
den söz edebiliriz, ne de onları örgütlü
birer sanatçı kabul edebiliriz. Eğer onlar
gerçekten devrimci olsalardı, '80 sonra-
sında böyle bir yalınlığa düşmezlerdi.

İşte bu noktada kendimizi öncelikle
mücadele içinde birer devrimci insan ola-
rak tanımlıyoruz ve doğru şeyler yapma-
nın doğru bir siyasi kimlik gerektirdiğine
inanıyoruz.

Hep vurgulamaya çalıştığımız, yaşam
biçimlerimiz ve ürünlerimiz arası diyalek-
tik bağ bizim için asıl olandır. Koşullar ne
olursa olsun, yaşam biçimimizden kay-
naklı düşünce ve değerlerimizi sanatıma-
za ve süreç içinde devrimci kültürün olu-
şumuna katabildiğimiz durum, varlık ko-
şulumuzdur.

Tüm bunlardan sonra, yapmaya çalış-
tığımız ve Çağdaş Halk Müziği olarak ifa-
de ettiğimiz müziğimizin niteliklerine de
kısaca değinmek istiyoruz. Bizim müziği-
miz, kitlelere umut vermeli, yaşama sevin-
ci aşılamalı, direnme ve hak arama bilin-
ci, gerçekleştirilebilir daha güzel bir dün-
ya inancı ve onun için mücadele gücü
vermelidir. Daha güzel bir dünyayı kendi
güçlü kollarıyla yaratacak halka örgütlü
mücadele bilinci ve coşku verecek olan
müzik de örgütlü sanatçılar tarafından an-
cak bu niteliklere sahip kılınarak yapılabil-
ir. Halk ne zaman ki kendini gümbür
gümbür bir mücadelenin içinde bulur, ne
zaman ki davul çalar saf durur, işte o za-
man ne arabesk, ne uzantıları, ne de yan-
lış olarak nitelediğimiz diğer yönelimler
kalır.

MÜCADELE: Çağımızda ezilen halkla-
nın ulusal müziğinin yaratılması ve gelişt-
rilmesi sorunu göz önüne alındığında, si-
zin önünüze koyduğunuz amaçlar ve bu
anlamda duyduğunuz sorumluluklar ne-
lerdir?

GRUP EKİN: Yaşanılan süreçte ülke-
mizin en önemli gerçeklerinden biri de,
adına Kültür denmesi yasaklanan halkımı-
zın ve kültürünün üzerindeki baskı politi-
kalarıdır ya da olumsuz etkilerdir. Bizler
araştırıyor, bu süreçteki aşmaları önemli
araçlardan biri olarak görüyoruz.

Oligarşinin özellikle yaratmak istediği
halklar arasındaki suni düşmanlığı ve gü-
vensizliği yok etme, halklar arası kar-
deşlik temelinde özgür kültürel geliş-
imin yaşanabileceği koşulları gerçekleşt-
irmede devrimci sanatçılar olarak
önemli sorumluluklarımız ve görevlerimiz
olduğuna inanıyoruz. Bu zorlu görevin
üstesinden gelebildiğimiz oranda da, geli-
şecek kültürel zenginliğin yeni yaratımları-
mızın yolunu açabileceğini de söyleyebil-
iriz.

Bu anlayışla yaratacağımız müzik, bas-
kı ve milliyetçiliğin kurduğu dallarda aç-
acak çiçeklerimiz olacaktır.

MÜCADELE: Sanatı toplumu ileriye
götürmede etkili bir güç olarak değerlen-
dirdiğinize göre, müziğin hiçbir yasa ve
yasak tanımayan gücünü bu mücadele-
de kullanabilmek için hangi temel noktalar
saptadınız?

GRUP EKİN: Öncelikle şunu bir kez
daha vurgulamalıyız. Bizim müziğimiz
halka yabancılaştırılmış, yoz, kozmopolit,
halkın geri yanlarına yönelerek onu top-
lumsal mücadeleden uzaklaştırmayı
amaçlayan egemen kültür ve sanata kar-
şı, halkın ilerici yönlerinden doğan ve
onu geliştirerek mücadele içine daha ak-

tif katmayı amaçlayan bir müzik olmalı-
dır. Yani egemen sınıfların halkın geri
yanlarına yönelerek onu esir almaya ça-
lışmasına karşılık biz de, egemenlerin bir
tür yok edemediği halkımızın ilerici -
devrimci değerlerine sahip çıkarak, onu
koruyarak müziğimize kitlelerin yakınlaş-
masını sağlamalıyız. Bunu yaparken şu
noktaya dikkat etmeliyiz: Halkın değerleri-
ne sahip çıkmak, halk kültürünü koru-
mak halk müziğini elekten geçirmeden,
onu geliştirip çağdaşlaştırmadan ve en
önemlisi ona devrimci içeriğini katma-
dan, "halk ne eylerse iyi eyler" mantığıyla
otantikliği savunmak değildir. Buradan
şunun anlaşılması gerekiyor. Otantiklik el-
bette ki yozlaşmış akımlara karşı savunul-
ması gereken bir olgudur. Ancak halk
müziğinin otantik haliyle kalmasından
çok, geliştirilip zenginleştirilip, yeni ve
çağdaş yorumların da katılmasıyla, çok
boyutlu bir dinamiğin ortaya çıkarılması
gereklidir. Buna halk müziğinin devrimci
anlamda motive edilmesi de diyebiliriz.

Müziğimiz özünü halkın değerlerinden
alıyorsa, bunu biçimine de yansıtacaktır
elbet. Bu, hem sözde, hem de müzikte
ifadesini bulacaktır. Yani öz-biçim çelişki-
sinin olmaması gerekmektedir. İnsanlar
salt ezgiyi dinlediklerini, verilmek iste-
nen özü duyumsayıp anlayabiliyorlarsa,
müziğimiz işlevini yerine getirmiş olacak-
tır. Müziğimizin ilerici, devrimci, çağdaş
yönleri onun coşkulu, dinamik ve çağ-
daş kılınmasında somutlanırken, halkın
müziğimize yabancı kalmaması, kendisin-
den bir parça bulabilmesi için halk müzi-
ği ezgi ve formlarından yararlanmalı, ulu-
sal sazlarımızı temel çalgılar olarak alma-
lıyız.

Bu, Batı çalgılarını, tekniğini ve hatta
birikimini yadsıdığımız anlamına gelmez.
Önemli olan, halka yabancı olmayan, ile-
riye dönük bir sentezin yakalanmasıdır.
Çağdaşlığı yakalayabilmek, ulusallıktan
evrenselliğe adım adım ulaşabilmek için,
müzik biliminin kurallarından da yararlan-
malıyız. Akorlama sistemlerinin, çokseslili-
ğin halk müziğimize katacağı çok şey ol-
duğunu inanıyoruz. Ve bu düşüncelerimi-
zi de "ÇAĞDAŞ HALK MÜZİĞİ" kavramın-
da somutluyoruz.

MÜCADELE: Kendi anlayış ve müzik
çizgisi açısından Grup EKİN, "Kavgayı
Seçtim-Zamanıdır Dağları Delmenin" ka-
setinde neleri başarabilmiştir? Nasıl de-
ğerlendiriyorsunuz?

GRUP EKİN: Kurulduğumuzdan bu
yana yaklaşık bir yıldır sürdürdüğümüz
çalışmalarımızın bir ürünü olarak gördüğümüz
kasetimizin, bizim de bire bir içi-
nde yer aldığımız toplumsal gelişmeler-
den, halkın sorunlarından ve devrimci
mücadeleden kopuk olmadığına inanıyor-
ruz. Müzikal düzlemde, ezgi yapısıyla, rit-
mik özellikleriyle, çokseslilik boyutuyla ve
bunlarla bütünleştirmeye çalıştığımız ba-
kış açımızı yansıtıyor diyebiliriz. Diğer ta-
raftan, bu ilk kaset çalışmamız. Bizim ileri-
ye, daha doğru ve zengin üretime yöne-
lik hedeflerimize ışık tutan bir çalışma ol-
du.

Kasetimizin gerçek niteliğini devrimci
mücadele ve halkımızın beğenisi belirle-
yecektir.

MÜCADELE: Yanıtlarınız ve açıklamalarınız için teşekkürler...

GRUP EKİN: Biz de teşekkür ederiz...★

KOCAELİ DEMKAD ŞUBESİ KEYFİ GEREKÇELERLE KAPATILDI

29

Nisan günü DEMKAD Kocaeli Şubesi kitlesel bir katılımı açılmıştı. Açılıştaki coşkun Kocaeli'yi sarıp sarmalama tehlikesi polisi ve Kocaeli Valiliği'ni oldukça rahatsız etmiş olmalı ki, siyasi polis açılıştan iki gün sonra, arama iznine dahi gerek duymadan, zorla DEMKAD'ı basıyor, arama adı altında "olağan talanını" gerçekleştiriyor. DEMKAD Kocaeli Şubesi'ni fazla yaşatmayacağı tehdidini savurmayı da ihmal etmiyordu...

1 Mayıs günü devrimci sol güçler tarafından Kocaeli'de yapılan '80 sonrasının ilk korsan gösterisi polisin rahatsızlığını doruğa tırmandırdı. Örgütlülüğümüzün kitleselleşmeye ve kendini ifade etmeye başlaması DEMKAD Şubesi'nin kapatılma kararının verilmesi için yeterli bir nedendi. Bundan uygun "yasal gerekçe" olamazdı... Nasılsa uygun bir kılıf bulunurdu...

Nitekim bilinen gerekçelerin tekrarıyla 5 Mayıs günü DEMKAD Şubesi kapatıldı.

DEMKAD'lı kadınlar olayın hemen ardından geniş katımlı bir basın toplantısıyla DEMKAD'ın kapatılmasını protesto ediyor, basın toplantısı sonrasında imza kampanyası başlatıyor ve 2000 civarında imza ile valiliğe gidiyorlardı.

Tüm bu gelişmeler üzerine polis hızını alamıyor, DEMKAD kurucu üyelerinin evlerini basmaya başlıyordu. Nitekim DEMKAD Kocaeli Şube Başkanının evi basılıyor, evde bulunamayınca lisede okuyan çocuklarının okuluna gidilerek, okul müdürünün de yardımlarıyla, çocuklar sorguya çekiliyordu. Savcılığa yapılan suç duyurusu ise her zamanki gibi hasır altı edilmeye çalışılıyordu.

Şimdi öne çıkan görev, DEMKAD'ın dernek binasında değil, mücadelede yaşayan bir ruh olduğunu göstermektir... ●

MÜCADELE KOCAELİ BÜROSU

Kocaeli Büromuz Üzerindeki Baskılar Karşısında Direniş Geleneği Sürdürüldü

Kocaeli'de gelişen örgütlülüğü ve tepkileri bastırma politikası boyutlandırılmak isteniyor. Bu politikanın bir parçası olarak, hakkında toplatma kararı olmayan, soruşturma bile açılmayan özel sayımızın dağıtımından sonra büroyu basan polis, temsilcimizi, muhabirimizi ve iki okurumuzu zorla gözaltına aldı.

Polisin yıldırma yönelik hesapları boşa çıkarırken, gözaltına alınan arkadaşlarımız daha baştan insiyatifi ellerine alarak, "sorgulanan" değil, "sorgulayan" oldular. Gözaltı süresi boyunca gerçekleştirilen bu tavır, Kocaeli'de gözaltında direniş geleneğinin yerleştirilmesinde önemli bir adım oldu. ●

MÜCADELE KOCAELİ BÜROSU

ANKARA'DA GECEKONDU HALKI SOKAKTA KALMA TEHLİKESİYLE KARŞI KARŞIYA

M

amak-Tepecik semtinin "heyelan bölgesi" olduğuna ilişkin karar Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün dolaplarında kilit altında dururken, Nisan ayı içinde Mamak-Tepecik semtinde beş evin yıkılması, birçok evin de kullanılmaz hale gelmesiyle sonuçlanan bir heyelan yaşandı.

Afet İşleri Genel Müdürlüğü afetzedelerin barınma sorunlarının çözümüne ilgisiz kalırken, belediyeye ise heyelan bölgesi için bedelini aldığı tapu tahsis belgelerini dağıtıyordu.

Yoksul halkın dışından tırnağından artırarak biriktirdiği paralarla yaptırdığı gecekondular ilgili kuruluşların fırsatçılığı uğruna birer birer yerle bir olurken, gecekondular halkı açık senet imzalamak zorunda bırakılıyordu. Afet İşleri Genel Müdürlüğü ise alternatif olarak afetzedeler için Nevşehir-Göreme'de yeni bir heyelan bölgesini gösteriyordu.

Tepecik'in gecekondular halkı bu gelişmelere kayıtsız kalmadı. Bölgedeki yetkililerle görüşmeyi denyerek sorunlarına çözüm bulunmasını istediler. Sorunlarına çözüm getirilmediği takdirde kondularını terk etmeyeceklerini söylerken kararlılıklarını dile getiriyorlardı. İlçe emniyet müdürü ve kaymakam ise her zamanki gibi bu istemi "siyasi amaçlı" bulurken, sağlıklı barınma koşulları istemeyi "anarşistlik" ve "teröristlikle" niteliyorlardı.

Halen Mamak-Tepecik'de pek çok aile hiçbir can güvenliği olmadan yaşıyor. Bir kısmı dört aylık bir süre için Batı Sitesi'nde henüz bitirilmemiş evlere "yerleştirilirken", dördüncü ayın sonunda sokakta kalmanın kaygısını taşıyorlar. Geriye kalanlar ise heyelan bölgesinde yeni heyelanlar bekliyorlar... ●

MÜCADELE ANKARA BÜROSU

ARTIK GENÇLİK DAHA ÖRGÜTLÜ

12

Eylül'den sonra gençliğin ilk merkezi demokratik kitle örgütü İstanbul'da kuruldu. İlk aşamada 1000'in üzerinde demokrat, yurtsever, devrimci öğrenciyi çevresinde toplayan İYÖ-DER (İstanbul Yüksek Öğrenim Gençliğiyle Dayanışma Derneği) gençliğin demokratik-özzerk üniversite mücadelesinde ileri bir adımdır.

İYÖ-DER gençliğin ülke çapında örgütlendirilmesinin, mücadelesinin merkezileştirilmesinde ve güçlendirilmesinde, dağınıklığın ve kendiliğindenciliğin ortadan kaldırılmasında da bir adımdır.

Kurulur kurulmaz paralı üniversite ve halk çocuklarına üniversite kapılarının kapatılmaya çalışılmasına karşı başlattığı çok yönlü kampanya İYÖ-DER'in Devrimci Gençliğin mücadele gelenekleri üzerinde yükseldiğini gösteriyor. ●

İZMİR'DE POLİS TERÖRÜ YASA KURAL TANIMIMYOR

İzmir'de polis baskısı artarak sürüyor. Daha dün keyfi gerekçelerle devrimci sol güçlere yönelik bir operasyon düzenleyen polis, bugün yine dergimize saldırarak mücadelemizi engellemeye çalışıyor.

Büro muhabirlerimizden Gülşen Demiralp'in ve dergimizin özel sayısını satan 5 okurumuzun gözaltına alınarak iki gün sonra serbest bırakılmasının ardından, bu kez de büromuz basılarak yine muhabirlerimizden Murat Demirtepe hiçbir gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alınıyordu.

İzmir'de polis aylardır her türlü baskı, gözdağı, işkence ve entrikayı deniyor. Büromuz gerekçesiz basılıyor, talan ediliyor. Okurlarımız, muhabirlerimiz, temsilcilerimiz gözaltına alınıyor, işkence görüyor, tutuklanıyor. Aynı uygulama bugün de devam ettirilmek isteniyor.

Bizler direnmenin, yayın anlayışımızdan, ilkelerimizden taviz vermemenin onurlu bir görev olduğunu biliyoruz. Onların saldırılarının bizim direnişimiz ve kararlılığımız karşısında sonuçsuz kalacağını da biliyoruz. ●

MÜCADELE İZMİR BÜROSU

PAZARCILAR DERNEĞİ BAŞKANI Belediye Zabıtalarıyla İşportacıların Çatışmasından Çıkar Umuyor

Gecğimiz günlerde İstanbul Umum Pazarcılar Derneği bir kongre gerçekleştirdi. Kongreden çıkan karar "pazar ortasına işporta tezgahı açılmayacağı"ydı. Bu karar, geçimlerini pazarlarda kurulan işporta tezgahlarından sağlayan işportacıların işsiz, ekmeksiz kalmasıyla eşanlamlıydı. Pazarcılar Derneği belediyeyle anlaşıp, her türlü ayak oyununu deneyerek bu kararı aldı. Pazarcılar Derneği açılmak istenen işporta tezgahlarını kaldırmak için adeta terör estirirken, belediye zabıtalılarıyla işportacılar karşı karşıya getirilmek isteniyordu. İşportacıların tek geçim kaynağı olan işporta tezgahları ellerinden alınmaya çalışıldı. Pazarcılar Derneği Başkanı, derneğin aldığı bu kararla, belediye zabıtalılarıyla işportacıları karşı karşıya getirmiş, iki halk kesiminin çatışmasından medet ummuştur.

Ülkemizde hak aramanın, hakkını elde ederek korumanın örgütlü direnişlerle gerçekleşebileceği bilinciyle hareket eden İŞPOR-DER'lilerin Pazarcılar Derneği ve Fatih Belediyesi'yle olan görüşmeleri sonuçsuz kalınca İŞPOR-DER'liler haklarını alana kadar süresiz açlık grevine başladılar. Geliştirilen bu örgütlü tepki açlık grevinin 10. gününde başarıyla noktalandı. İŞPOR-DER'liler şimdi haklarını koruyabilmenin yolunun da aynı anlayışla mücadelelenin sürdürülmesinden geçtiğini unutmamalıdır. ●

ANKARA'DA STATÜLER KIRILIRKEN DİRENİŞ GELENEKLERİ YARATILIYOR

29

Nisan günü Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde yapılması gereken bayram açık görüşünün keyfi gerekçelerle iptal edilmesi olayını tutuklu yakınları cezaevi önünde oturma eylemiyle protesto ederek bu uygulamaya karşı tavır aldılar. Polis bu tavırdan duyduğu rahatsızlığı tutuklu yakınlarını coplayarak, yerlerde sürükleyerek ve gözaltına alarak gösterdi.

Polisin tutuklu yakınlarına yönelik saldırısı 3 gün sonra "1 Mayıs bahanesiyle" TAYAD Ankara Şubesi'ne yöneliyordu. Polis TAYAD'ı basarak dernek binasını yağmalıyor, çay bardaklarına kadar birçok eşyaya (kitap, ilaç, giysi, heykel, takvim vs.) el koyuyordu. Gece 21.00'e kadar dernek binasında karakol kuran polisler içeride bulunan dernek üyelerini de döverek gözaltına aldılar. Keyfi gerekçelerle dernek binasından gözaltına alınan insanlar, çeşitli baskı ve işkenceyle geçen 14 günlük gözaltı süresi sonunda, DGM tarafından serbest bırakıldılar.

Ülkemizde son süreçte 413 sayılı kararnameyle gündeme gelen yeni baskı politikaları polisin saldırıganlığını artırmış, pervasızlığına açıktan destek vermiştir. Kendi koyduğu yasaları bile hiçe sayan oligarşinin bu tavrı demokratik kitle örgütlenmelerine de yansıyor. Sürgün, sansür derken terör ve katliam politikası da günlük olaylar haline getirilmek isteniyor. TAYAD Ankara Şubesi'ne yapılan saldırı da bu genel politikanın sonuçlarıdır. Halkın hak arama ve direniş örgütlenme eylemlerinin bunlara rağmen gelişmeye başladığı bir süreçte, saldırılar karşısında daha kararlı, daha örgütlü, daha direngen olacağız. Saldırı onların silahıysa, direniş de bizim silahımızdır. ●

TAYAD ANKARA ŞUBESİ

Duvarlar "Lütfen Değil Haklarımızı İstiyoruz", "Yaşasın Grevli, Toplu Sözleşmeli Sendikal Hak Mücadelemiz", "Haklıyız Kazanacağız" pankartlarıyla donatılmıştı.

Salonu dolduran 2000'i aşkın kitle pankartları, sloganlarıyla coşku doluydu. BEM-DER 11.6.1990 tarihinde gerçekleştirdiği 1. Olağan Kongresinde belediye memuruyla kucaklaşmış, kiteselliğinin bo-

TAYAD'IN 4. OLAĞAN GENEL KURULU TOPLANDI

Toplumun depolitize edildiği, insan hakları ihlallerinin sınır tanımadığı bir ülkede TAYAD gibi kuruluşlara daha fazla yük düşmektedir.

Bu yüzden, TAYAD'ın artık, bugün tüzüğünün yarattığı engellerden arınarak amacını genişletmesi kaçınılmaz hale gelmiştir.

(...) Siyasi iktidarın 12 Eylül ruhunu canlı tutmaya ve korku ortamını sürekli kılmaya çalıştığı düşünüldürse, toplumsal bilincin geliştirilmesi ve insan hakları ihlallerine karşı duyarlılığın artırılmasının önemi daha iyi anlaşılmaktadır.

Bu amaçla, 26 Mayıs günü yapılan 4. Olağan Genel Kurulumuzda, üyelerimizin de geniş katılımıyla, tüzüğümüzü genişlettik. (...)

Bundan böyle TAYAD, yeni tüzüğü ile tutuklu ve hükümlülerle dayanışma içinde olmayı, her türlü insan hakları ihlallerine karşı çıkmak yanında, temel hak ve özgürlükleri de savunmayı, dahası, ülkede "demokrasi" olduğuna dair iddiaların bir demagojiden ibaret olduğunu ortaya koyarak, toplumda hak arama bilincini geliştirmeyi, toplumsal duyarlılığı artırmayı, bu konuda örnek tavırlar ve mücadeleler geliştirerek kitleleri eğitmeyi hedefleyen bir çaba içinde olacaktır. ●

TAYAD

BEM-DER KONGRESİNDE MÜCADELE SLOGANLARI BİNLERLE HAYKIRILDI

yutunu bir kez daha göstermiştir.

"BEM-DER belediye memurlarınıdır. BEM-DER bizimdir. Hepimizindir. Örgütlü gücümüzdür." sözleriyle başlayan programın okunmasında, örgütlü mücadelenin önemi, BEM-DER'in demokratik bir Türkiye istediği, grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklar anlayışında olduğu vurgulanırken, çalışanların söz, karar ve yetki sahibi olduğu bir belediye-lik savunuldu.

Kongre tek listeyle yapılan seçimlerle sonuçlandı.

BEM-DER önüne ilk görev olarak, Temmuz zamlarına karşı mücadele etmeyi ve belediye memurlarını bu süreçte örgütlemeyi, bu mücadeleye katmayı koydu. BEM-DER tüm kamu çalışanlarının tepkisinin açığa çıkacağı bir zemin olan Temmuz zamlarına karşı tavır geliştirdiği ölçüde belediyede daha da kiteselleşecektir. ●

ÇİFTLİK'DE JANDARMA BASKISI

Çiftlik'de uzun zamandır süregelen jandarma baskısı, giderek her türlü baskı uygulamasıyla birleşti. Kahvehanelerden haraç toplama, karşı çıkanlara saldıma, 24.00'den sonra sokağa çıkanlara sorgusuz sualsiz saldırma Çiftlik halkı için günlük olaylar haline geldi.

Geçtiğimiz günlerde, mahallede sivil olarak içki içen jandarmalara ev sahibinin müdahale etmesi sonucu, jandarmaların karakola giderek resmi elbise ve silahlarıyla geri dönüp ev sahibine saldırmaları bardağı taşıran son damla oldu. Mahalle halkının olaya müdahale etmesi sonucu jandarmalar kaçarak karakola sığındılar.

Halkın öfkesi dinmemişti. Yaklaşık 400 kişilik bir kitle olayın hemen ardından alkışlı protestoyla karakolun önüne kadar geliyor ve karakol amiriyle görüşmek istediğini bildiriyordu. Karakol amiri, kitlenin tepkisi karşısında, "bir daha böylesi olayların yaşanmayacağı" sözünü vermek zorunda kalıyordu.

Baskıları, keyfi uygulamaları aşmanın bir tek yolu vardır: Örgütlenmek ve sessiz kalmamak... ●

ÇİHKAD'lılar

DEMKAD

3. YILINA

DAHA GÜÇLÜ GİRDİ

3.

Olağan Genel Kurulumuzu İzmir, İzmit ve Y.Mahalle'de açılan üç yeni şubemizle 20 Mayıs tarihinde gerçekleştirdik.

Kongremiz Divan Heyeti başkanlığında devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Çalışma raporunun ardından, kongremize gelen mesajlar okundu. Devrimci Sol Tutsakları adına İbrahim Erdoğan'ın mesajının ardından, Yeni Çözüm Dergisi, Devrimci Sol Güçler, TAYAD, SHP İstanbul İl Başkanı Ercan Karakaş, Eminönü Belediyesi Başkan ve Başkan Yardımcısının mesajları okundu. Bizleri coşturan demokratik kitle örgütlerinin gönderdikleri birçok mesaj da vardı.

Üyelerimizin verdiği ve oy birliği ile kabul edilen önerge ile kongrelerimiz bundan böyle Ekim ayında yapılacak. Karara, derneğimiz amaç maddesinde yer alan ve hayat pahalılığına ilişkin yürüyüş, el ilanı, afiş ve bildiri dağıtmayı ekledik, bu yıl yaşama geçirme koşullarını oluşturduk.

Ezilen, baskı gören kadınlarımız var oldukça bizlerin mücadelesi de bitmeyecektir. ●

**ANAYIZ, EŞİZ, ÜRETENİZ,
DAHA İYİ BİR DÜNYA İSTEĞİMİZ!**

DEMKAD

Bir Kitap

SOSYALİZM VE İNSAN

Ernesto Che Guevara, Binbaşı Ernesto ya da kısaca CHE...

Günü geldiğinde bir gerilla komutanı, günü geldiğinde sosyalist Küba'nın ekonomisini düzeltmeye çalışan bir bakan veya elinde silahıyla ölmesini bilecek kadar devrime bağlı, enternasyonalist bir devrim savaşçısı o...

Marksist-Leninist teoriye katkıları yanında, Che, yazılarıyla, konuşmalarıyla, pratik devrimci faaliyetleriyle ezilen halklara kurtuluş yolunu göstermekle kalmıyor, sosyalizmin kuruluş sürecine de açıklık getiriyor. "Bizi kapitalizme sıkı sıkıya bağlayan verimsiz araçların (yani ekonomik birim olarak mal, hareket kolu olaraksa kâr ve kişisel maddi çıkarlar vs.) yardımıyla sosyalizme ulaşmak için 'aldatıcı umut' yöntemini izlemek bizleri bir çıkmaza sürükleyebilir." diyerek sosyalizmin sorunlarına kapitalist reçetelerle çözüm arayanları daha o günden uyarıyor.

SOSYALİZM VE İNSAN, Che'nin Küba'da, sosyalizmin kuruluş sürecinde yaptığı bazı konuşmalarından ve yazdığı makalelerden derlenmiş bir kitap. Kitap 1959-1965 yıllarına ait olan sekiz makalede, sosyalist kuruluş sürecine ilişkin teorik, pratik sorunlar ve bunların çözüm yollarına yönelik saptamaları içeriyor.

Günümüzde iktidarda bulunan komünist partisi yönetimlerinin iflası, "KP" yönetimlerinin birer birer iktidardan uzaklaşmaları, emperyalistlerin ağzında "sosyalizm öldü" demagojilerine dönüşürken, Küba Komünist Partisi yönetimi sosyalizme bağlılıktan söz ediyor. Sosyalizmi yaşatacaklarını ve Marksist-Leninist yönetim ilkelerinden taviz vermeyeceklerini açıklıyor.

Yıllardır revizyonist partilerin iktidarda olduğu eski sosyalist ülkelerde ve Küba'da yaşananlar, bugün birbirine zıt iki görüntü oluşturuyor. Bir yanda ellerinde orak-çe-kıçları çıkarılmış bayraklar, dillerinde milliyetçi sloganlarla mevcut iktidarlara karşı anti-sosyalist temelde gösteriler yapan karşı-devrimcilerin yönlendirdiği kitleler, öte yanda ise Che'nin "En acil görevler yerel ölçüde tamamlanırken, devrimciler çabalarını yavaşlatır ya da proletarya enternasyonalizmini unutursa, önderlik yaptığı devrim, esinlendirici bir güç olmaktan ve devrimimiz, amansız düşmanımız olan emperyalizmin çok iyi yararlanacağı bir uyumsuzluğa düşer." sözlerinde dile getirdiği enternasyonalist anlayışını Grenada'da, Angola'da gönüllü müfrezelerde emperyalizme karşı savaşarak, ölerek yatan Küba'nın devrimci halkı...

Revizyonizmin, sosyalizmi üretici güçlerin gelişimine indirgeyen ve sosyalist yeni insanın yaratılmasını ihmal eden anlayışı gün geçtikçe halkın partiden kopmasına, sosyalizmin kuruluş sürecinin dışına düşmesine yol açarken, Küba'da halk ile hükümet arasındaki kaynaşma perçinlenmeye çalışılır. Çünkü sosyalizm ancak kitlelerin sosyalizmin kuruluş sürecine aktif olarak katılımıyla ileriye doğru gelişebilir. Bu nedenle Che "Bizimki gibi halk tarafından ve halkın iradesiyle yapılan bir devrim, alınan her tedbir halka mal edilmedikçe ilerleyemez." demektedir.

Yakın zamana kadar iktidar olan revizyonist partilerin uygulamaları, sosyalizmi maddi yaşam seviyesiyle ölçen, Batı Alman markı için uzun kuyruklar oluşturan, kapitalist tüketim malları aşığı insanlar yaratırken, Küba'da halk Doğu Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında, daha yoksul ama bağımsızlığından taviz vermeyen ve daha onurlu bir yaşamı tercih ediyor. Çünkü Küba'da sosyalizm,

halkı, Che'nin "Sorun bir kişinin kaç kilo et yiyebileceği, yılda kaç kez plaja gidebileceği ya da aldığı ücretle dışarıdan ne kadar süs eşyası getirebileceği değildir. Gerçekte gerekli olan, bireyin kendini daha mükemmel hissetmesi, daha büyük bir iç zenginliğine sahip olması ve daha büyük bir sorumluluk taşımasıdır." diye ifade ettiği bir anlayışla eğitmektedir. Sosyalizmin yeni toplumu kurma hedefine ancak böyle bir eğitim, bilinçlendirme anlayışıyla, sosyalist yeni insanlar yaratılarak ulaşılabilir.

SOSYALİZM VE İNSAN'da yer alan değerlendirmelerinde Che, sadece yanlış sosyalizm anlayışını eleştirip sonuçlarına dikkat çekmekle yetinmiyor. "Komünizmi kurmak için yeni ekonomik temeller atmak ne kadar gerekliyse, yeni insan yaratmak da o kadar gereklidir." diyerek, sosyalizmin hedeflediği yeni topluma, komünizme ancak yeni insan politikasıyla ulaşılacağını de vurguluyor.

Sosyalizm, yeni bir toplumun kuruluşunu, yeni toplumsal ilişkileri, yeni bir kültür ve ahlak anlayışını hedefleyen bir geçiş toplumudur. "Bu hedefe ancak yeni insanlar yaratılarak varılabilir." Henüz bir hayal olmasına ve gerçekleşmemiş bir özlem olmamasına rağmen, yirmi birinci yüzyılın insanını yaratmalıyız." Kuşkusuz bu kolay ve birdenbire gerçekleştirilebilecek bir iş değil. Bugünden başlayan ve sosyalizmin kuruluşu sürecinde devam edecek olan bu süreçte gelişmeler ancak adım adım sağlanacaktır. İlk adımlar ise bugünden atılmak durumundadır. Che bunu "Bizim savaşçılarımızın davranışlarında geleceğin insanını sezmek mümkündür." sözleriyle dile getiriyor.

Geleceği yönlendirmek ve şekillendirmek isteyen bir örgüt, öncelikle kendi bünyesinde geleceğin örnek ilişkilerini kurmak zorundadır. Ancak kendi düşünce yapısında devrim yapabilen, proleterleşen, en ağır sorumlulukları alabilen ve Che'nin ifadesiyle, yorulmak bilmez emekçi olabilen devrimcilerin oluşturduğu bir örgütlenme devrimci gelişmenin motor gücü, devrimci bilincin ve militan ruhun jeneratörü olabilir. Bilinçsiz bir halkı, ancak geleceğin örneği olabilecek ilişkileri bünyesinde taşıyan bir örgütlenme (parti) devrim için harekete geçirebilir.

"Dileğimiz partimizin bir kitle partisi halini almasıdır fakat bu, ancak kitleler öncünün düzeyine eriştiğinde, yani komünizm için eğitildiklerinde mümkün olacaktır.

"Çalışmalarımız sürekli olarak bu eğitimi amaçlar. Parti canlı bir örnektir; kadroları sıkı çalışmanın ve fedakarlığın öğreticileri olmalıdır. Kadrolar eylemleriyle kitlelere, sosyalizmin kuruluşunun güçlüklerine, sınıf düşmanlarına, geçmişin hastalıklarına ve emperyalizme karşı yıllar süren amansız bir mücadele gerektiren devrimci görevin tamamlanmasında öncülük etmelidir."

Kitlelere öncülük yapmanın, onları eğitmenin en iyi aracı devrimci mücadeledir. "Bir insanı devrim içinde yaşamak kadar hiçbir şey eğitemez." diyor Che. Bu mücadele yaygınlaştırılarak toplum bütünüyle bir okul haline getirilir. Bu amaçla Küba'nın en ücra köşelerine kadar devrim yaygınlaştırılır. Yeni insan Küba'nın kırsal kesiminde köylü kooperatiflerinde, çalışma merkezlerinde, Sierra Maestra'nın uzak köşelerinde doğmaya başlamıştır. Bunlar en basit teknolojik nimetlerle devrimden sonra bile yeni tanışmalarına rağmen, bir yandan okuma yazma öğreniyor, bir yandan da devrimci olmanın zorluğunun bilincini kavıyorlar.

Bu zor işin üstesinden gelebilmenin en önemli aracı örgütlenmedir. Yeni insan örgütlü insandır. Örgütlenmek yeni insan politikasının vazgeçilmez bir aracıdır. Sendikalar, mesleki örgütler, kooperatifler, gençlik örgütleri, kadın örgütleri vb. her türlü politik kitle örgütleri yeni insan yaratmanın, sosyalist yaşam biçimi konusunda eğitmenin merkezleri haline gelmelidir. Örgütlenme ile ilk olarak geçmişin yarattığı zihniyet değiştirilmeli, toplumun, halkın devrimci geleceği içinde kendini tanımlayan, bireysel çıkarlarının partinin, halkın ve sosyalizmin çıkarlarının önde tutulmasıyla gelişeceğinin bilincinde olan insanlar yaratılmalıdır. Yeni insan fedakar, çalışkan ve enternasyonalisttir, devrimcidir.

Yeni insan politikasıyla amaçlanan, insanın daha kusesursuzlaşması, mükemmelleşmesi ve aynı dava için mücadele eden bilinçli insanların yaratılmasıdır. "Sosyalizmde insan, görünüşteki standartlaştırılmasına rağmen, daha kusesursuzdur; mükemmel aygıtların olmayışına rağmen, kendisini ifade etme ve kendini toplumsal örgüt içinde duyma olanakları sonsuz derecede daha fazladır." Düşünen, düşünce üreten, ülkenin sorunlarına kafa yoran ve çözüm yolları bulan insandır yeni insan.

İşte böyle bir insan tipi, sosyalizmin kuruluşunun iki temel direğinden biridir. Che, diğerini teknolojik gelişme

● Gönüllü çalışmada malasını silahı gibi ustalıklarla kullanırken de örnek oldu.

olarak ifade ediyor. Ancak teknolojik gelişme de aslında yeni bir toplumun kurulmasına hizmet eder. Ayrıca, teknolojik gelişmeyi sağlayacak olan temel unsur da insandır. "Sanayileşme fedakarlık üzerine inşa edilir. Hızlı bir sanayileşme sürecine baloya gider gibi girilemez." Fedakarlığı yapacak olan ise bilinçlenmeye başlamış olan halktır. Fedakarlık ve eğitim temeli üzerinde, geçmişe karşı mücadele edilerek yeni bir toplum inşa edilmeye başlanır. Bu mücadeleyi öncüler devrimcilerdir ve en fazla fedakarlık onlara düşmektedir.

"Yol uzun ve güçlüklerle doludur. Zaman zaman patikalarda dolunuz ya da geri dönmemiz gerekir; bazan çok hızlı gider ve kitlelerden koparız, bazan da çok yavaş yol alır ve peşimiz sıra gelenlerin sıcak nefesini ensemizde duyarız. Devrimciler olarak bizler, çabalarımızla yol açarak elverdiğimiz hızla ileriye doğru atılırız fakat kitleyi kendimizden vereceğimiz örneklerle esinlendirirsek daha hızlı ilerleyebileceğimizi biliriz."

Öncülerin topluma örnek olacak büyük fedakarlıklarına karşılık kazanacağı ödül, yeni bir topluma, komünist insanların toplumuna ulaşmak olacaktır.

Komünist toplumun oluşmasını hedefleyen bir politika, gençliğe özel olarak eğilmelidir. Çünkü özellikle sosyalizmin gençliği kapitalizmin yozluğunu yaşamamıştır. Bu onların eğitimini ve geliştirilmesini daha olanaklı kılmaktadır. "İşlediğimiz temel hammadde gençliktir. Umutumuzu gençliğe bağlıyoruz ve onu elimizden bayrağı almaya hazırlıyoruz." diyor Che.

Sosyalizmin bugüne kadarki deneyimlerinden yeni insan yaratma konusunda çok dersler çıkarılabilir. Ancak her şeye karşın sosyalizm henüz gençtir. Bu nedenle deneyimi zenginleştirmek, yeni insanın oluşumu ve gelişimini sağlamak için gelenekselden farklı yöntemleri bulup geliştirmek durumundayız. "Çalışmamızın temel hedeflerinden biri de kesinlikle bu gelecek yüzyılın insanını yaratmaktır; teorik olarak somut başarılar kazandığımız ya da tersine somut araştırmalarımızın temeli üzerinde önemli teorik sonuçlara vardığımız ölçüde, insanlığın davası olan Marksizm-Leninizm büyük bir katkıda bulunmuş oluruz."

Che, SOSYALİZM VE İNSAN'da Küba'da izlenen yeni insan politikasına yazılarıyla, sosyalizme olan büyük katkılarının sadece bir demet sunuyor bizlere. Bizim görevimiz Che'nin yazdıklarını ülkemizin koşullarında derinleştirerek, yeni insan politikasında atacağımız somut adımlarla Marksizm-Leninizm hazinesini daha da zenginleştirmektir. "Yol uzundur ve bir kısmı hiç bilinmemektedir. Gücümüzün sınırını biliyoruz. Biz, kendimiz, yirmi birinci yüzyılın insanını yaratacağız."

"Günlük eylem içinde, yeni bir teknolojiye sahip yeni insanı yaratırken kendimizi çelikleştireceğiz."

Che'nin çeşitli konuşma ve notlarından derlenen SOSYALİZM VE İNSAN adlı kitapta, notların 1965'te yazıldığına bakmadan, altına 1990 tarihi de atılabilir. Çünkü Che, sanki 1990 yılında, Sovyetler Birliği ve D. Avrupa ülkelerinin içine düştükleri bunalımın nedenlerini inceliyor, çözüm yolları öneriyor gibi... Che'nin sosyalizmin kuruluşu, yeni insan, parti, kitlelerin eğitimi, önderlik gibi birçok konudaki doğru düşüncelerini öğrendiğimiz bu kitap mutlaka okunup özümsemeli... Kapitalizme geri dönüş süreci yaşayan sosyalist ülkelerden "ne yapılmaması gerektiği"ni öğrenen devrimciler, SOSYALİZM VE İNSAN'da "ne yapmalı"yı öğreneceklerdir. ★

Hüseyin CEVAHİR

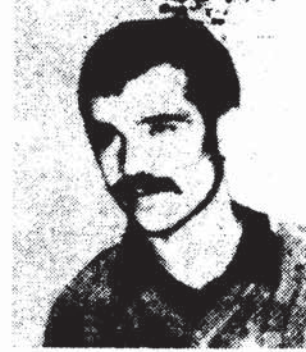
THKP'nin önder savaşçılarından. Ondan düşmana hiçbir koşulda teslim olmamayı, kuşatmalarla devrimci propaganda yaparak, devrimci marşlar söyleyerek, sloganlar atarak çatışmayı, inançlarımız için tereddütsüz ölebilmeyi öğrendik.

Deniz GEZMİŞ

Yusuf ASLAN

Hüseyin İNAN

Deniz, Yusuf, Hüseyin darağaçlarında bir devrimcinin nasıl davranması gerektiğinin ilk örnekleri oldular: cellatların suratlarına karırtılıklarını, inançlarını haykardılar. Sehpa tekmeleme geleneği onlarla başladı.

İbrahim KAYPAKKAYA

İbrahim Kaypakkaya 12 Mart faşizmi koşullarında işkence tezgahlarında direnişin, ser verip sır vermemenin sembolü oldu.

Sinan CEMGİL

Kadir MANGA

Alpaslan ÖZDOĞAN

Dağlarda elde silah çatışarak yiğitçe direnmenin ve ölmenin ülkemiz mücadelesindeki ilk örneği oldular.

Onlar devrimci mücadele tarihinde bir gelenek yarattılar, ufuk açtılar, devrimcilerin yaşamın her alanını mücadeleye alanına dönüştürmesinin örneklerini egemen güçlere gösterdiler. Bugüne kadar gerek resmi ideoloji, gerekse kendini "aydın" gören herkes yazdı onlar hakkında. Yayın politikalarında yoz kültürü işleyen haftalık dergiler de ölüm yıldönümlerinde şehitlerimizi kapak yaparak tirajlarını yükseltme yarışına girdiler.

Kitaplar birbirini kovaladı.
Ne anlatıyorlardı?

Ve her şeyden önce anlatılanlar, yazarlar kimlerdi?

Halkımızın yiğit evlatlarının yaşamları, mücadeleleri, yarattıkları değerler üzerine çöreklenerek içlerini boşaltıp kahramanlık edebiyatı, acıma, romantizm duyguları üzerine oturtulup destanlara indirgeniyordu.

Bizler onları saygıyla anıyor, yarattıkları gelenekleri mücadelemize katıyoruz.

Bugün gelinen süreçte 31 Mayıs 1971, 1 Haziran 1971, 6 Mayıs 1972, 18 Mayıs 1973 üzerinden uzun bir zaman geçmedi. Katliamlar, idamlar, işkence tezgahları durmadı. Oligarşi daha azgın saldırıyor. Mücadele durmadı; dağlarda, sokaklarda, işkencehanelerde verilen mücadelenin onuruyla yükselmekte.

(1959-1979)

Proleter yaşamı, mütevazılığı, üstün ajitasyon yeteneği, halka ve kavgaya inancı, kararlılığıyla tüm yaşamı boyunca örnek oldu. Sol gruplararası bir sorunu çözmek isterken, devrimcilikten nasibini almıyın birisi tarafından öldürüldü.

Mehmet BÜCKÜN

Kenan AYDEMİR

(1961-1979)

Liseli DEV-GENÇ içerisinde önemli sorumluluklar üstlendi. Büyük bir kararlılık ve fedakarlıkla görevlerini yerine getirdi. Faşist bir odağın yakılması eylemi sırasında ağır yaralandı. Kaldırıldığı hastanede kuratılmayarak şehit düştü.

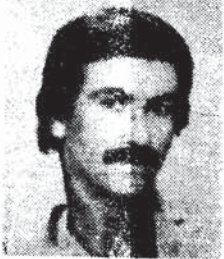
Tahsin ELVAN

(1960-1982)

12 Eylül faşizminin yarattığı yığınlaşma, sol saflardaki pasifizme karşı büyük bir inanç ve kararlılıkla, dirençle mücadele etti. Görevlerini büyük bir coşkuyla omuzladı. İstanbul Maslak'ta polisle girdiği çatışmada katledildi.

Kemal CAMEKAN

(1956-1980)

Devrimci düşüncelerle çalıştığı fabrikada tanıştı. Mücadelede en ön saflarda yer aldı. Kısa zamanda halkın saygısını, sevgisini kazandı. Faşist bir odağı dağıtmak için eylem hazırlığı yaparken, muhtarın ihbarı sonucu jandarmalar tarafından katledildi.

ONURLARI ONURUMUZDUR

AİLELERİ VE DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(1959-1979)

Esenler 14. es'inde Liseli DEV-GENÇ öncülüğünde sivil faşistlere karşı yükselen mücadelede militanca yer aldı. Kenan Aydemir'in cenaze töreni sırasında, jandarmaların cenaze kafilelerine açtığı ateş sonucunda şehit oldu.

İlhami ÇAVUŞOĞLU

(1960-1979)

Devrimci mücadeleyle lise yıllarında tanıştı. Yüksek öğrenim saflarında mücadele etti. Bursa'da sürdürdü. Mücadele coşkusu ve azmiyle tanındı. Sivil faşistler tarafından kurulan bir pusuda katledildi.

A.Arap ÜNVER

Recep SİNAN

(1959-1979)

Mücadeleye genç yaşta katıldı. Büyük bir özveriyle çalışıyordu. Gemlik Hamidiye bölgesinde faşistlerle çıkan bir silahlı çatışmada şehit düştü. Alçakgönüllü, çalışkan, coşkulu nitelikleriyle halkın kalbine gömüldü.